Ponson du Terrail – Rocambole

Seria a VIII-a

Ruínele Parísului

Volumul 2

CAPTIVITATEA STĂPÂNULUI

Pierre Alexis Ponson du Terrail

(8 Iulie 1829 – 20 Ianuarie 1871)

Versiune electronică: **[V3.0]**

Ponson du Terrail

ROCAMBOLE

Ciclul „Dramele Parisului”

Seria a VIII-a
RUINELE PARISULUI

(Les Démolitions de Paris)

Volumul 2

CAPTIVITATEA STĂPÂNULUI

(La Captivité du Maître)

CAPTIVITATEA STĂPÂNULUI

(La Captivité du Maître)

Capitolul I

Trecuse aproape o lună de când Omul Gri căzuse în mâinile poliţiştilor aduşi de preotul Patterson în acea subterană unde miss Ellen îl atrăsese, timp de o lună zi de zi.

Vă amintiţi de ultimele cuvinte pronunţate de dânsul, în momentul în care miss Ellen, disperată, frângându-şi mâinile, se rugase în zadar de preotul Patterson să-i redea libertatea.

— La Paris, Milon şi ai săi! spusese dânsul.

Şi Omul Gri se lăsase condus la închisoare.

Englezul e liniştit şi tăcut; el nu iese în calea arestaţilor.

Om de afaceri înainte de orice, se ocupă de afacerile sale, lăsând lorzilor şi aristocraţiei grija politicii.

Deci Omul Gri străbătuse Londra cu escorta sa de poliţişti fără să atragă atenţia asupra lui.

El sosise la Newgate şi găsi acea mică piaţă pustie.

Trecând pe acolo, el aruncase o privire spre acea fereastră de la care trăsese un foc cu o puşcă cu aer comprimat în frânghia irlandezului şi-l scăpase astfel de la moarte sigură.

Cu toate acestea când se deschise poarta de la Newgate, Omul Gri observă că personalul întreg se afla în picioare.

„Oho! îşi spuse, eram aşteptat, după câte văd. Preotul Patterson nu neglijează amănuntele.”

Bunul guvernator care râdea într-una, chiar când conducea un condamnat la moarte în camera în care i se făceau ultimele pregătiri; era acolo în mare uniformă, un grup de gardieni înşiraţi pe lângă zid.

Omul Gri îl salută pe guvernator ca pe o veche cunoştinţă.

— Aici! spuse acesta recunoscându-l, m-ai păcălit frumos, dragul meu!

— Eu!? exclamă Omul Gri surâzând.

— Drace! Eşti acel gentilom francez, care a venit să viziteze Newgate, cu două zile înainte de execuţia lui John Colden.

— Asta e adevărat.

— Şi cred că nu mă mai păcăleşti. Ai ajutat mult la salvarea lui miraculoasă.

— Recunosc, aprobă Omul Gri.

— Ah! Dragul meu, continuă guvernatorul, nu vei fi salvat aşa de uşor.

Omul Gri surâse.

— Şi vom veghea asupra ta îndeaproape.

— Veți face bine.

— Căci în fine, adăugă guvernatorul, se pare că eşti unul din principalii şefi ai acelor feniani, care dau aşa mult de lucru Angliei!

— Asta se poate, spuse liniştit Omul Gri.

— Şi cred că-ți pot spune că vei fi spânzurat cel mult peste o lună.

— Îți mulțumesc de acest pronostic.

Pe când vorbea astfel, surâsul nu părăsi nici un singur moment buzele guvernatorului.

Acest om avea o fire veselă şi Newgate cu turnurile sale triste şi ferestrele zăbrelite părea să fie locuința cea mai încântătoare din lume.

— În acest timp, reluă el bătându-l pe umeri pe Omul Gri, am o veste să-ți dau, care îți va plăcea, sunt sigur.

— Adevărat?

— Eşti aici cu totul la discreția mea.

— Bine!

— Nu dau nimănui cont de modul în care îi tratez pe prizonieri şi am facultatea să îndulcesc pentru dânşii regimul închisorii, când ei mă interesează.

— Aha! Aha! făcu Omul Gri.

— Eşti un gentilom perfect, continuă guvernatorul, un om cu educație, cum spunem noi englezii şi nu vreau să-ți creez o impresie neplăcută pe timpul şederii dumitale aici.

— Eşti foarte bun.

— Îmi placi foarte mult, dragul meu, de altfel i-am iubit întotdeauna pe francezi.

Omul Gri salută.

— După cum ți-am spus, nu cred că poți să-ți faci multe iluzii; cel mult peste o lună vei fi spânzurat.

— Nu zic nu.

— Dar fiindcă nu-ți mai rămâne decât o lună de trăit, nu vreau să suferi şi mă voi sili să-ți fie plăcut.

Omul Gri se înclină din nou.

— Mai întâi ți se va face o celulă bună.

— Oooo!…

— Ți se va da un tovarăş, un irlandez fenian ca dumneata. Asta îți va face plăcere.

— Mulțumesc.

— Apoi, vei fi bine hrănit, încălzit, şi vei avea lumină până la orele nouă seara. Dacă vrei cărți?…

— Bucuros milord.

Omul Gri numindu-l milord pe guvernator îl linguşea mult.

— Nu sunt lord, zise el, dar se poate ca M.S. Regina Victoria să mă facă baron într-o zi sau în alta.

— Sunt convins de asta, milord.

— Deci ți se vor da cărți şi ziare.

— Voi putea să scriu?

— Fără îndoială.

— Şi nu voi fi singur?

— Îți repet, îți voi da un tovarăş.

După aceste cuvinte guvernatorul făcu un semn.

Atunci doi din gardieni deschiseră uşa ce separa grefa de interiorul închisorii.

Apoi ei îl conduseră pe Omul Gri la parter, într-o celulă.

La zgomotul produs de deschiderea uşii, un om, care era culcat pe unul din cele două paturi aflate în acea celulă se sculă pe jumătate şi îl privi pe prizonier cu un aer sălbatic.

Era un om de vreo treizeci de ani, cu barba lungă, cu fața slabă şi cu nişte ochi înfocați.

— Barnett, îi spuse unul dintre gardieni, de aici înainte nu vei mai fi singur.

— Asta puțin îmi pasă, răspunse prizonierul.

Şi căzu în mutismul său, fără să se mai uite la Omul Gri.

Dar când plecară gardienii, el se întoarse şi ridică din nou ochii asupra tovarăşului său de captivitate.

Omul Gri îl salută şi îi spuse:

— Pari foarte trist, dragul meu.

— Nici un altul n-ar putea fi altfel.

— Eşti aici pentru mult timp?

— Voi fi spânzurat pe 17 ale lunii.

— Ce crimă ai comis?

Irlandezul se servi atunci de semnul masonic al crucii, uzitat printre feniani.

— Aha! zise Omul Gri.

Şi răspunse printr-un alt semn.

Atunci faţa irlandezului se lumină.

Dar Omul Gri îi făcu alt semn pe care irlandezul nu-l pricepu.

Şi Omul Gri nepăsător îşi spuse:

„Dobitoci mai sunt englezii. Ei m-au pus cu un om care n-are altă misiune decât să mă spioneze şi care nu e fenian.”

Apoi îl luă de mână pe irlandez, ridicând un braţ către cer şi şopti:

— Trebuie să suferim pentru mama noastră Irlanda!

Spunând aceasta Omul Gri se gândea: „Nu cu astfel de oameni libera Anglie va sonda misterele fenianismului.”

Capitolul II

Sir Robert M… guvernatorul din Newgate îşi ţinuse promisiunea făcuta lui Rocambole.

El îi trimise cărţi şi când sosi ora mesei, i se servi, lui şi pretinsului fenian irlandez, un prânz destul de bogat.

În acea zi Rocambole vorbi puţin.

Abia dacă îi adresă câteva cuvinte tovarăşului său de captivitate.

Şi cu mult înainte de a se stinge lumina, el se urcă în pat.

A doua zi, sir Robert M… veni în persoană ca să-l viziteze.

— Ei bine? îl întrebă. Cum te simţi aici?

— Foarte bine, răspunse Rocambole surâzând.

— Eşti mulţumit de cărţile pe care ţi le-am trimis? Ultimele romane ale lui Dickens?

— Foarte mulţumit, milord, Dickens este romancierul meu preferat.

— Vrei ziare?

— Oh! Nu, în afară de cazul când vei avea bunătatea să-mi dai ziare franţuzeşti.

— Nimic mai uşor! Ce vrei? Le voi lua de la Milchell, marele librar din Piccadilly.

— Oricare o fi.

— Vei avea ziare diseară.

— Milord e prea bun cu mine.

Sir Robert M… îl privi pe Rocambole cu un fel de compătimire.

— Ce vârstă ai? îl întrebă:

— Treizeci şi nouă de ani.

— Pari a avea treizeci.

Un surâs flutură pe buzele eroului nostru.

— Am avut, totuşi, o viaţă agitată.

— Ce idee ciudată pentru un gentilom ca dumneata, reluă guvernatorul, să te aliezi cu acei desculţi numiţi feniani.

Vorbind astfel el se uită la irlandez.

Spionul era în rolul său. Acesta strânse pumnii, murmură câteva cuvinte de neînţeles, uitându-se cu sălbăticie la guvernator.

— Milord, răspunse Rocambole tot surâzând, am devenit fenian, deoarece firea mea mă duce întotdeauna în rândul celor slabi împotriva celor tari.

Sir Robert M… plecă.

Rocambole îşi reluă lectura şi nu mai vorbi cu spionul.

Acesta îi puse o mie de întrebări.

Uneori el obţinea câte un răspuns monosilabic. În cele mai multe cazuri Rocambole părea că nu aude.

Astfel trecură trei sau patru zile.

În fiecare dimineaţă sir Robert M… venea să-l viziteze pe prizonierul său şi-i aducea ziare franceze.

Apoi el schimba câte o privire cu spionul.

Acesta avea figura disperată a unui judecător de instrucţie care dă peste un criminal încăpăţânat.

Întotdeauna Rocambole, care părea grăbit să citească ziarele, surprindea acea privire.

Iar după ce pleca guvernatorul, el recădea în mutismul său, spre marea disperare a falsului irlandez.

După opt zile, Rocambole, care citea cu atenţie ziarele, găsi în „Siecle” următorul articol:

„Iată ce poţi citi, în „*Gazette des entragers*”:

De câteva zile lumea care se duce la Bois şi se plimbă între orele 2–4, a observat, într-o trăsură de casă, o tânără englezoaică foarte frumoasă. Ea e însoţită de doi gentilomi, din care unul e un om de cincizeci de ani. S-a crezut mai întâi că el este tatăl frumoasei miss.

Dar după răceala şi dispreţul manifestate de ea faţă de acest om, a trebuit să se renunţe la această ipoteză.

Contele M… acest tânăr excentric pe care tot Parisul îl cunoaşte, pretinde chiar că frumoasa englezoaică e prizonieră şi că cei doi oameni care o însoţesc nu sunt altceva decât doi detectivi trimişi de Londra.

Să sperăm că tânărul conte M… care pare amorezat de frumoasa englezoaică, va dezlega acest mister…”

După ce citi acest misterios articol, Rocambole căzu într-o reverie adâncă.

Frumoasa englezoaică de care se vorbea nu era miss Ellen?

Şi dacă era dânsa, nu se putea oare ca acest conte M… să fi ghicit adevărul şi ca miss Ellen să fi fost urmărită de oameni trimişi de preotul Patterson şi de lordul Palmure?

Rocambole îşi continuă raționamentul:

„Fenianii pe care i-am servit sunt incapabili de o inițiativă serioasă ca să mă elibereze, nu sunt irlandez. Amicii mei sunt Milon, Marmouset, Vanda şi ceilalți. Am trimis-o pe miss Ellen la Paris, spunându-i: Caută-l pe Milon. Dacă miss Ellen e prizonieră, Milon nu va şti nimic şi nu va veni. Trebuie deci să găsesc un mijloc ca să-l înştiințez pe Milon.”

Făcând această reflecție, Rocambole îl privi pe falsul fenian.

Atunci îi trecu prin minte, una din acele idei care îi erau familiare numai lui.

Acest om a fost pus aici ca să mă spioneze, vreau să fac dintr-însul prietenul meu şi va deveni în mâinile mele un instrument care mă va servi.

Gândindu-se astfel, Rocambole se bizuia pe acea putere minunată de fascinație pe care o poseda şi care îi dădea posibilitatea să supună atât bărbați cât şi femei.

El strânse ziarul şi începu să-l privească.

Niciodată irlandezul nu fusese astfel privit; şi după câteva secunde el se simți cu totul zăpăcit.

Atunci Rocambole îi întrebă:

— Cum te numeşti?

— Barnett.

— Unde eşti născut?

— La Dublin.

— Când ai fost arestat?

— Cu ocazia evadării colonelului Stephan.

— Iată! exclamă Rocambole, eram şi eu acolo şi nu-mi aduc aminte.

Irlandezul se înroşi puțin.

Rocambole continuă:

— Ştii că azi e 11 ale lunii?

— Ei bine?

— Dar, după cum mi-ai spus, trebuie să fii spânzurat pe 17, deci nu mai ai de trăit decât şase zile.

Irlandezul îşi aplecă fruntea.

— M-am resemnat spuse el.

Atunci Rocambole aruncă asupra lui o privire aşa de pătrunzătoare, încât falsul fenian începu să tremure.

— Ştii bine, că nu vei muri.

— Cine mă va salva? întrebă Barnett.

— Nimeni.

— Atunci voi muri.

— Ca să mori, trebuie să fii condamnat.

Şi Rocambole continuă să se uite la dânsul cu privirea sa pătrunzătoare.

— Dragul meu, spuse atunci Rocambole, tu nu eşti condamnat la închisoare. Tu eşti pus aici ca să mă spionezi pe mine şi nu eşti fenian.

Ce se petrecu atunci?

Nimic sau aproape nimic. Dar privirea lui Rocambole operă o minune.

După ce se înfioră, Barnett simți că inima lui e cuprinsă de remuşcare.

Şi cum Rocambole îi întindea mâna şi îi spunea:

— Vrei să fii prietenul meu?

Falsul fenian căzu în genunchi în fața lui spunându-i:

— Nu ştiu cine eşti, dar ştiu că-ți aparțin de aici înainte şi că-ți voi fi credincios ca un câine.

— Nu greşeşti, îi spuse Rocambole surâzând şi vei vedea asta când vom ieşi de aici.

— Speri deci să ieşi? întrebă Barnett.

— Desigur! răspunse Rocambole.

Capitolul III

După trei sau patru zile, guvernatorul sir Robert M… sătul să-l viziteze în zadar pe prizonierul său, căci spionul îi făcea mereu semn că nu putuse afla nimic, în loc să vină el însuşi, trimise un om să aducă ziarele lui Rocambole. Acesta îi făcu semn lui Barnett, care clipi din ochi ceea ce însemna:

— Am în fine ceva nou.

Barnett avea ceva nou într-adevăr; căci trecuse la inamic, la

Rocambole, cu tot devotamentul pe care acest om straniu ştia să-l inspire.

În ajun *Journal des Debats* publicase acest curios fapt divers:

Englezii nu se mulţumesc să facă curiozităţi la dânşii, ei vin să facă şi la noi.

Într-o ştire, pe care o dăm totuşi sub toată rezerva, cu toate că ne credem perfect de bine informaţi.

O fată tânără şi frumoasă, având sângele nobil al unui pair al Angliei, ea se numeşte miss Ellen P… a trecut de curând urmată de doi servitori Canalul Mânecii, fără consimţământul familiei sale.

Ce caută dânsa la Paris? Asta nu se poate şti.

Ea a descins într-o casă mobilată foarte confortabilă, în preajma bulevardului Italienilor şi a putut fi văzută timp de câteva zile, în fiecare seară la orele 4, plimbându-se prin Bois de Boulogne.

Dar se pare că acest lucru nu era pe placul familiei sale.

În Franţa, un tată ar fi alergat după fiica sa.

În Anglia lucrurile se petrec cu totul altfel.

Lordul P… tatăl frumoasei miss Ellen, membru în Camera Lorzilor, a crezut că nu trebuie să lipsească de la şedinţă.

În loc să vină să-şi caute fata la Paris a trimis doi detectivi.

Aceştia, nişte gentilomi perfecţi, de altfel, au avut ca misiune s-o găsească pe miss Ellen şi au găsit-o.

Apoi aceştia, care aveau recomandaţii la ambasadă, s-au asigurat de persoana fetei.

Dar să nu credeţi că ei au adus-o în Anglia.

Nu, lordul P… crede că acest mic scandal are nevoie de timp pentru a fi uitat.

El îşi propune deci, ca după închiderea sesiunii parlamentare să vină la Paris, să-şi ia fata şi să o ducă în Italia.

El i-a însărcinat, deci, pe cei doi detectivi, s-o supravegheze pe frumoasa excentrică, să o însoţească la spectacole, la plimbare peste tot cu condiţia ca ea să nu comunice cu nimeni.

Căci, după cum socotiţi, e la mijloc un amor misterios, un amor care displace nobilului lord."

. . . . . .

După citirea acestui articol, Rocambole nu se mai putea îndoi.

Miss Ellen venise la Paris, dar ea nu-l găsise pe Milon.

Deci Milon nu ştia nimic.

Cum să-l prevină? Cum să facă să ajungă la dânsul o frază ca

aceasta: „Pleacă din Paris, vino la Londra; am nevoie de tine”.

Rocambole stătuse gânditor o parte a zilei, apoi găsise fără îndoială o soluție, căci adresându-se lui Barnett, îi spuse:

— Ascultă-mă bine, camarade.

— Vorbeşte, răspunse irlandezul.

— Ai fost pus aici ca să mă spionezi şi să obții secretele mele.

— Ah! stăpâne, zise Barnett, e urât din partea dumitale să-mi mai spui asemenea cuvinte, nu m-am căit?

— E adevărat; dar nu ştii unde vreau să ajung.

— În fiecare dimineață, continuă Rocambole, guvernatorul, vine aici, şi te priveşte cu coada ochiului.

— Da.

— El speră întotdeauna că vei avea ceva să-i spui.

— Şi până acum a fost păcălit, spuse Barnett.

— A fost la început, fiindcă mă temeam de tine.

— Şi e şi acum fiindcă sunt al dumitale trup şi suflet.

— Ei bine! Trebuie să mă trădezi, Barnett.

— Cum? întrebă irlandezul făcând un gest de surprindere, să te trădez eu?

— Acesta e un mod de a vorbi.

— Ah!

— Trebuie să mă serveşti.

— Sunt gata.

— Mâine dimineață când va veni guvernatorul sau un om al lui, îi vei face semn că ai ceva să-i spui.

— Bine! Şi guvernatorul mă va chema la dânsul!

— E probabil.

— Atunci, ce îi voi spune?

— Vei şti mâine.

Rocambole deci petrecuse toată seara şi o parte a nopții gândindu-se.

A doua zi, în loc de guvernator, venise un alt om. Dar Barnett îi făcuse un semn şi acesta plecase vesel. Atunci Rocambole îi spuse irlandezului:

— Guvernatorul te va chema.

— Cred.

— Deci fii atent la vorbele mele.

— Vorbeşte stăpâne.

— Îi vei spune: Omul Gri mi-a făcut o destăinuire. El mi-a spus că fenianii au un nou cartier general, care se află la Paris.

— Bine! Îi voi spune asta.

— Şi că au acolo un şef numit Rocambole.

— Un nume ciudat! aprecie Barnett.

— Atunci, continuă Rocambole surâzând, tu vei adăuga că e un mijloc foarte simplu să pună mâna pe acest om, care e, după câte se pare, unul din cei mai îndemânatici şefi ai fenianilor.

— Şi care-i acest mijloc?

— Este ameninţarea prin ziare a faptului că Rocambole a căzut în mâinile poliţiei engleze şi că e închis la Newgate.

— Dar, întrebă Barnett, deoarece acest om se află în Franţa, după cum spui?

— Ei bine?

— El va rămâne acolo.

— Tu îl vei face pe guvernator să înţeleagă contrariul.

— Cum asta?

— Rocambole a fugit din Anglia, deoarece nu se mai simţea în siguranţă aici.

— Prea bine.

— El citeşte în ziare că a fost arestat şi închis la Newgate. Deci poliţia care crede că îl are în mână, nu-l va mai căuta şi deci se poate întoarce liniştit la Londra.

— Ah! Pricep.

Rocambole n-avu timp să-i spună mai mult

Uşa celulei se deschise şi reapăru omul guvernatorului.

— Barnett, spuse el, ai adresat o petiţie reginei, cerând schimbarea pedepsei. Petiţia a fost primită.

Barnett, care nu fusese niciodată condamnat la moarte îşi îndeplini conştiincios misiunea scoţând un ţipăt de bucurie.

— Urmează-mă, continuă acel om.

— Unde?

— La guvernator, care-ţi va citi adresa de comutare a pedepsei.

Barnett îl urmă pe acel om.

„Numai că ei nu ştiu că eu sunt Rocambole!” îşi zise Omul Gri când rămase singur.

Capitolul IV

Barnett, falsul fenian, a fost condus la sir Robert M… guvernatorul din Newgate.

Acesta îl aştepta cu nerăbdare.

— Ei bine, în fine, dânsul ţi-a vorbit.

— Da.

Barnett era inteligent; el pricepuse de minune ceea ce îi spusese Rocambole şi repetă textual acele cuvinte lui sir Robert.

— Bine, spuse guvernatorul, iată o revelaţie, care valorează.

— Sper şi eu, continuă Barnett, căci, în fine, eu care sunt poliţist, iar nu hoţ, nu pot juca rolul de arestat şi de condamnat la moarte pentru ochii frumoşi ai M.S. Regina Victoria.

Sir Robert M… dădu ordin ca Barnett să fie condus înapoi la închisoare.

Apoi el trimise după o trăsură, se urcă şi porunci birjarului:

— Repede, la Elgin Crescent!

Nu era încă ora zece dimineaţă şi sir Robert M… era sigur că o să-l găsească pe preotul Patterson încă la dânsul.

Preotul Patterson, şeful ocult al bisericii anglicane, e în ochii arhiepiscopului de Canterbury, ceea ce mai marele iezuiţilor e în ochii Papei; în fine era la dânsul, aşezat la un birou încărcat de hârtii, când sir Robert M… intră.

Văzându-l pe guvernatorul din Newgate, preotul pricepu că era vorba de un lucru grav.

— Dumnezeul meu! exclamă el, îmi anunţi evadarea Omului Gri.

Sir Robert M… surâdea; dar cum el surâdea într-una, asta nu dovedea absolut nimic, căci el putea să vină, surâzând, tot aşa ca să-i aducă vestea unei catastrofe.

Din fericire sir Robert M… răspunse îndată:

— Fii liniştii. Omul Gri e tot închis.

— Ah! făcu preotul, sunt nopţi când tresar din somn cu sudoarea pe frunte.

— Visezi că evadează?

— Da.

— Nu se evadează de la Newgate.

— Se evadează cu frânghia de gât, comentă preotul Patterson, făcând aluzie la miraculoasa salvare a lui John Colden, irlandezul.

Dar sir Robert M… nu se tulbură de aceste cuvinte.

— Oh! zise el, îndată ce am predat un condamnat lui Calcraft, asta nu mă mai priveşte.

— În fine, ce vii să-mi spui?

— Omul nostru a vorbit.

— Bine! Şi-a spus numele?

— Nu încă.

— Ce a spus atunci?

— El i-a spus lui Barnett că şeful cel mai îndemânatec după dânsul e la Paris, unde organizează o tentativă misterioasă.

— Şi cum se numeşte acest şef?

— Rocambole.

— Ciudat nume!

— Atunci, adăugă sir Robert M… Barnett care e un poliţist inteligent mi-a dat o idee frumoasă.

— Să vedem.

— Rocambole a plecat din Londra crezându-se urmărit.

— Apoi?

— Se anunţă în *Morning Post* şi *Times* că celebrul şef fenian Rocambole a fost arestat şi închis la Newgate.

— Bine! Şi apoi?

— Atunci adevăratul Rocambole îşi spune: „Nu mai am de ce mă teme”. Şi el revine la Londra unde punem mâna pe dânsul.

— Ideea e destul de ingenioasă, aprobă preotul Patterson.

— Atunci crezi că trebuie aplicată?

— Nu încă, mă mai gândesc.

— Ah!

— Uite, dragul meu, continuă preotul Patterson, fenianismul nu mă ocupă decât în mod secundar.

Sir Robert M… îl privi pe preotul Patterson cu mirare.

— Dacă am condus cu atâta zel şi îndemânare, arestarea Omului Gri, ceea ce e mai periculos pentru noi, adică pentru religia anglicană, decât toţi fenianii adunaţi, e că el devenise braţul drept al abatelui Samuel, pe care îl ştii.

— Da, el e un apostol catolic de care poporul din Londra e entuziasmat.

— Da.

— Dar în fine fiindcă-l avem pe Omul Gri…

— Da, dar lordul şef al justiţiei nu vrea ca el să fie judecat până ce nu vom şti adevăratul lui nume.

— Sunt convins, aprobă sir Robert M… că îl vom şti când vom pune mâna pe Rocambole.

Şi după ce îl concedie pe sir Robert M… se îmbrăcă repede.

Preotul alergă la telegraf şi expedie următoarea telegramă:

„Sir James Wood
Hotel de Louvre, Paris
Ai cunoştinţă de un şef fenian numit Rocambole şi care probabil se află la Paris?

Patterson.”

Preotul aşteptă toată ziua răspunsul lui sir James Wood.

Dar acest răspuns nu veni.

Pentru asta era un motiv foarte simplu.

Sir James se afla de douăzeci şi patru de ore în mâinile lui Marmouset.

Sătul de aşteptare, preotul Patterson alergă la lordul Palmure.

Pairul tocmai trebuia să se ducă ca în fiecare seară la Parlament.

— Ai primit o telegramă de la sir James? întrebă preotul.

— Nici una.

Atunci preotul îi poveşti lordului Palmure vizita lui sir Robert M…

După ce se gândi un moment, nobilul lord emise părerea că sir James nu răspundea deoarece era în căutarea acelui fenian, care se numea Rocambole.

Preotul a fost de aceeaşi părere cu lordul Palmure şi-i scrise lui sir Robert M… că putea trimite o notă la ziare.

Sir Robert M… era un literat, el compuse chiar în tinerețe un roman intitulat *Miss Elmina*.

El îşi ascuți condeiul şi scrise următoarele rânduri:

„Omul care de câteva luni a dat de lucru cel mai mult guvernatorului M.S. reginei Victoria, fenianul Rocambole a fost în fine arestat la Dublin. Va fi transferat în Anglia unde va fi probabil închis la Newgate, aşteptând să sosească ora judecății.”

Apoi el făcu trei copii după această notă şi trimise prima la *Times,* a doua la *Morning Post* şi a treia la *Evening Star.*

Apoi îşi frecă mâinile neîndoindu-se deloc că spusese adevărul şi că Rocambole era de-a binelea închis la Newgate.

Numai bunul guvernator căzuse în cursa pe care i-o întinsese Rocambole!

Capitolul V

După cum se va vedea, cursa întinsă de Rocambole trebuia să funcționeze admirabil.

Chiar în ziua când se trimiteau la ziarele din Londra nota

redactată de sir Robert M… poliția din Scotland-Yard era în alertă.

Sir Richard Maine, prefectul poliției din Londra, murise.

Succesorul său nu era însă desemnat; dar diferiții şefi de servicii pe care îi avusese sub ordinele sale se întreceau să-i ia locul şi ei dădeau dovezi de zel, de îndemânare şi de devotament.

Trecuseră patruzeci şi opt de ore de când preotul Patterson, care din casa sa de pe Elgin-Crescent dirija toată mişcarea expediase o telegramă lui sir James Wood.

„Fie, îşi spuse preotul Patterson, dar să aşteptăm până diseară ca să dăm acea ştire în ziare."

De ce sir James nu răspundea?

Preotul Patterson se întreba asta în zadar, şi neliniştea lui era foarte mare când, în fine, primi următoarea telegramă:

„Rocambole a plecat la Londra.
Tenul palid, mustața neagră. E însoțit de o femeie.
Blondă cu ochi negri.
Aştept ordine, hotelul Spaniei."

Preotul Patterson răspunse:
„*Bine. Şi miss Ellen?*"

După o oră, sir James sau acela care îi împrumutase numele, răspunse:
„*Miss Ellen e tot păzită. N-aveți nici o grijă.*"

Având aceste informații, preotul Patterson se duse la Scotland-Yard.

Şeful de serviciu, căruia îi fusese încredințată conducerea acestei afaceri, se numea Philipps.

Era un om priceput şi plin de ambiție.

El jură preotului că înainte de patruzeci şi opt de ore şeful fenian va fi în puterea sa.

Preotul se urcă într-o trăsură şi se duse la Newgate.

— Ei bine! întrebă sir Robert M… crezi că anunțurile mele au avut vreun efect?

— Un efect imediat.

— Adevărat?

— Citeşte.

Şi preotul îi dădu lui sir Robert M… telegramele pe care el le atribuia lui sir James Wood.

— Atunci crezi că acest Rocambole este la Londra?

— Trebuie să fie. Sir James Wood, e un om înțelept care nu se înşeală niciodată.

Sir Robert M… păstră un moment de tăcere.

Apoi după câteva minute spuse:

— Omul pe care l-am pus în celulă cu Omul Gri este de asemenea un om prețios.

— Aha!

— El a câştigat atât de mult încrederea prizonierului, încât acesta nu mai are secrete pentru dânsul.

— Deci, ce i-a spus?

— Un lucru care, după mine, este foarte important.

— Să vedem.

— Omul Gri i-a spus: „Dacă Rocambole ar fi la Londra şi aş putea să-i vorbesc numai un moment, Irlanda ar fi victorioasă”.

— Adevărat? exclamă preotul.

— Şi n-aş fi spânzurat, adăugă dânsul.

— Ah! A spus asta?

— Da, aprobă sir Robert M… De aceea am o idee frumoasă, după cum vei vedea.

— Te ascult, dragul meu.

Îl voi muta pe Omul Gri din celulă.

— Bine.

— El şi Barnett vor fi transferați într-o odaie mai mare, unde vor fi trei paturi în loc de două.

— Şi apoi?

— Apoi! După ce va fi arestat acest Rocambole, vom îndeplini dorința Omului Gri şi îi vom pune împreună.

— Pentru gloria Irlandei! spuse batjocoritor preotul.

— Nu; pentru a afla prin Barnett, acest mare secret, căci adăugă sir Robert M… socotesc că dacă Omul Gri doreşte să-l vadă pe Rocambole, el admite această ipoteză, anume că Rocambole liber, introducându-se ca vizitator ia Newgate, va putea să-i vorbească şi să plece după aceea.

— Asta aşa e.

— Însă, termină sir Robert M… doi prizonieri nu sunt mai greu de păzit decât unul singur: prin urmare îl vom păzi tot aşa de bine pe al doilea ca şi pe cel dintâi.

— Ideea dumitale este excelentă, admise preotul Patterson.

— De aceea fii gata pentru orice eveniment.

Acea zi trebuia să fie pentru preotul Patterson, ziua telegramelor.

La ora cinci seara el mai primi una.

Aceasta era semnată „*Edward detectivul*”.

Preotul ştia că Edward era colegul pe care îl luase sir James Wood.

Depeşa lui Edward era datată din Douvers şi concepută astfel:

„L-am urmărit, din ordinul lui sir James, pe omul care vă interesează. El se opreşte la Douvers douăzeci şi patru de ore. Persoana care îl însoţeşte şi dânsul trebuiau să ia trenul de mâine seară la ora şapte.

Continui urmărirea, dar nu-i arestez imediat. Voi explica de ce.

Edward”

Şi preotul Patterson citind această telegramă murmură:

„Desigur sir James Wood este foarte deştept!”

. . . . . .

După plecarea lui Patterson, bunul guvernator din Newgate, veselul sir Robert M… nu pierduse nici un minut.

„Mă duc, îşi spusese, să-i transfer pe cei doi prizonieri ai mei chiar de mâine, într-o celulă cu trei paturi.”

Şi cum de când Barnett vorbise, sir Robert reîncepuse să-l viziteze pe prizonierul său, se duse să-l vadă.

Găsise de două zile un mijloc excelent să converseze cu Barnett şi să afle ceea ce Omul Gri îi spunea fără să-i trezească bănuielile acestuia din urmă.

În fiecare zi la amiază, prizonierul era luat, i se puneau fiare la picioare şi la mâini şi era condus în parloar[1], unde îl găsea pe avocatul însărcinat cu apărarea lui.

În acest timp sir Robert M… se ducea să vorbească cu Barnett.

El făcu deci o nouă vizită celor doi prizonieri.

Atunci sir Robert M… îl întrebă:

— Gentilomule, cum te simți aici?

— Destul de bine, milord.

— Nu, îl contrazise sir Robert M… Această celulă e umedă.

— Nici n-am observat, milord.

— Nu-i nimic, spuse sir Robert M… te voi muta într-alta mai

[1] Vorbitor, loc în închisoare unde discută condamnatul cu avocatul său.

mare, mai spațioasă, unde încap trei la nevoie.

Rocambole tresări.

— Mă despart de Barnett? întrebă el.

— Nu, şi chiar s-ar putea întâmpla să mai aveți un tovarăş.

— Adevărat? se miră Omul Gri.

— Un om de care poate ai auzit vorbindu-se.

— Ah!

— El se numeşte Rocambole!

Omul Gri nici nu clipi.

— Milord te înşeli, zise el, iată un nume pe care îl aud pentru prima oară.

Dar el a ştiut să vorbească în aşa fel încât să trădeze oarecare tulburare şi bunul sir Robert M... plecă încântat. Şi după ce guvernatorul plecă, Barnett îl privi pe Omul Gri, comentând.

— Ah! de astă dată, nu mai înțeleg nimic.

— Vei înțelege, când va sosi momentul, răspunse el.

Şi Omul Gri îşi puse această întrebare:

„Milon sau Marmouset s-au lăsat arestați? Nu ştiu, dar, în fine, e unul sau celălalt. Astfel voi avea ştiri de la dânşii."

Rocambole se înşela puțin, dar aşa de puțin, încât trebuie să facem acum un pas înapoi, ca să explicăm telegramele primite de preotul Patterson.

Capitolul VI

Când Marmouset pusese mâna pe sir James Wood şi îl ținuse închis în acel puț, luase toate precauțiile pentru ca dispariția lui să nu fie observată de nimeni.

Detectivul Edward devenise omul lui Marmouset, dar pentru oamenii de la hotel Louvre el era tot prietenul lui sir James.

Edward se prezentase deci regulat de două ori pe zi la hotel ca să ia scrisorile şi telegramele tovarăşului său, care spunea el, lipsea pentru câteva zile.

Apoi, detectivul pusese mâna pe corespondența lui sir James cu preotul Patterson.

Din această corespondență Marmouset aflase de soarta lui Rocambole.

Omul Gri era la Newgate, el va fi judecat şi condamnat desigur la moarte. De altfel, circumstanțe atenuante nu există în Anglia.

Dar ca să-l judece, dacă ar fi să creadă tot ceea ce spunea

preotul Patterson, era necesar să fie risipit misterul de care se înconjura acest personaj enigmatic şi să se afle adevăratul său nume şi naționalitatea sa.

Deci Marmouset şi tovarăşii săi trebuiau să plece când detectivul Edward se duse pentru ultima oară la hotelul Louvre.

După cum vă închipuiți, Marmouset ducea cu dânsul prea multă lume, ca să nu fie necesară despărțirea lor pe drum.

Milon, Moartea Bravilor şi Polyte luaseră trenul spre Boulogne.

Ei duceau cu dânşii o ladă mare în care se afla sir James în letargie.

Marmouset, miss Ellen şi Vanda trebuiau să ia trenul expres.

Miss Ellen era îmbrăcată ca bonă, şi ea socotea că datorită acestei deghizări nu va fi recunoscută la Londra.

Plecarea avusese loc de acasă de la Marmouset.

În momentul când ei trebuiau să se urce în trăsură, sosi detectivul Edward.

Lui i se dăduse întâlnire la gară; deci, ca să vină în strada Auber, trebuia să aibă un motiv extraordinar.

Şi, într-adevăr, el îi întinse lui Marmouset o telegramă pe care o găsise la hotel Louvre şi care era adresată lui James Wood.

Era aceea de la preotul Patterson.

„*Ai cunoştință de un şef fenian numit Rocambole şi care probabil se află la Paris?*”

Şi el îi întinse Vandei telegrama, apoi tinerei miss Ellen; câteşitrei se priviră.

În fine, după un moment de tăcere, Marmouset hotărî:

— Mai mult ca oricând trebuie să plecăm.

Îndreptându-se spre gară, se instalară într-un cupeu, cei doi bărbați şi cele două femei, ca să poată vorbi în libertate.

— Vreți să ştiți părerea mea? întrebă atunci Marmouset.

— Vorbeşte, spuse Vanda.

— În această telegramă, e Rocambole amestecat.

— Cum asta?

— Drace! Socotesc că Rocambole de când e la Newgate, a putut să se bizuie pe noi, dar s-a bizuit şi pe el însuşi! Dacă trebuie să credem corespondența preotului Patterson, englezii caută adevăratul nume al Omului Gri şi nu-l vor judeca decât după ce îl vor afla. Deci Rocambole probabil că a încercat să-i păcălească pe judecătorii care îi fac instrucția.

— Ah! Crezi?

— Şi dacă preotul Patterson vorbeşte de Rocambole, înseamnă că Omul Gri a vorbit mai întâi.

— În ce scop?

— Nu ştiu.

— Nu ştim care e planul stăpânului, dar nu trebuie să-i punem piedici.

După cinci ore Marmouset şi tovarăşii săi soseau la Boulogne.

Era iarnă şi marea era foarte agitată.

— Ne vom culca aici, hotărî Marmouset şi nu vom pleca decât mâine dimineaţă.

— De ce? întrebă Vanda.

— Fiindcă aş vrea să pipăi puţin pulsul preotului Patterson cu o telegramă.

— Ah!

— Dacă vom ajunge la Londra la ora zece dimineaţa sau la ora patru seara, asta nu schimbă cu nimic situaţia.

— Da, dar ar trebui să nu pierdem nici un minut, îi spuse miss Ellen lui Marmouset.

— Oh! Linişteşte-te, domnişoară, căci îl vom salva.

Milon care îi aştepta în gară, le spuse:

— Vaporul e gata de plecare.

— Da, dar nu plecăm astă seară.

— Ah! De ce?

— Vei şti mâine.

Ei coborâră la hotelul Spaniei, ale cărui ferestre dădeau spre mare.

În acea noapte, Marmouset dormi puţin. El se gândi mult în schimb şi-i zise:

„Acum am convingerea că Rocambole îşi bate joc de cei care l-au închis.”

Când se lumină de ziuă, el coborî în salonul hotelului şi îl găsi pe Milon.

Acesta citea ziarele sosite de dimineaţă.

Deodată Marmouset îl văzu pălind.

— Ce ai? îl întrebă.

— Citeşte, murmură Milon cu o voce înăbuşită, punând degetul pe faimosul anunţ redactat de sir Robert M… veselul guvernator din Newgate.

„*Omul Gri care de câteva luni a dat cel mai mult de lucru guvernatorului M.S. Reginei Victoria, fenianul Rocambole a fost în fine arestat la Dublin.*”

Marmouset scoase un țipăt de bucurie.

— Eşti un prost! spuse el.

— Prost? răspunse Milon uimit.

— Fără îndoială. Asta e dovada bănuielilor mele.

— Cum?

— Rocambole păcăleşte poliția şi poliția engleză convinsă că acest Rocambole e un prieten al Omului Gri, anunță arestarea sa. Însă cum Rocambole e la Newgate de cincisprezece zile, n-a putut fi arestat la Dublin… Deci acest articol e o notă a poliției, în afară de cazul în care chiar Rocambole e autorul ei.

— Oh!

— Şi asta ar putea fi, adăugă Marmouset.

— Dar… în ce scop?

— În scopul de a ne înştiința, în cazul în care miss Ellen nu ne-ar fi găsit, că el are nevoie de noi.

Şi Marmouset îşi luă pălăria.

— Vino cu mine, zise el.

— Unde?

— La telegraf.

— Ce să facem?

— Vom expedia o telegramă preotului Patterson.

— În numele cui?

— În numele lui sir James. De altfel Edward a descins la hotelul Spaniei sub acest nume.

— La ce bun această telegramă?

— La aceasta: preotul Patterson ne va răspunde în cazul în care va fi arestat într-adevăr un om, care a luat numele lui Rocambole.

Şi la telegraf, Marmouset scrise:

„*Rocambole a plecat la Londra.*
Tenul palid, mustață neagră.
E însoțit de o femeie.
Blondă cu ochii negri.
Aştept ordine, hotelul Spaniei.”

— Dar, strigă Milon, mi se pare că-ți faci portretul?

— Am motivele mele, spuse Marmouset.

Şi aşteptă răspuns de la preotul Patterson.

Capitolul VII

Marmouset nu aşteptă mult timp.

El nu se întorsese încă la hotelul Spaniei şi sosise telegrama adresată lui sir James Wood.

Detectivul Edward o primi.

Preotul Patterson spunea în mod laconic.

„Bine, dar miss Ellen?”

Atunci Marmouset privindu-l pe Milon îi spuse arătându-i telegrama:

— Să ştii că Rocambole îşi bate joc de dânşii.

— Încep şi eu să cred, răspunse Milon, dar…

— Dar ce?

— E un lucru pe care tot nu-l înțeleg!

— Care?

— De ce-ți dai semnalmentele?

— Pentru ca să pot fi arestat mai uşor.

— Deci vrei să fii arestat?

— Da, la Londra.

— În ce scop?

— Ca să merg la Newgate.

— Şi să-l vezi pe Rocambole?

— Desigur, şi ca să iau ordinele sale, căci dacă nota ziarelor, după cum trebuie să credem, de altfel, provine de la dânsul, e că el a crezut că vom ghici ideea lui şi că vom face totul, chiar imposibilul, ca să ajungem până la dânsul.

— Ah! exclamă Milon, nu e greu să intri în Newgate.

— Ci să ieşi!

— Da.

— Eu voi ieşi şi mi se vor aduce mii de scuze.

— Cum vei face?

— Voi fi reclamat de ambasada Franței.

Apoi Marmouset adăugă surâzând:

— Trecutul meu e aşa de departe, încât nu mă mai tem de dânsul. Iată şase ani de când trăiesc la lumina zilei.

— Asta e adevărat, aprobă Milon.

— Pentru lume nu mă numesc Marmouset, ci domnul Felix Peytavin, un bărbat elegant, care merge la club, are cai frumoşi, posedă trei sau patru sute de mii de livre venit.

— Şi asta e adevărat, spuse Milon.

— Sunt prieten, continuă Marmouset, cu tânărul marchiz de C… primul secretar al ambasadei franceze din Londra.

— Bine, aprobă din nou colosul.

— Tu mă vei lăsa să fiu arestat.

— Şi apoi?

— Poate că va fi nevoie să stau două zile la Newgate.

— Şi după aceste două zile?

— Apoi te vei duce la ambasadă şi vei lăsa o scrisoare pe care o voi scrie, şi o alta pentru marchizul de C…

Această întrevedere între Marmouset şi Milon avea loc nu în sala comună a hotelului Spaniei, ci în camera unde Marmouset îşi petrecuse toată noaptea.

Marmouset se aşeză la masă, luă condeiul şi scrise următoarea scrisoare:

„Scumpul meu marchiz.

Se pare că numai frumoasa noastră Franță îşi are criminalul ei de negăsit «Judul» său fantastic, dar şi Anglia îl are pe al său.

Din când în când, un agent de poliție idiot sau un jandarm stupid, punând mâna pe un sărman om, se încăpățânează să-l ia drept «Jud», care n-a existat niciodată şi-l bagă la închisoare.

Iată, scumpul meu marchiz, povestea mea pe pământul liber al Angliei.

Un polițist crede că vede în mine pe unul din acei feniani imaginari care tulbură somnul venerabililor membri ai Camerei Lorzilor.

În zadar am arătat hârtiile mele, căci n-a vrut să le ia în considerație şi mă numeşte cu ciudatul nume de Rocambole.

Abia am timp să-ți scriu aceste rânduri, pe care le încredințez valetului meu şi sunt constrâns să mă culc la Newgate.

Polițistul în chestiune face chiar aşa de bine lucrurile, încât el mă asigură că voi fi spânzurat de astăzi peste trei săptămâni.

Din fericire eşti dumneata la Londra şi îl vei revendica pe proprietarul calului care a câştigat derbiul din Chantilly anul acesta.

Al dumitale

Felix Peytavin”

— Ia această scrisoare, spuse Marmouset după ce i-o citi şi lui Milon şi ia-o şi pe cealaltă.

— Bine.

— Două zile după ce voi fi închis, te vei prezenta la ambasadă.

— Dar trebuie să prevedem totul, spuse Milon.

— Ce?

— Trebuie să prevedem cazul când marchizul nu va fi la Londra.

— Este.

— Eşti sigur?

— L-am văzut acum trei zile la club şi el pleca în aceeaşi seară, ca să se întoarcă la postul său.

— Atunci e bine.

Rolul lui Milon era schiţat. Marmouset, îl chemă apoi pe detectivul Edward.

El îi dădu modelul celor două depeşe.

Una era iscălită de sir James Wood şi era aceea pe care preotul Patterson a primit-o datată din Boulogne, indicând că miss Ellen era tot bine păzită.

Alta, iscălită pe numele lui Edward trebuia să fie expediată din Douvres.

— Nu pricep bine asta, zise detectivul.

— E foarte simplu totuşi, răspunse Marmouset. După telegrama de azi de dimineaţă, preotul trebuie să fi prevenit poliţia.

— Prea bine.

— Şi sunt poliţişti în toate staţiile.

— Bine.

— Dacă vreau să am patruzeci şi opt de ore libere la Londra, trebuie deci să fiu aşteptat la Douvres, pe când eu voi sosi cu trenul la Folkestone pe care îl voi lua peste o oră.

— De minune! Pricep.

— Acum, ascultă-mă!

— Aştept, spuse Edward.

— Vei trece deci prin Calais, cobori la Douvres, să expediezi de acolo această a doua telegramă, apoi vei pleca îndată la Londra şi, imediat ce ai sosit, te vei prezenta preotului Patterson.

— Ce îi voi spune?

— Că m-ai lăsat la Douvres, supravegheat de doi poliţişti, şi că ai venit să iei ordinele sale.

— Şi unde te voi regăsi?

— Mâine seară la Evans-Taverne, în Covent-Garden.

— Voi fi, spuse sir Edward, care plecă să ia trenul de Calais.

Cât despre Marmouset şi tovarăşii săi, ei se îmbarcară pe vaporul de la amiază şi, după două ore, erau pe drumul spre Londra.

Îndrăzneala şi sângele rece manifestate de Marmouset

umpluseră de încredere inima tinerei miss Ellen.

Ea murmura:

„Oh! Îl vom salva!…”

Capitolul VIII

Deci pe când detectivul Edward pleca la Calais, de unde trebuia să se ducă la Londra, Marmouset se îmbarcase cu Vanda şi miss Ellen la Boulogne, debarcaseră la Folkestone şi luaseră îndată trenul pentru Londra.

Milon îi expediase pe ceilalţi tovarăşi ai săi cu un vapor anterior.

Se ştie că Milon, Marmouset şi Vanda cunoşteau la perfecţie Londra, câteşitrei vorbind limba engleză.

Din momentul urcării pe vapor, se înţeleseseră ca Vanda şi miss Ellen pe de o parte, Marmouset şi Milon pe de alta să nu-şi mai vorbească şi să călătorească în două grupe.

La Folkestone, Vanda şi miss Ellen, care trecea drept bona ei şi care era aşa de bine deghizată, încât nici însuşi lordul Palmure n-ar fi recunoscut-o, Vanda şi miss Ellen spuneam, s-au urcat în compartimentul rezervat.

Milon plecând din Boulogne se îmbrăcase într-o frumoasă livrea.

La Londra Vanda trebuia să locuiască într-o casă de familie situată în City, lângă Post-Office. Marmouset şi Milon la hotelul Trei-Coroane.

Când a coborât în gară Marmouset numărase şase sau opt poliţişti.

— Sunt pentru noi, îi spuse lui Milon.

— Deja?

Şi Milon făcu un gest de spaimă.

Dar Marmouset avea un aer aşa de englezesc, îi dădea ordine lui Milon într-o englezească aşa de curată, încât, cu toate mustăţile sale negre, poliţiştii l-au luat drept un perfect gentilom din împrejurimile Londrei.

De altfel, omul pe care ei aveau misiunea să-l caute nu călătorea cu o femeie?

Marmouset merse cu îndrăzneala chiar până acolo încât rugă un poliţist să-i procure o trăsură.

— Ah! exclamă Milon, după ce se instalară la hotelul Trei-Coroane, ce facem acum?

— Să mâncăm, răspunse Marmouset.

— Şi apoi?

— Să ne culcăm.

— Şi mâine?

— Mâine ne vom plimba; vom citi ziarele şi vom privi femeile care se plimbă prin parc.

— Nu vom merge s-o vedem pe Vanda?

— Nu, până ce nu-l vom vedea pe Edward.

— Ah! E adevărat. I-ai dat întâlnire pentru mâine seară la Evans Tavern.

— Da, zise Marmouset, şi până când nu-l voi vedea nu vom putea face nimic.

— Nici chiar să-l deşteptăm pe sărmanul sir James Wood, care doarme de două zile în fundul unei lăzi.

— Ah! da, putem să-l trezim astă seară.

— Şi ce vom face cu el?

— Îl vom elibera provizoriu.

— Da, zise Milon, pentru ca să ne trădeze.

— Ar fi putut să ne trădeze la Paris, dar la Londra… acest lucru e cu totul cu neputință.

— De ce?

— Pentru că acum el este, grație scrisorii pe care am trimis-o abatelui Samuel, cu totul în mâna fenianilor.

Pe când Marmouset spunea aceste cuvinte, un om intră în sala hotelului.

Era un gentilom, care părea că soseşte din călătorie.

— Dumnezeu să te păzească, gentilomule, spuse acesta.

Şi se aşează la masa la care mâncau cei doi francezi.

Marmouset nu era fenian, după cum ştiți, el scrisese abatelui Samuel luându-şi porecla de amicul Omului Gri.

Gentilomul, care se aşează lângă dânşii, începu să vorbească în limba franceză.

— Eşti acela pe care îl aşteaptă abatele Samuel, nu-i aşa?

— Poate, răspunse Marmouset.

Gentilomul scoase din buzunar o hârtie.

Era o scrisoare a preotului irlandez.

— Prea bine, spuse Marmouset.

— Trebuie să ştii că te aşteptăm cu nerăbdare, reluă gentilomul. Unul din noi era la Cammons Street, altul la London-Bridge şi eu la Charing-Cross. Dacă nu ți-au fost controlate bagajele dumitale la această din urmă gară, e pentru că unul din ai noştri era printre

vameşi.

— Aha! Aha! exclamă Marmouset.

Apoi privindu-l pe gentilom adăugă:

— Sunteți nişte oameni bine informați.

— Am trimis doi dintre ai noştri, unul la Calais şi altul la Boulogne. O depeşă în termeni de neînțeles pentru alții decât pentru noi ne anunța că ni-l aduci pe trădător cufundat în letargie, într-o ladă.

— Asta e exact.

— Şi vin să-l caut.

Marmouset se încruntă.

— Abatele Samuel nu se va ține deci de cuvântul pe care mi l-a dat? întrebă.

— Abatele Samuel nu şi-a călcat niciodată cuvântul.

— Atunci ce vreți să faceți cu sir James Wood?

— Să ne asigurăm de dânsul, dar fii sigur că nu i se va face nici un rău.

— Şi va fi la dispoziția mea?

— Da.

— Bine. Permite-ne să mâncăm, apoi vom urca în odaia noastră şi ți-l vom da pe prizonier.

— Cunoşti vreun mijloc prompt să-l scoți din letargia lui?

— Va fi o treabă de un minut.

Marmouset şi Milon luară masa împreună cu acel gentilom. Conversația lor din cursul mesei degaja impresia unei prietenii vechi, încât oamenii de la hotel îşi închipuiră că cel de al treilea călător îi cunoştea pe cei doi de multă vreme şi nu-i făcuseră dificultăți la cazarea acestuia într-o cameră vecină cu cea a lui Marmouset.

Atunci fenianul cu Marmouset şi cu Milon intrară în odaia lor.

Şi faimoasa ladă a fost deschisă.

Detectivul arăta ca un cadavru.

Milon, care era robust, îl luă în brațe şi-l duse pe pat. Apoi Marmouset desfăcu o sticluța şi turnă dintr-însa o licoare pe buzele aşa-zisului mort.

Deodată acesta tresări din tot corpul şi ochii şi buzele se deschiseră.

Marmouset îi mai turnă câteva picături în gură.

Îndată sir James se trezi.

Apoi privindu-l pe gentilom, scoase un țipăt de spaimă.

— Ah! exclamă acesta nepăsător, văd că mă recunoşti.

Sir James începu să tremure din tot corpul.

Capitolul IX

Marmouset îi spuse atunci lui Sir James:

— Nu te teme de nimic, eşti în mâinile noastre şi de când un om care se numea Rocambole m-a învăţat să nu-mi calc niciodată jurământul, mi l-am ţinut, întotdeauna. Ţi-am făgăduit să te protejez, dacă mă vei servi. Dacă nu încerci să-ţi calci angajamentele, nu ţi se va întâmpla nimic rău. Nu-i aşa, gentilomule?

Şi Marmouset privi spre gentilom.

— Desigur, răspunse fenianul.

— Ţi-l încredinţez pe domnul, continuă Marmouset, fiindcă am nevoie de toată libertatea mea de acţiune; dar domnul îmi jură că nimeni nu se va atinge de dumneata dacă nu vei căuta să ne faci rău.

Sir James Wood îl privea pe fenian şi continua să tremure.

Marmouset continuă:

— Domnul ştie bine că în numele Omului Gri ţi-am făcut această făgăduială.

— Asta e adevărat, confirmă fenianul şi făgăduiala va fi ţinută.

Gentilomul, privindu-l Marmouset spuse la rândul său:

— Ce doriţi să facem, domnule?

— Domnule, răspunse Marmouset, îl las pe sir James să aleagă: sau rămâne aici prizonier pe cuvânt… sau mă urmează…

— Prefer să rămân aici, răspunse detectivul.

— Domnule, interveni gentilomul, îmi dai voie să-mi spun părerea?

— Vorbeşte…

— Lasă-l pe domnul în mâinile noastre până ce Omul Gri va fi în libertate.

— Asta e şi părerea mea, zise Milon.

Atunci sir James se arunca la picioarele lui Marmouset şi spuse pe un ton rugător:

— Domnule… ai milă… şi nu mă lăsa în mâinile fenianilor.

— De ce te temi, dacă nu-ţi vom face nici un rău!?

Şi pe când sir James îşi apleca fruntea, gentilomul adaugă:

— Tu mă cunoşti, totuşi.

Sir James nu răspunse.

— Şi tu ştii că mă țin de cuvânt.

Apoi gentilomul se îndreptă spre fereastră şi continuă privindu-l pe sir James, care mai tremura încă:

— James, nu trebuie decât să mă aplec în stradă, să dau un semnal şi, într-o clipă şase oameni vor fi aici şi pedeapsa ta va începe. Îți repet dacă vrei să mă urmezi de bună voie, ne vom ține făgăduiala pe care ți-a făcut-o domnul.

— Du-te, sir James, îl îndemnă Marmouset pe un ton solemn, în numele Omului Gri îți jur că nu eşti în pericol.

Şi sir James a fost silit să-l urmeze pe gentilom.

După ce el plecă, Milon îi spuse lui Marmouset:

— Am fi făcut mai bine dacă îl lăsam pe sir James la Paris.

— De ce?

— Unul din maiştrii mei i-ar fi dat în fiecare zi să mănânce în puț şi am fi fost liniştiți.

— Da, dar aici el ne va servi.

Milon dădu din umeri.

— Iată ceva ceea ce nu e prea sigur, zise el.

— El ştie bine că în caz contrariu e condamnat să moară.

Milon tot nu era convins.

— Şi cine-ți garantează, reluă el, că nu-şi va lua viața într-o bună dimineață?

— În ce scop?

— Cu scopul de a ne refuza.

Marmouset tresări.

— Vezi, adăugă Milon, am fost la ocnă şi am cunoscut firi de oameni incorigibili şi pe care îi domină frica de moarte.

— Oricum ar fi, spuse Marmouset, n-avem de ce să ne temem pentru moment. Să ne gândim la Omul Gri, adică la Rocambole, stăpânul nostru.

. . . . . .

Marmouset şi Milon se culcară şi dormiră bine, apoi coborâră şi prânziră, iar după aceea plecară la plimbare.

Dimineața Marmouset primi un bilețel. Era de la Vanda.

Aceasta îi scria:

„*Suntem foarte bine instalate eu şi bona mea şi aşteptăm ordinele tale, fiindcă tu conduci expediția noastră*”.

Marmouset răspunse printr-un singur cuvânt:

„*Aşteptați!*”

Apoi împreună cu Milon petrecu toată ziua; seara se duseră la Evant Tavern.

Detectivul Edward se afla deja acolo.

Câteşitrei se aşezară la o masă, cerură bere şi începură să vorbească pe şoptite.

— Ceva nou? întrebă Marmouset.

— Ei bine! spuse Edward. Ai ghicit.

— Ah!

— Omul Gri şi-a bătut joc de poliție.

— Adevărat? întrebă Marmouset surâzând.

— I s-a pus în celula lui, continuă Edward, un spion.

— Bine!

— El l-a vrăjit desigur, pe acest spion.

— Asta nu mă miră, interveni Milon, aducându-şi aminte de strania putere de fascinație a lui Rocambole.

— Şi polițistul e cu dânsul.

— Ce dovadă ai?

— Acest spion a povestit că Omul Gri îşi pune mari speranțe pentru eliberarea lui într-un şef fenian, care se află la Paris.

— Şi care se numeşte, Rocambole?

— Da.

— Sărmanii oameni! exclamă Marmouset râzând.

— Apoi tot spionul, continuă Edward, le-a dat ideea să facă anunțul în ziare.

— Aha! Aha! Şi ce ți-a spus preotul Patterson?

— El e grăbit să-l vadă pe Rocambole arestat.

— Prea bine.

— Cu atât mai mult, adăugă Edward, cu cât vor să-l pună în aceeaşi celulă cu Omul Gri.

De astă dată Marmouset izbucni într-un hohot de râs.

Apoi îi spuse lui Milon:

— Poți să te duci astă seară la Vanda.

— Ah!

— Şi să-i spui că mă las arestat mâine de dimineață.

— Mă duc, zise Milon. Unde să te regăsesc?

— La hotelul Trei-Coroane.

Şi Marmouset îi spuse lui Edward:

— Nu câştigăm nimic dacă intru astă seară la Newgate; de aceea trebuie sa ne angajăm în aşa fel încât să fiu arestat mâine dimineață.

— Unde asta?

— La hotel, în patul meu.

— Să intri la Newgate nu e greu, spuse Edward, dar… să ieşi?

— Ah! răspunse Marmouset, nu fi îngrijorat.

— Ai găsit vreun mijloc să ieşi?

— Încă cu scuze! Milon are instrucțiuni în această privință.

Apoi el adăugă:

— Şi acum, ne despărțim şi tu trimite un bilet preotului Patterson anunțându-l că îl urmăreşti pe Rocambole.

„Ce dracu! murmură Marmouset pe un ton batjocoritor, trebuie ca şeful detectivilor englezi să petreacă în fine o noapte bună?”

Detectivul plecă şi Marmouset se duse liniştit să se culce.

Capitolul X

Deci Omul Gri şi tovarăşul său de captivitate, Barnett au fost instalați într-o celulă mai spațioasă şi mai călduroasă.

Sir Robert M… veselul guvernator din Newgate, nu lipsi de la obişnuita vizită matinală pe care o făcea prizonierilor.

— Gentilomule! zise el, am o ştire bună să-ți dau.

— Ah! exclamă Omul Gri,

— Azi vei avea un nou tovarăş.

— Adevărat? întrebă prizonierul.

— După cum am onoarea să-ți spun.

— Ei bine, milord, continuă Omul Gri, a venit momentul să mai faci un lucru bun pentru noi.

— Ce doriți?

— Dacă suntem trei, dă-ne cărți, să jucăm câte o partidă de whist.

Sir Robert M… începu să râdă.

— În afară de cazul când noul venit n-o fi ultimul dintre ignoranți, continuă Omul Gri.

— Trebuie să-l ştii, gentilomule.

— Eu?

— Da, căci cunoşti foarte bine persoana care va veni.

— Ah!

— E amicul dumitale, Rocambole.

— Am avut deja onoarea să-ți spun, milord, că acest nume mi-e total necunoscut.

Sir Robert M… îl privi cu un aer care însemna: Şiretul!

Apoi adăugă:

— Atunci noi am fost informați prost.

— Pe cine?

— De cei doi detectivi pe care i-am trimis în Franța.

Omul Gri nu mai puse altă întrebare.

Sir Robert M… avea poftă de vorbă. De aceea el reluă:

— Când vă anunț sosirea unui tovarăş pentru azi, mă înşel, poate.

— Da? zise Omul Gri.

— Se poate ca el să nu sosească decât mâine.

— Unde l-ai pus deci?

— Nicăieri, încă îl aştept.

— Dar el a fost arestat?

— Trebuie să fie.

— Şi nu l-ai văzut încă?

— Nu.

Omul Gri suspină.

— Cu atât mai rău, zise el, căci mi-ai fi dat semnalmentele lui. Se poate să-l cunosc.

— Aha! Aha!

— Şi să-şi fi schimbat numele… la fel ca mine.

Şi Omul Gri surâdea.

— Nu l-am văzut pe viitorul meu arestat, spuse sir Robert M… Dar mi s-au transmis semnalmentele lui.

— Să vedem.

— E un om de talie mijlocie, tânăr, douăzeci şi şapte sau douăzeci şi opt de ani..

— Prea bine.

— Brun, cu nişte mici mustăți negre.

— Şi apoi?

— El călătoreşte cu o femeie.

— Asta e tot?

— Da.

— Milord, nu-mi spui mare lucru.

— De altfel îl vei vedea. La revedere, gentilomule.

— La revedere, milord, răspunse Omul Gri.

Şi bunul guvernator plecă.

Atunci Omul Gri îl privi pe Barnett şi începu să râdă.

— Îl cunoşti, foarte bine, după câte văd, spuse irlandezul, pe acela care va veni?

— Drace!

— Dar el nu e Rocambole!

— Nu, căci Rocambole sunt eu.

Irlandezul scoase un țipăt.

— Dragul meu, spuse Omul Gri, dacă ți s-ar fi spus acum opt zile că din adâncul închisorii mele voi coresponda, prin ziare cu prietenii mei, ai fi crezut?

— Nu, desigur.

— Ei bine! Aşa s-a întâmplat totuşi şi trebuie să fiu recunoscător poliției că m-a servit cu un zel admirabil.

— Numai, observă Barnett, nu pricep de ce afacere e vorba.

— Atunci, urmăreşte raționamentul meu. Sunt arestat, iată-mă în închisoare şi în imposibilitatea de a evada, în afară de cazul când am amici afară.

— Bine.

— Sunt în Franța oameni care îmi pot veni în ajutor, care şi-ar da pentru mine şi ultima picătură de sânge, dar care nici nu ştiu că sunt în închisoare. Atunci ce să fac? Inventez un om care poate să dea informații despre mine. Poliția cade în cursă şi se însărcinează să-i anunțe pe prietenii mei că sunt arestat. Desigur, prietenii mei vin la Londra.

— Dar, zise Barnett, dacă ei vor fi arestați, nu mai pot face nimic pentru dumneata.

— Te înşeli…

— Cum?

— Acest tânăr cu mustăți negre, de care vorbeşte bunul nostru guvernator…

— Ei bine!

— E prietenul meu, fiul meu adoptiv, care este ceva ca un alt eu însumi. E deci foarte natural ca el să fi priceput că nota din ziare a fost opera mea. Şi iată-l la Londra, unde va fi arestat, adus aici, unde se va înțelege cu mine şi va primi ordinele mele.

— Dar cum va ieşi?

— Nu te îngrijora pentru dânsul.

Pe când Rocambole spunea aceste cuvinte, se auzi pe coridor pasul greoi şi măsurat al gardienilor.

Apoi uşa se deschise şi sir Robert M… apăru.

După dânsul, doi gardieni conduceau un om, care era deja îmbrăcat în costumul închisorii.

Omul Gri nici nu clipi.

El îl privi pe noul venit cu cea mai mare indiferență.

Marmouset, căci dânsul era, nici nu clipi, de asemenea.

În zadar sir Robert M… spiona un gest, un semn fugitiv de recunoaştere.

Cei doi prizonieri părură cu totul străini unul de altul.

Barnett îl privea pe guvernator.

Privirea lui părea să spună:

— Cred că îşi bat joc de dumneata.

Sir Robert M… nu râdea.

Şi adresându-se Omului Gri îi spuse:

— Iată omul de care ți-am vorbit. E un francez, anume Rocambole.

Omul Gri surâse:

— Ai un nume ciudat, domnule, îi spuse noului venit.

Marmouset se înclină.

— Dar dumneata domnule, cum te numeşti?

— Omul Gri.

— Un nume tot aşa de ciudat, domnule.

Şi cei doi prizonieri se salutară ca nişte perfecți gentilomi.

Atunci sir Robert M… îi făcu un semn lui Barnett.

Acest semn voia să spună: Mai mult ca oricând observă şi ascultă.

Barnett clipi din ochi.

Sir Robert M… plecă.

Dar când uşa celulei se închise, Marmouset şi Rocambole nu-şi schimbară atitudinea.

Ei continuau să se privească indiferenți, aşa încât Barnett îşi spuse:

„Ah! dar ei nu se cunosc!”

Capitolul XI

La Londra există un sistem de oglinzi foarte curios.

City, care e prin excelență cartierul de afaceri, are numeroase astfel de oglinzi.

Puse în interiorul caselor, dar la nivelul solului, ele sunt dispuse în aşa fel încât polițistul care, noaptea veghează în fiecare stradă, vede de afară tot ce se petrece şi fac orice tentativă de furt imposibilă.

Marmouset şi Rocambole regăsindu-se față în față, avuseseră acelaşi gând şi chiar foarte complicat, după cum se va vedea.

Un inventator, Hudson, a pus la punct, în America, un

procedeu de acustică, care seamănă prin rezultatele sale cu oglinda reflectoare.

O succesiune de tuburi dispuse într-un mod oarecare şi ascunse în tavan sau în pardoseală permite vocii să străbată distinctă şi sonoră o mare distanță, fără ştirea celui care vorbeşte.

Rocambole şi Marmouset nu se priviseră, dar se înțeleseseră.

Cu dânşii a fost pus un om de care sir Robert M… era sigur şi prin urmare era însărcinat să-i spioneze.

Dar asta era de ajuns?

Această celulă, sau mai bine zis această cameră spațioasă în care fusese transferat Omul Gri în ultimul moment, nu era ea prevăzută cu un reflector invizibil şi un aparat acustic perfect de bine ascuns.

Fără să schimbe altceva decât priviri indiferente, profesorul şi elevul se înțeleseseră.

Barnett chiar nu pricepu nimic, aşa că el adresându-se Omului Gri în dialectul irlandez, îi spuse:

— Dar s-au înşelat?

— Da, răspunse Omul Gri.

— Nu e Rocambole?

— Nu.

— Atunci nu-l cunoşti?

— Nu l-am văzut niciodată.

Marmouset nici nu clipea şi părea că nu pricepe un cuvânt din convorbirea lor.

Asta dură aproape o oră.

În fine Barnett îi spuse lui Marmouset:

— Gentilomule, ai aerul că nu te distrezi în tovărăşia noastră.

— Prietene, replică Marmouset, nimeni nu se distrează în închisoare.

— Asta e adevărat, gentilomule.

— Mai ales când nu eşti vinovat de nimic şi eşti victima unei erori.

— Dar nu eşti Rocambole despre care se vorbeşte atâta?

Marmouset surâse.

— Am auzit pronunțându-se acest nume pentru prima oară azi de dimineață.

Marmouset îl convinse din primul moment pe Barnett.

Acesta rămase convins că Omul Gri şi dânsul nu se cunoşteau.

— Atunci, reluă Barnett, cum se face că eşti aici?

— Nimic extraordinar. Sunt francez, după cum poți vedea după

aspectul meu.

— Rocambole, e un nume francez, de altfel.

— Fie, sunt gentilom din Paris şi nu mă numesc deloc Rocambole. Sunt membrul unor cluburi şi sunt foarte bogat.

— Se vede de altfel, spuse Barnett, cu naivitate, că eşti un aristocrat şi nu un om sărac ca mine.

Marmouset continuă:

— Am venit într-o călătorie de plăcere în Londra.

— Numai?

— Nu m-am ocupat niciodată de afaceri, am descins în Strand, la hotelul Trei Coroane, alături de gara Charing-Cross.

— Îl cunosc! exclamă Barnett.

— După o zi şi o noapte de călătorie, continuă Marmouset, mă culcasem foarte liniştit când uşa odăii mele se deschise: nişte poliţişti au intrat, m-au silit să mă îmbrac, salutându-mă cu acest nume ciudat de Rocambole, pe care-l auzeam pronunțându-se pentru prima oară, am fost arestat şi condus aici.

— N-ai acte?

— Aveam, dar n-au vrut să se uite la ele.

Barnett era din ce în ce mai convins că Marmouset spunea adevărul.

— Şi, probabil că nu cunoşti pe nimeni la Londra.

— Puțină lume.

— În fine, ai putea să reclami.

— Adio, răspunse Marmouset, sunt amicul intim al primului secretar al ambasadei franceze şi sunt sigur că am să ies de aici până mâine.

— Sau chiar azi, completă Barnett.

— Nu.

— Ambasada n-are totuşi decât să spună un cuvânt.

— Fără îndoială, dar ambasada nu va fi înştiințată decât mâine.

— De ce?

— Fiindcă l-am trimis ieri la sosire pe valetul meu afară din Londra. El a plecat la Liverpool, unde trebuie să transmită salutările mele unui gentilom, prieten de al meu şi să-i anunțe apropiata mea vizită.

— Ei bine?

— Valetul meu trebuie să fi sosit azi de dimineață la Liverpool.

— Bun!

— Şi el va pleca înapoi diseară şi nu va sosi în Londra decât mâine de dimineață. Atunci se va duce la hotel, nu mă va găsi, se

va informa, şi cum el e un bătrân servitor la curent cu toate relaţiile mele va alerga la ambasadă.

Şi Marmouset termină surâzând.

— Vezi că sunt foarte liniştit, căci în fine, o noapte trece repede.

— Asta e adevărat.

În timpul acestei conversaţii, Omul Gri culcat pe patul său, citea liniştit un ziar; dar el nu pierduse nici un cuvânt din cele spuse de Marmouset, ceea ce pentru dânsul era foarte important.

Într-adevăr, pentru dânsul, ceea ce Marmouset îi spusese lui Barnett se putea traduce astfel: Sunt aici pentru patruzeci şi opt de ore. Avem deci tot timpul ca să găsim un mijloc să ne înţelegem. Prin urmare să nu ne grăbim.

La amiază se aduse de mâncare prizonierilor.

Omul Gri nu se sculase din pat.

Cei doi gardieni obişnuiţi erau urmaţi de un al treilea personaj, care nu era altul decât gardianul şef.

Acesta era un om deştept, un bun observator şi care era poreclit: „Cititorul de gânduri”.

El asistă la masă şi nu putu surprinde nici un gest care să-i trădeze pe Rocambole şi pe Marmouset.

Când vru să se retragă, Omul Gri îi spuse:

— Domnule Dixon, te-ai purtat întotdeauna ca un gentilom cu mine.

Dixon salută.

— Pot să îndrăznesc să-ţi cer un mic serviciu?

— Dacă regulamentul nu interzice, sigur că da, răspunse gardianul şef.

— Aş vrea să-mi aduceţi o pereche de cărţi de joc.

Şi întorcându-se spre Marmouset îl întrebă:

— Domnule, ştii să joci whist?

— Da, domnule şi cu plăcere.

— Şi tu, Barnett?

— Şi eu.

— Mă duc să cer guvernatorului voie să vă aduc nişte cărţi de joc, spuse gardianul şef.

Şi plecă.

Capitolul XII

Marmouset şi Rocambole schimbară aceste cuvinte, aproape

fără să se privească.

Dar ei se înțeleseseră perfect.

După o jumătate de oră gardianul şef se întoarse.

El aducea cărțile de joc.

Sir Robert M… spusese:

— Nu trebuie să le refuzăm nimic şi trebuie să ştim cu siguranță dacă ei se cunosc sau nu.

— Asta e toată problema, răspunse Dixon.

Apoi guvernatorul adăugase:

— Trebuie să mi-l aduci pe Barnett.

— Da.

Şi ajungând în celulă Dixon pusese cărțile pe masă şi spuse:

— Gentilomilor, v-am adus cărțile, dar cum veți juca?

— În trei zise Marmouset.

— Nu veți fi decât doi.

— De ce?

— Barnett, spuse Dixon, guvernatorul i-a dat voie fratelui dumitale să te viziteze. El e în parloar şi te aşteaptă.

Barnett n-avea nici un frate dar înțelese că guvernatorul voia să-l vadă.

El îl urmă pe gardianul şef.

Sir Robert M… îl aştepta pe pretinsul spion în cabinetul său, dar el nu era singur.

Un alt personaj, pe care Barnett îl vedea pentru prima oară, se afla acolo.

Acesta era preotul Patterson.

— Ei bine? îl întrebă sir Robert M… pe Barnett, ai ceva să-mi spui?

— Nu.

— Totuşi Rocambole şi Omul Gri sunt împreună.

— Da, răspunse Barnett, dar…

— Dar ce?

— Cred că poliția s-a înşelat.

— Cum?

— Rocambole nu e Rocambole.

— Nu se poate.

Atunci Barnett povesti ce îi spusese noul prizonier.

Dar preotul Patterson dând din umeri comentă:

— Totul nu-i decât comedie!

— Cu toate acestea, spuse Barnett, există un mijloc foarte simplu pentru a afla adevărul.

— Care?

— Să întrebăm la ambasada Franței.

— E drept, confirmă Robert M…

— Da, dar ți-a spus adevăratul său nume? întrebă preotul Patterson.

— Nu.

— Va trebui să-l ştim.

— Oh! zise Barnett, asta voi afla peste o oră.

— Dragul meu, spuse preotul, adresându-se guvernatorului. Gândindu-se că doi din cei mai buni detectivi din Londra, sir James şi Edward, ne asigură că acest om e Rocambole.

— Fără îndoială, aprobă sir Robert M…

— Şi că dacă facem la ambasadă un demers, putem să avem neplăceri.

— Nu zic nu.

— El pretinde, nu-i aşa, continuă preotul Patterson, că valetul său s-a dus la Liverpool?

— Da.

— Şi că se va întoarce mâine?

— Da.

— Ei bine! Să aşteptăm până mâine. Până atunci, dacă e adevăratul şef fenian Rocambole, se va trăda poate.

Cu toate acestea Barnett avea un aer total nevinovat; şi sir Robert M… ar fi jurat pe toți sfinții că acest om îi era devotat trup şi suflet.

— Dragul meu, adăugă preotul, se poate ca aceşti oameni să se teamă de Barnett.

— Oh! Nu cred, exclamă irlandezul.

— Ar fi trebuit să instalezi un aparat Hudson în celula în care i-am pus.

— E drept, aprobă sir Robert M… nu m-am gândit la asta.

— Cu atât mai mult, interveni Barnett, că nu ştiu bine limba franceză ca să-i înțeleg foarte bine.

Şi Barnett a fost condus în celulă.

Omul Gri făcea pasiențe cu cărțile şi Marmouset, la rândul său, luase un ziar.

— Ei bine, zise acesta din urmă lui Barnett – ai văzut pe fratele dumitale?

— Da, domnule, şi sunt foarte mulțumit.

Apoi Barnett, se adresă Omului Gri în dialectul irlandez.

— Ah! zise el, guvernatorul e foarte fericit.

— Adevărat?

— I-am relatat ce mi-a spus gentilomul, care, văd, că nu e acela pe care-l aşteptam.

— Şi ce-a spus bunul sir Robert M…?

— Se mai află acolo un alt gentilom bătrân, înalt şi slab şi care pare să fie un preot.

— Bine, aprobă Omul Gri, e preotul Patterson.

— Amândoi păreau supăraţi că n-au instalat în celulă un aparat… Nu mai ştiu cum se numeşte…

— Un aparat Hudson?

— Da, ăsta e cuvântul de care s-au servit.

De astă dată Rocambole respiră şi Marmouset făcu o uşoară mişcare.

— Ei n-au vorbit de reflector?

— Nu.

— Şi ei vor să ştie adevăratul meu nume? întrebă Marmouset.

Această întrebare fusese o adevărată lovitură de teatru.

Marmouset vorbi deodată în dialectul irlandez.

Barnett scoase un ţipăt şi îl privi pe noul prizonier cu un aer înmărmurit.

Atunci Rocambole începu să râdă şi spuse:

— Dobitocule!

— Eu?… Dobitoc?… De ce? întrebă Barnett.

— Fiindcă eu sunt Rocambole, interveni Marmouset.

— Dumneata?

— Drace!

— Atunci tot ceea ce mi-ai spus… Dar ce e asta? întrebă Barnett.

— Nişte tuburi de cauciuc puse în tavan sau pe pardoseală şi care permit celor de afară să audă ce se vorbeşte înăuntru.

— Ah! Pricep!

— Şi, reluă Marmouset, tu crezi că nimeni la Newgate nu ştie dialectul irlandez?

— Nimeni.

— Şi tu ştii limba franceză?

— Puţin.

— Ei bine! Vom vedea dacă poţi să ne înţelegi.

Şi Rocambole îi spuse lui Marmouset câteva cuvinte.

— Dar ce e asta? întrebă Barnett, asta nu e limba franceză.

— Nu, e limba javaneză şi cu toate că englezii sunt stăpâni în India, îi desfid să poată pricepe un cuvânt!

— Unde se vorbeşte această limbă?
— Peste tot, răspunse Rocambole râzând.
Apoi i se adresă lui Marmouset.
— Acum fiul meu, putem vorbi liniştiți.
— Asta e şi părerea mea, răspunse Marmouset.

Capitolul XIII

Limba javaneză nici nu există.
Rocambole însă vorbi cu Marmouset într-o limbă convențională a lor, în care fiecare silabă e precedată de cuvintele ave, ava sau avi.
Sir Robert M… şi preotul Patterson ar fi putut să asculte la uşa celulei, căci ei n-ar fi priceput niciun cuvânt din această convorbire, care-l uimea pe irlandezul Barnett.
— Să vedem, întrebă stăpânul, de unde ați ştiut că eram arestat?
— De la miss Ellen.
— Ați văzut-o deci pe miss Ellen?
— Ea e cu noi.
— Dar a fost supravegheată?
— Da.
— A fost dusă chiar la închisoare?
— Da.
— Ei bine! Atunci?
— Am eliberat-o. Asta e foarte simplu.
Apoi Marmouset adăugă surâzând cu modestie:
— Cred, de altfel că avem timp să vorbim.
— Oh! Desigur, răspunse Rocambole.
— Atunci, stăpâne, îți voi povesti pe larg aventurile tinerei miss Ellen şi ale noastre.
— Vorbeşte.
Marmouset ştia să povestească clar şi nu uită nimic.
După două ore, Rocambole era la curent cu tot ce se petrecuse la Paris, de la căderea zidarului până la miraculoasa salvare a irlandezei Jenny şi a fiului ei.
— Ce ați făcut cu aceştia? întrebă atunci Rocambole.
— Ah! Drace! exclamă Marmouset, n-am îndrăznit să-i aducem la Londra.
— Ați făcut foarte bine.

— Ne trebuiau ordine de la dumneata şi nu le aveam; Jenny şi Ralph sunt la Milon acasă sub paza lui Shoking.

— Prea bine, şi miss Ellen?

— E cu Vanda. Acum stăpâne, continuă Marmouset, nu voi sta nemişcat aici.

— Nici eu, răspunse Rocambole, surâzând în chip misterios.

— Ah! Sper că te vom elibera.

— Şi dacă nu veți reuşi?

— Drace!

— Ei bine! Mă voi elibera singur. Dar continuă.

— Valetul tău e Milon, nu-i aşa?

— Desigur.

— Ei nu s-au dus la Liverpool?

— Nu, dar aşteaptă douăzeci şi patru de ore ca să se prezinte la ambasadă.

— Nu mă căiesc că ți-am dat educație, spuse Rocambole, căci eşti inteligent.

Marmouset salută.

— Acum, reluă stăpânul, ascultă-mă bine.

— Aştept, zise Marmouset.

— Încep să mă găsesc nițel prea cavaler.

— Ah!

— M-am devotat trup şi suflet irlandezilor, şi l-am salvat pe viitorul lor şef. Dacă sunt în închisoare, e pentru că am vrut, dar fenienii nu ştiu asta. Aceşti oameni plini de îndrăzneală când e vorba să elibereze pe unul din frații lor, nu sunt deloc ingrați.

— Adevărat?

— Era un om în care ei aveau încredere, pe care îl luau ca şef şi care îi obişnuise să-i scoată din cea mai mare încurcătură. Când ei disperau, el îi însufleța cu un cuvânt. Când o cauză li se părea pierdută, el le dovedea că ea era câştigată. Timp de trei luni, Omul Gri a învins întreaga Anglie.

— Ei şi? întrebă Marmouset.

— Ei bine! Într-o zi mi-a convenit să cad într-o cursă, fiindcă voiam să-mi fac prietenă din cea mai neîmpăcată inamică, miss Ellen.

— Bine! exclamă Marmouset.

— Omul Gri a fost prins ca un fenian vulgar, a fost închis la Newgate şi a răsturnat zidurile acestei închisori cu o lovitură de umăr. El pare resemnat cu soarta care îl aşteaptă şi de atunci prestigiul lui a scăzut. Numai abatele Samuel poate încerca să-mi

vină în ajutor, dar ceilalți m-au părăsit. Nu mă plâng, aşa sunt oamenii. Ei îi părăsesc pe acei care nu le mai sunt folositori.

— Dar nu te vom părăsi noi, dragă stăpâne, îl întrerupse Marmouset.

— Ştiu, şi de aceea ți-am trimis-o pe miss Ellen.

Apoi Rocambole adăugă:

— Cu toate acestea, vreau să-i punem pe fenieni la ultimă încercare.

— Ah!

— Dacă vor sări în ajutorul meu, îi voi servi.

— Şi dacă te părăsesc?

— Ei bine vom căuta alte victime mai demne de devotamentul nostru.

— Şi care e această încercare?

— Vei ieşi de aici mâine?

— Asta e probabil.

— Şi vei primi scuzele lui sir Robert M…

— Ale lui sir Robert M, ale preotului Patterson şi ale lordului şef al justiției.

— În Anglia nu e ca în Franța, continuă Rocambole. Când justiția s-a înşelat, când a închis un om pe nedrept, ea îi datorează o despăgubire.

— Ştiu asta.

— Şi această despăgubire e proporțională cu rangul omului închis. Tu eşti membru al unui club celebru din Paris, tu eşti bogat, tu eşti considerat. Tu vei cere o sută de mii de lire sterline, şi curtea îți va acorda pe jumătate.

— Adevărat?

— În acelaşi timp toți cei care au comis greşeli vor fi condamnați la amendă. Pricepi?

— Nu încă.

— Vei face atunci pe gentilomul şi vei renunța la despăgubirea şi la beneficiile amenzii cu condiția să ai voie să vizitezi împreună cu soția ta celula în care ai fost închis şi să revezi pe tovarăşii tăi de captivitate.

— Bine!

— Doar că în intervalul de timp dintre ieşirea ta de aici şi această vizită, te vei duce la abatele Samuel. Îi vei cere să facă o adunare de fenieni care să propună eliberarea mea.

— Apoi? Şi dacă fenienii refuză?

Un surâs flutură pe buzele lui Rocambole.

— Când vei veni aici, îți voi strecura în buzunar un bilețel, care va cuprinde instrucțiunile mele.

Pe când el termina aceste din urmă cuvinte, uşa celulei se deschise şi sir Robert M… apăru.

— Să continuăm să vorbim, zise Rocambole, căci avem ocazia să ne distrăm puțin.

Capitolul XIV

Sir Robert M… îi privea pe rând, pe adevăratul şi pe falsul Rocambole şi asculta cu atenție limba în care ei vorbeau, dar nu putu să priceapă nimic. Omul Gri şi Marmouset continuau să vorbească.

Cu toate acestea, ca nişte prizonieri bine crescuți, ei se sculară şi-şi duseră mâna la boneta lor.

— Ah! Gentilomilor, strigă în fine sir Robert M… vă prind, în fine.

— Cum asta? întrebă Omul Gri surâzând.

— Nu-mi vei spune că nu-l cunoşti pe prizonier?

Şi el îl desemnă pe Marmouset.

— Scuză-mă milord, răspunse Rocambole, nu-l cunoşteam azi de dimineață.

— Adevărat!

— Acum am făcut cunoştință şi suntem prieteni buni.

Sir Robert dădu din umeri.

— Dacă nu v-ați cunoaşte, n-ați vorbi într-o limbă neînțeleasă.

— Dar, milord, domnul şi cu mine ne înțelegem de minune.

— Limbă convențională?

— Deloc milord. Vorbim într-o limbă simplă, limba javaneză.

Sir Robert M… e un bun englez, mândru de leul britanic, de marina engleză şi de posesiunile britanice şi el era foarte priceput în tot ceea ce-i privea pe englezi în India.

La numele de Java el scoase un țipăt.

— Ce! Vom vedea.

— Mă rog, spuse Omul Gri.

— Ai vreun javanez pe aici? întrebă sir Marmouset.

Sir Robert M… se întoarse spre şeful gardienilor, care îl însoțea şi care, ca şi dânsul, se oprise mirat în pragul celulei.

— Dixon, îi zise el, adu-mi-l pe Dick!

— Cine e Dick? întrebă Omul Gri.

— Un matelot, care a petrecut zece ani în India.

— Aha! Aha!

— Şi care e aici pentru un furt neînsemnat.

— Omul e imperfect, comentă Rocambole.

Apoi, surâzând el adăugă:

— Milord, dă-mi voie să continui convorbirea mea cu acest gentilom.

— În limba javaneză?

— Desigur, căci tocmai ne povesteam o mulțime de secrete.

Şi Omul Gri, îi spuse lui Marmouset:

— Vei vedea să ne vom distra puțin.

— Cum asta!

— O să vorbesc cu Dick adevărata limbă javaneză.

— Cum?

— Crezi că am trăit doi ani în India, la Curtea sărmanului nabab, fără să învăț dialectele indiene?

— E drept, dar eu?…

Marmouset râdea, după cum râdea şi Rocambole.

— Ei bine! Tu vei tăcea.

Irlandezul Barnett era tot aşa de uimit ca şi guvernatorul.

Dixon îl aduse pe Dick.

Era un matelot de vreo douăzeci şi opt de ani, cu figura inteligentă şi care părea că se gândeşte foarte puțin la faptul că e închis la Newgate.

— Ei bine! îi spuse sir Robert, luându-şi aerul cel maiestuos, tu ştii limba indiană!

— Ca şi cea engleză.

— Şi pe cea javaneză.

— E aproape acelaşi lucru.

— În fine, o ştii?

— Da.

— Ei bine, e vorba să înțelegi ce-şi spun aceşti gentilomi.

Dick îi privi pe rând pe Rocambole şi pe Marmouset.

Rocambole îi spuse:

— Îți plăcea mult în India?

— Nu, răspunse Dick.

— De ce?

— Fiindcă sunt născut hoț şi nu matelot, iar hoții indieni sunt mai îndemânateci decât noi.

— Ce-ți spune? întrebă sir Robert M…

— Gentilomul mă întreabă, răspunde Dick, dacă îmi plăcea în

India.

— Ah! Deci înțelegi ce-ți spune?

— Da.

— Poți să pleci Dick!

Sir Robert M… îi făcu semn lui Dixon, care îl luă pe prizonier.

Atunci guvernatorul îi spuse lui Rocambole:

— Ai face mult mai bine, gentilomule să faci mărturisiri.

— Aha! Aha!

— Să ne spui adevăratul dumitale nume, în aşa fel încât să te poți înfățişa juraților.

— Să nu mă văd condamnat la moarte, nu-i aşa?

— Cine ştie! exclamă sir Robert M… poate clemența reginei se va extinde şi asupra dumitale.

— Clemența reginei?!

— Da.

— Nu ştiam asta. Regina grațiază?

— Adeseori.

— Dar secretarul de stat, de la departamentul justiției, nu ratifică actul de clemență şi tot eşti spânzurat? Mulțumesc, milord.

Sir Robert M… mai spuse încă:

— Eşti în dreptul dumitale să-ți aperi viața aşa cum crezi. Bună seara, gentilomule.

— Domnule guvernator, interveni atunci Marmouset.

— Ce e, întrebă sir Robert M…

— Îmi dai voie să-ți spun ceva?

— Vorbeşte.

— Milord, dumneata eşti convins că mă numesc Rocambole?

— Mă îndoiam azi de dimineață.

— Aha!

— Dar astă seară nu mă mai îndoiesc.

— Prea bine. Atunci dă-mi voie să fac o presupunere.

— Care?

— Să admitem un moment că nu sunt Rocambole.

— Fie, să admitem.

— Şi că din contră sunt un perfect gentilom francez.

— Ei bine?

— Care n-a comis nici o crimă şi nici un delict, care călătorea de plăcere în Anglia şi pe care ambasadorul său îl va reclama şi va face să fie pus în libertate.

— Oh! Nu mă tem de asta.

— Fie. Dar în fine, fiindcă, presupunem.

— Ei bine, spune gentilomule! zise guvernatorul.

— Un frumos proces, milord.

— Aha!

— Frumoase daune de interese, care vor fi plătite jumătate de lordul şef al justiției şi jumătate de dumneata.

— Dar nu, îl întrerupse sir Robert M… eu sunt gardianul închisorii şi nimic altceva.

— Te înşeli, domnule guvernator; căci primind un prizonier fără să te asiguri de identitatea lui…

— Oh! Din contră sunt foarte convins.

— Vom trăi şi vom vedea, zise Marmouset, râzând aşa de batjocoritor, încât sir Robert M… se înfioră.

— Vom vedea.

Şi plecă, pe când Marmouset şi Rocambole continuau să râdă cu poftă.

Capitolul XV

După ce sir Robert M… plecă, Rocambole îi spuse lui Barnett:

— Tot te mai miri?

— Desigur.

— Ei bine! Vei fi mai mirat peste două ore.

— Adevărat?

— Căci ne vor despărți.

Barnett îşi înăbuşi un țipăt şi îl privi pe Rocambole cu tristețea unui câine credincios ce e despărțit de stăpânul său.

— Dar fii liniştit, dragul meu Barnett căci ne vom revedea.

Barnett ridică ochii spre cer, spunând:

— Dacă Calcraft vă permite.

— Ah! Exclamă Rocambole, tu eşti într-adevăr condamnat la moarte?

— Nu, gentilomule. Dar dumneata… vei fi…

— N-ai grijă de mine. Nu vezi cât sunt de liniştit?

— Într-adevăr, recunoscu Barnett, ai aerul că-ți bați joc de Calcraft, după cum îți bați joc şi de Robert M…

— Asta aşa e.

— Eşti fericit, gentilomule.

— Dar, spune-mi, reluă Rocambole, pentru cât timp eşti încă aici?

— Pot să plec şi mâine.

— Ah!

— Îmi terminasem pedeapsa când am fost pus cu dumneata ca să te spionez.

— Aşa bănuiam şi eu.

— Şi mi se făgăduise o primă.

— De cât?

— De cincizeci de lire.

— Vei avea două sute când vei ieşi.

— Oh! exclamă Barnett, cine îmi va da?

— Eu, răspunse Marmouset.

— Vei ieşi şi dumneata?

— Nu azi, ci mâine.

— Dar, zise Barnett uitându-se cu drag la Rocambole, eu nu vreau să plec.

— Dar vei pleca, dragul meu. Fiindcă de aici înainte nu mai am nevoie de tine. Tu nu ştii limba javaneză.

Şi Rocambole şi Marmouset râseră din nou.

„N-am mai văzut niciodată la Newgate nişte prizonieri aşa de veseli, murmură Barnett.”

— Deci, continuă Marmouset, fiindcă ne vom separa şi ţi se va reda libertatea, trebuie să putem să ne regăsim.

— E drept, aprobă Barnett.

— Mai întâi, ca să-ţi dau cele două sute de lire.

— Aş vrea, zise Barnett, să mă luaţi în serviciul dumneavoastră şi să fiu printre acei care îl vor elibera pe stăpân.

— Dar unde vei putea fi regăsit?

— Când am fost arestat locuiam în Old Franck Lane.

— La ce număr?

— La nr. 7.

— Şi te duceai seara la taverna ţinută de Wanstoone? întrebă Rocambole.

— Da.

— Ei bine, spuse Marmouset, să fii acolo peste trei zile la orele opt seara.

— Voi fi.

Pe când Barnett pronunţa aceste cuvinte, uşa celulei se deschise din nou.

Dixon, gardianul şef, apăru.

— Barnett, spuse el.

— Ce e? întrebă irlandezul.

— Eşti chemat la parloar.

— A venit iar fratele său, comentă Rocambole batjocoritor.

Dixon se uită supărat la Omul Gri.

— La revedere, spuse Barnett.

Apoi îl urmă pe gardianul-şef ştergându-şi o lacrimă. Ajunşi în coridor, Dixon îi spuse:

— Te voi conduce la gară.

— De ce?

— Îți vei lua hainele şi vei fi pus în libertate.

— Dar, întrebă Barnett, sunt liber?

— Da, nu mai e nevoie de tine.

— Atunci mi se va da prima făgăduită?

— Nu.

— De ce?

— Fiindcă n-ai fost de nici un folos.

. . . . . .

Barnett nu răspunse nimic, dar în gândul său se jură să-l servească pe Omul Gri şi să-i fie devotat trup şi suflet.

Pe când Barnett pleca, sir Robert M... nu pierdea timpul în zadar.

El se urcase într-o trăsură şi se duse la preotul Patterson.

Acesta, văzându-l sosind, ghici că s-au petrecut evenimente grave.

— Ei se cunosc! spuse sir Robert M...

— Nu m-am îndoit niciodată de asta, răspunse preotul.

— Şi vorbesc între dânşii o limbă ciudată.

— Care?

— Limba javaneză.

— Aha! A!

— Şi mă întreb, continuă sir Robert M... de unde au învățat-o?

— Ei bine! E foarte simplu, răspunse preotul, fenianii au numeroase ramificații în India.

— Crezi?

— Noua Saie avea foarte mulți în armata sa. Trebuie să ştii că aceşti oameni sunt nişte inamici neîmpăcați ai Angliei.

— Ştiu.

— Şi că se duc peste tot unde Anglia are inamici.

— Da, spuse sir Robert M... Dar acum îi avem în mână. Şi vom şti adevăratul nume al Omului Gri.

— Ştii limba javaneză?

— Am pe unul din arestații mei, un matelot, care o ştie; cu o

primă bună…

— Dar ei nu vor vorbi în fața lui.

— Ei vor vorbi când se vor crede singuri; ai uitat aparatul Hudson.

— Cum vei face ca să-l instalezi în celula lor, fără ca ei să-l zărească?

— Se instalează chiar în acest moment într-o altă celulă.

— Ah!

— Şi ei vor fi mutați acolo diseară.

— Şi nu vor bănui nimic?

— Nu cred. Am pus pe Barnett în libertate. De aceea celula e prea mare pentru doi prizonieri.

— Bine! spuse preotul.

Cu toate acestea după ce sir Robert M… a plecat, fruntea întunecată a preotului nu se însenină.

„Iată ceva ciudat, murmură el. Am transmis de ieri două telegrame lui sir James cu ordinul să se întoarcă şi s-o aducă pe miss Ellen şi acesta nu a răspuns…

Ce i s-o fi întâmplat?…”

Capitolul XVI

Radios sir Robert M… se întoarse la Newgate. Plecând din închisoare, el dăduse ordine şi un aparat Hudson fusese pus de vreo zece lucrători în celula vecină, aceleia în care se aflau închişi Marmouset şi Rocambole.

Nimic mai simplu de altfel decât acest aparat: un lung şir de tuburi de cauciuc, care mergeau până la cabinetul directorului, unde trebuia să se audă.

Şi sir Robert M… asistând la lucru îşi freca mâinile cu bucurie şi-şi spunea.

„În fine! Îi am în mână.”

Cu toate acestea un gând veni deodată să întristeze veselia lui.

El îşi aminti de cuvintele lui Marmouset, care îi spusese:

„Să presupunem că nu sunt Rocambole.”

Sir Robert M… cunoştea foarte bine legea engleză şi ştia, că ea nu glumeşte când e vorba de reparat un prejudiciu adus unui particular.

Şi Marmouset îi spusese un lucru cât se poate de logic.

„Dacă ar fi aşa, vei fi responsabil ca oricare altul, fiindcă ai

închis un om care nu e dânsul, fără să te asiguri de identitatea lui.”

Şi sir Robert M… se întristă puțin la acest gând.

Apoi sir Robert M… era tată de familie. El nu era bogat şi avea nevoie de slujba sa.

Cu toate acestea imediat un alt gând venea în ajutorul său.

„Dovadă, îşi spunea, că acest om e Rocambole şi că e complice cu Omul Gri, e că vorbesc între dânşii într-o limbă pe care ei o cred de neînțeles. Dacă n-ar avea secrete între dânşii, ar vorbi în limba franceză sau engleză.”

El făcea toate aceste reflecții asistând la instalarea aparatului Hudson.

După ce această lucrare a fost terminată el se duse să-i viziteze pe cei doi prizonieri, urmat de gardianul şef.

— Milord, eşti foarte bun, i se adresă Rocambole, că ne vizitezi de două-trei ori pe zi.

— Când îl văd pe domnul guvernator, spuse la rândul său Marmouset, mă simt foarte vesel.

— Ah! Ah! exclamă sir Robert M…

— E sigur, reluă Rocambole, că o față aşa de nobilă ca a dumitale, e menită să înveselească pe nişte sărmani prizonieri ca noi.

— Vai! Prieteni, spuse sir Robert M… vă aduc o ştire neplăcută.

— Adevărat?

— Vă simțeați bine aici?

— Foarte bine.

— Voi fi silit să vă schimb celula.

— Şi de ce asta, milord?

— Fiindcă aceasta e prea mare, acum când nu mai sunteți decât doi.

— Cum? exclamă Rocambole, irlandezul nu mai vine?

— Nu.

— Ah!

— Pedeapsa lui a fost comutată, ştii doar.

— Bine.

— Şi a fost transferat la Bath Square.

Rocambole nici nu clipi, cu toate că era sigur că sir Robert M… mințea.

— Dar cel puțin, ne vei da un joc de cărți, un joc de şah.

— Dacă asta vă poate fi pe plac, zise sir Robert M…

Şi privindu-l pe Marmouset, îl întrebă:

— Joci şah?

— Da, răspunse Marmouset. Dar… mă tem că nu voi putea juca mult timp cu gentilomul.

— Şi de ce?

— Dar, domnule, fiindcă voi ieşi de aici mâine dimineaţă.

— Aş! exclamă sir Robert surâzând, mi-ai mai spus această glumă.

— Vei vedea că ea e serioasă.

— Oh! zise guvernatorul, vom vedea.

Şi plecă râzând, dar în adâncul sufletului său, profund mişcat de cuvintele lui Marmouset.

După o jumătate de oră cei doi prizonieri au fost transferaţi în cealaltă celulă.

Atunci sir Robert M… îl chemă pe matelotul Dick.

— Peste câteva luni vei ieşi de aici?

— Peste trei luni.

— Dacă sunt mulţumit de tine voi face în aşa fel ca să ţi se reducă pedeapsa la şase săptămâni.

— Adevărat?

— Şi când vei pleca ţi se vor da douăzeci şi cinci de mii de lire ca primă.

— Ce să fac ca să merit asta?

— Să te aşezi acolo în fotoliu.

— Şi apoi? întrebă Dick uimit.

— Să asculţi la acel aparat.

— Sunt gata.

— Auzi ceva?

— Da, nişte voci omeneşti.

— Ascultă bine.

— Aud foarte distinct.

— Ce spun acele voci?

— Dar nu pricep.

— Cum?

— Recunosc vocea celor doi prizonieri cu care m-am confruntat azi de dimineaţă.

— Ah!

— Dar ei nu mai vorbesc aceeaşi limbă.

Sir Robert M… scoase un strigăt de mânie.

— Ascultă bine, îl îndemnă, se poate ca distanţa…

— Oh! Nu, nu, îi aud aşa de bine ca şi cum ar fi lângă mine.

— Adevărat?

— Dar îți repet că nu pricep niciun cuvânt din ce-şi spun.

— Asta e prea mult! strigă sir Robert M… în ce limbă vor fi vorbind?

— Nu ştiu, dar ei au aerul de a fi foarte veseli.

— În fine, crezi că e o limbă orientală?

— Se poate. Iată, ascultă dumneata.

Sir Robert se apropie de aparat şi puse receptorul la ureche.

Rocambole şi Marmouset erau într-adevăr foarte veseli şi sir Robert auzi de mai multe ori hohote de râs.

Dar din convorbirea lor nu putea înțelege nici un cuvânt.

Atunci sir Robert M… murmură:

„Da, trebuie să fie o limbă orientală. Oh! aceşti oameni!…”

Apoi el se bătu pe frunte şi se sculă repede ca un om căruia i-a venit o idee frumoasă!…

Capitolul XVII

La sud de Whitehall, lângă Scotland Yard, se afla o fundație care are un nume puțin cam complicat:

The royal united service institution Museum.

Ceea ce se poate traduce astfel:

Serviciul uniunii regale a Muzeului.

E o fundație mare din care o secție este consacrată manuscriselor şi studiului tuturor limbilor. Acolo se află profesori care vorbesc limba sancrită şi alții care citesc hieroglifele cele mai greu de descifrat.

Nu există nici un idiom, nici un dialect, o limbă moartă sau vie, care să nu fie înțeleasă, sau comentată de acel institut.

În Franța, nu se învață decât limba franceză. În Anglia se învață totul.

Englezii, care călătoresc într-una vor să se facă înțeleşi în orice punct al globului.

Ideea sublimă, care trecu prin mintea guvernatorului din Newgate, sir Robert M… era totuşi şi foarte simplă şi ar fi trebui să-i vină mai curând.

„Mă duc la muzeu şi voi întreba pe toți profesorii de limbi orientale.”

El trimise pe Dick în închisoare, se urcă într-o trăsură şi alergă la muzeu.

Portarul de la muzeu e un personaj foarte important, ceva ca un

fel de guvernator.

Sir Robert M… lui i se adresă.

Portarul surâse în chip maiestuos spunând:

— Aceşti oameni chiar de-ar vorbi limba egipteană de pe timpul faraonilor, şi tot avem profesori care să-i înţeleagă. Vino cu mine sir, şi vom alege împreună persoanele de care ai nevoie.

După o jumătate de oră, sir Robert M… ducea cu dânsul doi gentilomi, care şi-au consacrat tinereţea studiului limbilor semite şi al limbilor orientale, şi îi introduse în cabinetul său.

Atunci erau orele opt seara.

Primul gentilom se aşează la aparat.

Sir Robert M… urmărea impresiile de pe fizionomia lui.

După câteva minute, această fizionomie exprimă uimirea.

— Ce dialect vorbesc ei? întrebă el în sfârşit.

— Cum? strigă sir Robert M… nu pricepi?

— Nu înţeleg nici un cuvânt.

Profesorul de limba semită îl înlocui la aparat pe profesorul de limbi orientale.

— Nu înţeleg nici eu, zise el.

Sir Robert M… îşi smulse părul de disperare.

În fine, primul gentilom emise această părere: că doi prizonieri puteau să vorbească un dialect oceanic, ceva ca limba insulelor Sandwich.

Al doilea pretinse că unele consoane i se par apropiate de dialectul pe care îl vorbesc negrii în Africa Centrală.

Aceasta nu era specialitatea acelor profesori, dar se afla la muzeu unul care fusese prizonier în Congo şi străbătuse apoi toate arhipelagurile Oceaniei.

Această limbă pe care o vorbeau Rocambole şi Marmouset lua în ochii lor proporţiile unui fenomen ştiinţific.

Ei se grăbiră deci să trimită să fie adus celalalt profesor.

Acesta locuia la ţară pe drumul spre Hampstead.

Trecură peste trei ore până ce sosi şi dânsul.

Dar cei doi prizonieri păreau că nu au chef să doarmă.

Vocea şi hohotele lor de râs ajungeau în fiecare moment până la urechile consternate ale lui sir Robert M…

În fine profesorul apăru.

Cei doi confraţi ai lui de la muzeu îi explicară situaţia în două cuvinte.

El se aşează la rândul său la aparat şi ascultă.

— Dar asta nu e o limbă omenească! strigă el.

— Cum? întrebă unul din profesori. Nu e un dialect oceanic?

— Nu.

— Nici un dialect al raselor negre?

— Nu.

Problema părea de nerezolvat şi sir Robert M... era disperat când profesorul de limbi semite avu o inspiraţie.

— Spui că prizonierii sunt francezi? întrebă.

— Aşa cred cel puţin.

— Ai auzit de o limbă pe care o vorbesc numai hoţii?

— Da, desigur.

— Ei bine! Ei vorbesc acea limbă.

— Şi cine, strigă sir Robert M... poate pricepe în Anglia ceea ce spun ei?...

— N-au un prizonier francez pe aici?

Sir Robert M... îl chemă pe Dixon şi-l consultă.

Dixon afirmă că la Newgate se afla închis un francez care era hoţ, ce-şi exersase multă vreme meseria sa la Paris.

Sir Robert M... ordonă să i-l aducă.

— Ştii limba hoţilor din Paris? îl întrebă el.

— Mai bine decât limba franceză, răspunse el.

— Atunci stai acolo şi ascultă.

Hoţul se supuse.

— Asta nu e limba hoţilor, hotărî în fine.

— Dar ce e?

— Javaneza.

Cei doi gentilomi dădură din umeri.

— Javaneza care se vorbeşte în Maison d'Or, mai spuse hoţul.

— Ce e asta?

— O limbă care se vorbeşte la Paris.

— Şi pe care tu o pricepi?

— Nu, numai femeile demimondene şi gentilomii vorbesc această limbă.

— Atunci cum să facem? strigă sir Robert M... a cărui disperare era fără margini.

— Un lucru foarte simplu, spuse francezul.

— Ce?

— Să aduceţi o demimondenă de la Paris şi să-i făgăduiţi o sumă frumoasă.

— Dar pentru asta trebuie cel puţin trei zile.

— Sau să cereţi prin telegraf desluşiri de la domnul Victor Noir, redactor şef al Gazetei de Jaca, a cărei redacţie se află la

bulevardul Montmartre.

— Cum!? exclamară cei trei învățați, se publică un ziar în această limbă?

— Un ziar care are şaizeci de mii de abonați, răspunse hoțul.

— Îmi vine să înnebunesc, răspunse bunul guvernator din Newgate.

Pe când spunea aceste cuvinte, intră Dixon cu un aer distrat.

— Ah! Dumnezeule, strigă el, ce prostie am făcut!

— Ce? întrebă sir Robert M…

— Am închis sub numele de Rocambole pe unul din prietenii intimi ai primului secretar de la ambasada franceză, care a sosit acum ca un uragan şi cere cea mai completă reparație…

Sir Robert M… scoase un țipăt şi căzu pe un scaun, ca şi cum ar fi fost trăsnit.

Capitolul XVIII

Era într-adevăr primul secretar al ambasadei, căruia Marmouset îi scrisese şi care se prezentase la Newgate la această oră matinală.

Puteau să fie atunci orele patru dimineața.

La Londra se petrece noaptea ca şi ziua.

Parlamentul ține şedința noaptea.

La miezul nopții poporul năvăleşte în taverne şi oamenii din societatea înaltă se duc la cluburi.

Credincios instrucțiunilor lui Marmouset, Milon se dusese seara foarte târziu la ambasada Franței.

Primul secretar era la bal.

— Îl voi aştepta, spuse Milon.

La ora două dimineața un lacheu îi comunică colosului:

— Dacă vrei cu orice chip să-l vezi pe primul secretar du-te la Pall-Mall, la West India club şi-l vei găsi.

Milon alergă la West India.

Unul din lacheii clubului confirmase faptul că primul secretar al Franței era membru al clubului dar că el nu venea niciodată înainte de ora două sau trei dimineața.

Milon aşteptă cu răbdare.

În fine înaltul personaj sosi.

Atunci Milon îi dădu scrisoarea lui Marmouset şi îşi jucă foarte conştiincios rolul său.

De şase ani Marmouset era aşa de bine cunoscut în lumea elegantă a Parisului, încât nimănui nu i-ar fi putut trece prin minte că el ar putea fi închis cu un scop oarecare.

Primul secretar deci se indignă foarte tare.

El ceru imediat trăsura şi urcându-l pe Milon lângă dânsul se duse direct la Newgate. La o asemenea oră nu se poate pătrunde într-o închisoare.

Dar primul secretar vorbi cu atâta autoritate încât îndată a fost chemat Dixon, şeful gardienilor.

Acesta alergă.

— Aveți un francez aici, spuse primul secretar.

— Avem mai mulți.

— Dar aveți unul care a fost arestat în Strand, la hotelul Trei Coroane?

— Da, e un răufăcător din cei mai periculoşi.

Primul secretar începu să râdă.

— Un bărbat pe nume Rocambole.

— Eşti un dobitoc! replică primul secretar. Omul pe care l-ați arestat, este un perfect gentilom, prieten cu mine, pentru care răspund, şi pe care-l veți pune în libertate imediat.

— Dar, domnule, răspunse zăpăcit Dixon, eu nu sunt guvernatorul.

— Ei bine! Cheamă-l pe guvernator.

— La această oră?

— Fără îndoială. Dacă e culcat se va scula. Spune-i că sunt primul secretar al ambasadei Franței.

După cum am văzut, Dixon s-a dus imediat în cabinetul guvernatorului.

Sir Robert M… căzuse ca trăsnit pe un scaun.

Dar primul secretar îl urmase pe gardianul şef şi intrase aproape odată cu dânsul.

Atunci bunul şi veselul guvernator, care nu râdea deloc în acel moment, se sculă ținând capul plecat în pământ sub privirea iritată a primului secretar.

— Domnule guvernator, spuse acesta, fără să-i ia în seamă pe cei trei savanți, am venit să-ți cer să-l pui în libertate, imediat, pe unul din prietenii mei, care e victima unei erori.

— Domnule, şopti sir Robert M… nu eşti dumneata victima unei erori?

Primul secretar dădu din umeri.

— Mi s-a adus aici un francez anume Rocambole, continuă sir

Robert M…

— Da, domnule, zise primul secretar, dacă crezi că e o eroare din partea mea, iar nu o prostie a poliției, e un mijloc foarte simplu de a lămuri lucrurile.

— Care? întrebă guvernatorul cu totul zăpăcit.

— Acela de a mi-l arăta pe prizonierul dumitale.

Sir Robert M… atunci avu o ultimă speranță.

Era cu neputință ca o persoană aşa de sus pusă ca primul secretar al ambasadei Franței să-l cunoască pe răufăcător.

Căci pentru sir Robert M… un individ care vorbeşte o limbă misterioasă şi stă de vorbă toată noaptea cu un bandit ca Omul Gri nu putea fi decât un răufăcător, care furase poate hârtiile unui gentilom şi reclama, în numele acelui gentilom, la ambasada Franței.

Deci sir Robert M… primi îndată acea propunere.

— Bine, domnule! zise el.

Şi se repezi afară din cabinetul său.

Dixon deschise greaua poartă de fier, care desparte grefa şi apartamentul directorului de interiorul propriu-zis al închisorii.

Cei trei profesori îl urmară pe sir Robert M… şi pe primul secretar de ambasadă.

Milon rămase la grefă.

El se temea că la vederea lui Rocambole se va trăda, cuprins fiind de o emoție prea mare.

Marmouset, de altfel, îi recomandase să nu se arate.

Când uşa celulei în care adevăratul şi falsul Rocambole se aflau închişi, se deschise, Marmouset scoase un țipăt.

Şi sculându-se de pe patul pe care se afla culcat îmbrăcat, se repezi spre primul secretar.

— Oh! Scumpe prieten, spuse acesta, sunt într-adevăr indignat de ce ți s-a întâmplat

— Ah! exclamă Marmouset, râzând, nu m-am plictisit deloc.

Rocambole era nepăsător.

— Şi apoi, interveni Rocambole, acest domn şi cu mine ne-am bătut puțin joc de sir Robert M…

— V-ați bătut joc de mine? întrebă acesta din urmă.

— Fără îndoială, dragă domnule.

Şi Marmouset, privindu-l pe Rocambole, adăugă:

— Domnul e francez. De ce se află aici? Nu ştiu. Ați vrut cu orice preț să fiu complicele său. Atunci i-am propus o mică comedie şi el mi-a dat replica. Domnul e un gentilom şi un om

foarte bine educat. A comis poate crime, dar vorbeşte foarte bine limba javaneză.

— O limbă infernală! exclamă sir Robert M…

— O limbă drăguță, a cărei cheie ți-o voi da scumpul meu guvernator.

Dar primul secretar făcu un gest de adio lui Rocambole, şi îi spuse lui Marmouset:

— Vino scumpul meu, ți se datorează o reparație şi îți jur că ea va fi la înălțime!

. . . . . .

După o jumătate de oră, Marmouset pleca de la Newgate, lăsându-l pe sir Robert M… foarte îngrijorat.

Căci în fine, Marmouset putea să ceară o mare reparație şi juriul se va arăta sever cu un guvernator, care a fost aşa de superficial.

Sir Robert M… nu era bogat…

El era tată de familie.

Cât despre Rocambole el se culcase liniştit şi nu întârzie să adoarmă.

Capitolul XIX

Acum să ne mutăm în City, într-o casă din Sermon Lane, în aceeaşi casă unde l-am văzut odinioară pe Omul Gri surprinzând-o pe miss Ellen, în momentul în care ea se îmbrăcase cu rochia şi capişonul „Călugărițelor de ultimă oră”.

Londra aşa cum am spus, posedă o instituție admirabilă între atâtea altele.

Femei dintre cele mai nobile s-au unit, formând o asociație umanitară. După ce trag la sorți, ele merg să ofere condamnaților la moarte mângâierile religiei şi se roagă împreună cu dânşii în noaptea care precede execuția.

Vă mai amintiți că într-o noapte, sorții au desemnat-o pe miss Ellen şi tânăra fată, primind plicul misterios având la un colț o cruce neagră, se sculase repede din pat, se urcase în trăsură şi alergase la Sermon Lane.

Aceasta e o străduță infectă şi întunecoasă, care coboară din City la Tamisa.

Pe această străduță la etajul al treilea al unei case mai mult

decât modestă, miss Ellen avea atunci o odaie în care ea îşi ținea costumul de „Călugăriță a închisorilor” sau de „ultimă oră” căci populația Londrei le dă aceste două nume.

Miss Ellen plecase repede din Londra: ea nu înştiințase de lipsa ei pe preşedintele instituției, care îşi avea, după cum vă amintiți, birourile pe strada Pater Noister.

Prin urmare ea păstrase odăița din Sermon Lane. A doua zi după întoarcerea ei la Londra, miss Ellen, care descinsese cu Vanda într-un hotel modest, spuse tovarăşei sale:

— Doamnă, nu vom rămâne aici, eu cel puțin.

— Dar de ce? întrebă Vanda.

— Pentru că mă tem de poliție şi de preotul Patterson şi pentru că îmi place foarte mult să mă servesc de armele mele.

— Despre ce arme vorbeşti? întrebă Vanda uimită.

Miss Ellen surâse.

— Dumneata, e adevărat cunoşti viața engleză şi Anglia, dar nu ca mine.

— Ce vrei să spui?

— Anglia este pământul inviolabilităților prin excelență; sunt case în care poliția n-are dreptul să pătrundă, costume sub care poate cineva să circule liber.

— Ştiu asta, interveni Vanda.

— Un elev de la Crist Hospital este inviolabil, de exemplu, adăugă miss Ellen.

— Bine!

— Polițistul, care ar îndrăzni să aresteze o „damă de închisoare” nu va ieşi viu din strada unde ar comite aceasta. Populația l-ar face în bucăți.

— Şi ce-i cu asta?

— Ei bine! exclamă miss Ellen, eu sunt „călugăriță de închisori”!

— Dumneata!?

— Eu, şi prin urmare, mă duc să mă îmbrac în costumul meu.

— Dar unde asta?

— La doi paşi de aici, în Sermon Lane. Vrei să mă însoțeşti?

Vanda o însoți pe miss Ellen.

Tânăra fată o conduse în acea odaie pe care o cunoaştem.

— Aici, zise ea, desfid ura preotului Patterson.

— Şi mânia tatălui dumitale? întrebă Vanda.

— Oh! zise miss Ellen surâzând, cu tata nu s-a spus încă ultimul cuvânt.

— Ah!

— Tata m-a idolatrizat şi mă mai idolatrizează încă, sunt sigură.

— Şi trebuie să fie foarte nenorocit!

— Sunt convinsă de asta; dar îl voi converti la ideile mele.

— Ai îndrăzni să-l vezi pe tatăl dumitale?

— Fără îndoială; şi mă voi duce ziua în amiaza mare la dânsul.

— Şi dacă te reţine?

— Îmbrăcată în acest costum, îţi repet, sunt inviolabilă.

Apoi după un moment de tăcere, miss Ellen adăugă:

— Acum îl iubesc pe Omul Gri, eu l-am trădat, eu îl voi salva.

Din vocea tinerei fete răzbătea o energie sălbatică, o convingere adâncă.

— Am primit la început planul dumitale şi al amicilor dumitale, continuă ea, dar dacă acest plan nu va reuşi, veţi vedea apoi…

Vanda se întoarse la hotelul său.

Miss Ellen rămase instalată în odaia de la Sermon Lane.

O mică servitoare irlandeză pe care ea şi-o angajase îi aducea de mâncare de la o casă vecină.

Trecuseră două zile.

Milon venise să o anunţe pe Vanda că Marmouset este la Newgate.

Vanda dusese această veste tinerei miss Ellen.

În fine, în cea de a treia zi, Marmouset se prezentă la hotelul Vandei.

Văzându-l, aceasta scoase un ţipăt de bucurie.

Marmouset avea pe buze un surâs, care însemna că misiunea fusese îndeplinită.

— L-ai văzut pe stăpân? întrebă Vanda.

— Desigur.

— Ai putut să-i vorbeşti?

— Am petrecut două nopţi şi o zi cu dânsul.

— Ai instrucţiuni de la dânsul?

— Instrucţiuni complete. Unde e miss Ellen?

Vanda îl puse la curent pe Marmouset cu cele petrecute.

— Ei bine! exclamă acesta, să mergem în Sermon Lane.

Şi amândoi se duseră la miss Ellen.

Frumoasa patriciană avu un moment de mare emoţie.

Ea a vrut să afle din gura lui Marmouset mii de amănunte asupra acelui om pe care ea îl adora după ce îl urâse.

Îi vorbise de dânsa? Era dânsul emoţionat pronunţând numele ei?

Şi atmosfera înăbuşitoare de la Newgate, acea casă cu ziduri

sinistre, nu-i zdrobise marea lui energie?

Marmouset răspundea surâzând:

— Îl vom salva, miss Ellen, îl vom salva.

Atunci Marmouset spuse celor două femei că avea misiunea să-l vadă pe abalele Samuel. Dar unde să-l găsească?

De la arestarea Omului Gri, tânărul preot se ascundea.

— Ştiu unde îl veți găsi, spuse miss Ellen.

— Ah!

— Duceți-vă la Soutwork.

— Bine.

— Intrați în biserica Saint-George, adresați-vă preotului de acolo, spunându-i: „Speranța Irlandei mă trimite aici!” Dacă îi vei vorbi în limba franceză, îi vei câştiga încrederea.

— Şi îmi va spune unde e abatele Samuel?

— Probabil, mai ales dacă îi vei vorbi despre Omul Gri.

— Mă duc chiar în acest moment, hotărî Marmouset, căci acum nu mai avem timp de pierdut, cu atât mai mult cu cât Omul Gri cere o întrunire a principalilor şefi feniani.

— Du-te, îl îndemnă miss Ellen, şi eu îți spun cu încredere: îl vom salva.

„Cât îl iubeşte! murmură Vanda. Oh! tinerețea!”

Capitolul XX

În acea zi Londra era cufundată într-o mare ceață. De la amiază în magazine se aprinseseră lămpile.

Ceața era aşa de groasă încât trăsurile nu mai circulau.

„Ce țară afurisită! murmură Milon, mergând alături de Marmouset. Când te gândeşti că la Paris, mai mult ca sigur că străluceşte soarele!”

— Hai, filozofule! îl îndemnă Marmouset. Te vei plânge de ceață altă dată. Azi n-avem timp să discutăm despre temperatură.

Ei ajunseră la podul Westminster.

Ceața întuneca cerul şi făcea Tamisa invizibilă.

S-ar fi putut crede că mergeau într-un nor.

Dar când ajunseră pe cealaltă parte a Tamisei, Marmouset ezită un moment:

— Iată-ne în Southwark, dar care e drumul cel mai scurt până la biserica Saint-George?

— Bridge Road, răspunse Milon, care cunoştea Londra la

perfecție.

Ei porniră la drum, şi, după un sfert de oră, sosiră în fața catedralei catolicilor din Londra.

Miss Ellen îi indicase perfect lui Marmouset mijlocul de a pătrunde în biserică.

După ce bătură într-o mică uşă, apăru un preot cu barba albă.

El avea o lampă în mână.

La vederea celor noi bărbați, pe care nu-i cunoştea, el făcu un pas înapoi, însoțit de un gest de spaimă.

— Ce vreți? întrebă el.

— „Speranța Irlandei ne trimite!" răspunse Marmouset conformându-se instrucțiunilor date de miss Ellen.

— Nu ştiu ce vreți să spuneți, răspunse preotul, vorbind foarte prost limba franceză.

— Vrem să vorbim cu abatele Samuel.

— Nu e aici.

Marmouset şi Milon intraseră în odaie.

— Dacă vreți să-l vedeți pe părintele Samuel duceți-vă la biserica Saint Gilles.

Dar Marmouset ghicise că bătrânul preot mințea.

— Ia seama, zise el, refuzând să ne conduci la abatele Samuel, aduci poate un mare prejudiciu Irlandei.

— Sunteți irlandezi? întrebă bănuitorul preot.

— Suntem prieteni ai Irlandei.

— Sau ai Angliei. Duceți-vă, hotărî bătrânul; când a fost arestat abatele Samuel, tot aşa s-a spus…

— Venim din Franța, reluă Marmouset, şi-am văzut pe Ralph şi pe Jenny.

La aceste nume bătrânul făcu un pas înapoi.

— Vrei să ți-i descriu? mai întrebă Marmouset. Jenny e înaltă, brună, are ochi albaştri şi e mai frumoasă decât toate femeile din Anglia.

— Apoi, spuse bătrânul preot.

— Ralph are 10 ani şi e mândru că şi tatăl său, sir Edward Palmure.

— Şi i-ai văzut? întrebă preotul.

— Ei sunt la mine, răspunse Milon.

— Unde?

— La Paris.

Cu toate acestea bătrânul tot nu era convins.

— Te cred, zise el, dar tot nu ştiu unde e abatele Samuel.

— Ah! Îl cunoşti pe Omul Gri?

La acest nume bătrânul preot tresări.

— Îl cunoaşteţi şi pe Omul Gri?

— Da, spuse Milon şi pe Shoking îl cunoşti?

— Dovediţi-mi că-l cunoaşteţi pe Shoking! zise el.

— E uşor, Shoking nu mai e la Londra.

— E adevărat

— El e în Franţa cu Jenny şi cu Ralph.

— Şi asta e adevărat. Dar poliţia engleză ştie atâtea lucruri!…

— Tot nu crezi?

Preotul surâse şi spuse:

— Irlanda e persecutată.

— Ei bine, interveni Marmouset, fiindcă nu vrei să ne spui unde e abatele Samuel poţi cel puţin să te însărcinezi să-i dai ceva?

— Dacă-l văd, da…

— Să presupunem că-l vei vedea…

— Spune-mi atunci.

— Dacă îl vezi pe abatele Samuel, dă-i asta.

Şi Marmouset scoase din buzunar un bileţel. Acest bileţel era scris de Omul Gri către abatele Samuel.

Şi Marmouset adăugă:

— Este din partea Omului Gri.

— Ah! exclamă preotul luând biletul.

Dar neîncrederea tot nu dispăruse.

— Veniţi mâine sau diseară, zise el. Poate că-l voi vedea pe abatele Samuel.

— Bine, spuse Marmouset. Să mergem Milon.

— Cum? întrebă colosul. Plecăm?

— Fără îndoială.

— Dar dacă abatele Samuel este aici?

— Vino o dată!

Şi Marmouset îl târî afară pe Milon din biserică, spre marea mulţumire a preotului, care se grăbi să închidă uşa.

— Dar, continuă Milon, dacă am mai fi stăruit? Împreună am fi putut să-l luăm pe acest preot de gât.

— Şi să facem un sacrilegiu în biserică?

— Da.

— Eşti un prost! Haide să stăm acolo, spuse Marmouset.

Şi se aşezară pe grilajul bisericii.

— Acum ridică ochii la cer.

— Bine?

— Vezi clopotnița?
— Nu, căci nu se vede prin ceață.
— Priveşte bine, ce vezi?
— Da, o lumină care urcă, spuse Milon.
— Ah!
— S-ar spune că e o stea.
— E o lampă care urcă în clopotniță.
— Ei şi?
— Abatele Samuel este acolo.
— Crezi?
— Şi preotul îi duce biletul de la Omul Gri. Să mai aşteptăm puțin.
— De ce?
— Vei vedea.
Un timp lumina se opri.
Apoi, deodată, ea coborî, dar nu încet, ci cu o mare repeziciune.
— Bătrânul a redevenit un tânăr de douăzeci de ani, comentă Marmouset.
— Cum asta?
— Coboară scara în fugă.
— De ce?
— Ca să ne ajungă din urmă. Vei vedea.
Într-adevăr, după un moment uşa se deschise şi capul bătrânului preot apăru...

Capitolul XXI

Bătrânul preot urcase într-adevăr în clopotniță şi deschise o uşă aşa de bine ascunsă în zid, încât numai trei persoane cunoşteau existența ei, doi preoți ai acelei biserici şi abatele Samuel.
În Anglia, persecuțiile împotriva catolicilor nu datează de ieri şi n-au avut fenianismul ca punct de plecare.
Acum cincizeci de ani, un preot catolic, desigur irlandez, şi de la biserica Saint-George, era urmărit, fiindcă-l atacase într-o predică pe primatul[2] Marii Britanii, pe arhiepiscopul din Canterbury.
Sărmanul preot era la fel de ataşat de biserica lui ca un căpitan

[2] Şeful Bisericii Protestante a Marii Britanii.

de vaporul său.

El n-a vrut să fugă.

Timp de două luni el a stat ascuns în zidurile bisericii Saint Giles, de cealaltă parte a Tamisei.

Dar irlandezii se folosiră de aceste două luni.

În fiecare noapte doi meşteri lucrau pe ascuns în clopotniță şi făceau în ziduri o celulă.

După ce acea celulă a fost gata preotul reveni în biserica lui.

Poliţiştii păzeau împrejur; de douăzeci de ori ei au năvălit în biserică sperând să-l găsească pe preot şi să-l aresteze.

Preotul însă era invizibil.

Toată ziua stătea ascuns în acea celulă misterioasă; noaptea cobora şi se ruga în biserică.

De cincizeci de ani camera secretă din clopotniță nu servise decât o singură dată, şi anume, când într-o seară abatele Samuel se strecură în biserică.

— Trebuie să mă ascund, spusese dânsul.

— Eşti urmărit? întrebase bătrânul.

— Da, mi-au răscolit hârtiile în lipsa mea şi au găsit mai multe scrisori ale Omului Gri, care e arestat de ieri.

Într-adevăr, ca urmare a cererii preotului Patterson, lordul şef al justiției, ordonase arestarea abatelui Samuel, care n-avusese decât timpul de a se refugia în biserica Saint-George. De atunci el era căutat cu atâta insistență încât nu-i fusese cu putința să-i adune măcar o singură dată pe şefii irlandezi.

Cu toate acestea îi soseau scrisorile şi telegramele lui Marmouset. Telegrama la care el răspunsese, îi venise prin intermediul unui agent de la telegraf, care era fenian.

Cauza pentru care bătrânul preot se arătase aşa de neîncrezător față de Marmouset şi de Milon, era că ei nu fuseseră primii care întrebară de abatele Samuel. Poliția întrebuințase toate mijloacele şi se prezentase sub toate deghizările.

Cu toate acestea, nota de sinceritate degajată de Marmouset şi Milon uimise puțin pe acel bătrân.

De aceea el acceptase să remită abatelui Samuel biletul pe care i-l dăduse Marmouset.

Şi, cu acest bilet în mână, el se urcase repede în clopotniță şi intrase în celula unde abatele Samuel se ruga în acel moment.

Îndată ce se uită la bilet, preotul recunoscu scrisul Omului Gri şi strigă:

— Cine a adus asta?

— Doi bărbați.

— Unde sunt?

— I-am gonit.

— De mult?

— Nu, chiar acum.

— Aleargă după dânşii, căci sunt prieteni, spusese abatele Samuel.

Şi preotul coborî pe scară în fugă şi scoase capul afară.

Atunci Marmouset îl luă de braț.

— Ah! Dumneata eşti? întrebă bătrânul.

— Chiar noi.

— Vin după dumneavoastră.

— Şi noi; eram foarte sigur că vei alerga după noi.

— Veniți, spuse preotul.

Marmouset şi Milon îl urmară.

După câteva minute, ei se aflau în fața abatelui Samuel.

— Părinte, se adresă Marmouset, din bilet trebuia să înțelegi că acum am ieşit din Newgate. Şi tot de acolo îl vom scoate pe Omul Gri.

Preotul ridică ochii spre cer exclamând:

— Vai! Nu-i cunoaşteți pe irlandezi!

— Ce vrei să spui? întrebă Marmouset.

— Timp de câteva luni, reluă abatele Samuel, Omul Gri a fost şeful nostru, al tuturor. Peste tot am triumfat, peste tot am fost victorioşi. Oricât de buni creştini sunt frații noştri din Irlanda, ei sunt superstițioşi.

— Ah!

— Şi erau încredințați că Omul Gri avea o putere supranaturală.

— Cine ştie? zise Milon.

Abatele Samuel dădu din cap.

— Vai! exclamă el, evenimentele au dovedit contrariul. El a fost prins. De atunci prestigiul său a scăzut.

— Şi de atunci nu mai cred într-însul?

— Nu.

— Şi nimeni nu se gândeşte să facă ceva spre a-l salva?

— Nimeni.

Marmouset spuse surâzând:

— Dacă Omul Gri a fost arestat, înseamnă că dânsul a vrut.

— Ce spui?

— Adevărul.

Abatele Samuel făcu un pas înapoi, aşa de uimit era de aceste cuvinte.

— El a fost arestat, continuă Marmouset, fiindcă avea o mare idee pe care numai captivitatea lui o putea realiza.

— Nu te înțeleg domnule.

— Ascultă-mă părinte. Care sunt cei doi inamici teribili ai dumneavoastră în Anglia?

— Avem trei.

— Numeşte-i.

— Preotul Patterson, şeful ocult al religiei reformate.

— Apoi?

— Apoi, lordul Palmure.

— Şi, în fine?

— În fine, fiica lordului Palmure, miss Ellen.

— Te înşeli părinte, spuse Marmouset.

— Cum?

— Miss Ellen nu mai e inamica dumneavoastră.

— Oh! Ce spui?

— Spun adevărul. Miss Ellen a devenit irlandeză cu inima şi cu sufletul.

Abatele Samuel îşi înăbuşi un țipăt.

Capitolul XXII

Marmouset dăduse o mare lovitură spiritului abatelui Samuel spunându-i că miss Ellen se convertise la ideile irlandeze.

Totuşi asta părea aşa de extraordinar, aşa de necrezut, încât tânărul preot îl întrebă:

— Eşti sigur, domnule, că Omul Gri, nu s-a înşelat?

— La ce?

— Miss Ellen e îndrăzneață şi şireată; ea ştie să se prefacă foarte bine…

— Da, dar ea a fost învinsă de Omul Gri.

— Şi ea îl iubeşte?

— Îl iubeşte din ziua când a fost arestat.

În cele două zile pe care le petrecuse în închisoare împreună cu Rocambole, Marmouset avusese timp să afle de la dânsul tot ce se petrecuse la Londra în cursul celor şase luni.

El povesti deci abatelui Samuel cum miss Ellen îi întinsese o cursă Omului Gri, cursă în care acesta se lăsă prins.

Şi reacţia subită pe care dânsa o manifestase arătându-şi dragostea şi disperarea ei.

Apoi mai povesti călătoria tinerei miss în Franţa şi modul în care el, Marmouset, o scăpase de sir James Wood.

După ce termină această stranie poveste, abatele Samuel îi spuse:

— Eu te cred.

— Dar ceilalţi nu mă vor crede, vrei să spui?

— Mă tem.

— Chiar dacă miss Ellen…

— Ah! Ai dreptate, spuse abatele Samuel, voi aduna la noapte pe principalii şefi.

— În ce loc?

— Cunoşti Londra?

— Da.

— E un cartier numit Wapping.

— Îl cunosc! spuse Marmouset.

— E un squar numit Well Close.

— Îl cunosc.

— Ei bine! Miss Ellen să vină acolo la noapte cu puţin înainte de miezul nopţii.

— Singură?

— Oh! Nu, căci ar putea să fie insultată de cineva: însoţiţi-o.

— Şi apoi?

— Să stea pe o bancă în mijlocul squarului şi să aştepte.

— Bine, aprobă Marmouset, vom fi acolo.

Apoi, după un moment de gândire, abatele Samuel adăugă:

— Ştii ce a distrus prestigiul Omului Gri?

— Nu.

— Faptul că el era luat drept irlandez… şi…

— Şi s-a aflat că era francez.

— Da.

„Să mai fii devotat unui popor şi unei idei!” se gândi Marmouset cu dispreţ.

Apoi privindu-l cu mândrie pe preot îi spuse:

— Mai ascultă-mă un moment, domnule.

— Vorbeşte.

— Omul Gri, care pentru noi are un alt nume, vi s-a părut extraordinar, nu-i aşa?

— Asta e adevărat.

— Ştiu ce a făcut aici, şi îţi pot afirma că asta n-are nici o

importanță.

— Ah! exclamă abatele Samuel.

— Noi l-am văzut făcând alte lucruri şi mai minunate, de aceea îți pot afirma un lucru…

— Care?

— Ca dacă ar vrea să iasă singur din Newgate, astă seară, el ar ieşi.

Preotul făcu un gest, care însemna:

— Atunci de ce ne cere dânsul ajutorul?

Marmouset ghici gândul abatelui Samuel şi răspunse:

— Oamenii superiori au slăbiciunile lor. Omul Gri a fost un mare culpabil; acum el se căieşte şi şi-a pus tot geniul său în serviciul cauzelor care i se par nobile şi demne de interes. Astfel, o dată el te-a văzut apărând într-o tavernă ca un înger printre demoni şi a devenit fenian. Eliberează-l, iar dânsul îți va face multe alte servicii.

— Ah! Eu nu cer mai mult, spuse abatele Samuel.

— Părăseşte-l, continuă Marmouset; el se va elibera, fii liniştit.

— Şi noi! Ce crezi? Am venit la Londra ca să stăm cu mâinile în sân? exclamă bunul Milon, pe care nepăsarea abatelui Samuel îl irita.

— Dar atunci, termină Marmouset, el vă va părăsi la rândul său.

— Ai! Ai! exclamă sărmanul preot. De ce nu e dânsul irlandez? Până acum s-ar fi incendiat Newgate spre a-l elibera. Ah! Domnule, dacă aş putea dispune de aceşti oameni, demult Omul Gri ar fi fost eliberat.

Marmouset spuse surâzând:

— Părinte, eşti un apostol, ştiu, şi Omul Gri nu s-a îndoit niciodată de dumneata.

— Ah! Desigur!

— De aceea nu te îngrijora pentru dânsul peste măsură. Dacă fenianii îl vor părăsi, noi, prietenii lui, îi vom deschide porțile închisorii. După cum îți spunea şi tovarăşul meu, n-am venit la Londra ca să stăm cu mâinile în sân!

— Pe diseară, spuse abatele Samuel.

— Pe diseară.

Marmouset şi Milon voiau să se retragă.

— Ah! adăugă preotul, uitam…

— Ce?

— Dumneata nu eşti fenian?

— Nu.
— Nu poți prin urmare să pătrunzi la întâlnirea noastră.
— Atunci miss Ellen va veni singură.
— Nu, fiindcă voi veni să o iau de pe banca din squarul Well Close.
— E normal. Pe diseară.
Şi Marmouset plecă cu Milon.
Acesta mergând pe drum mormăia nişte cuvinte neînțelese.
— Ce ai? întrebă Marmouset râzând.
— Stăpânul e întotdeauna victima inimii sale generoase.
— Desigur.
— Şi aceşti oameni nu merită aceasta…
— Taci! Să nu-i judecăm înainte… Cine ştie?
— Oh! exclamă Milon, am văzut eu. Ei o vor trimite la plimbare pe miss Ellen.
— Foarte bine! Atunci îl vom elibera noi.
— Ai deja un plan?
— Drace! Şi încă din astă seară îl pun în aplicare.
— Cum! De astă seară?
— Fără îndoială.
— Dar o vei însoți pe miss Ellen…
— La miezul nopții.
— Atunci, înainte?…
— Da, haide, căci vom mai vorbi pe drum.

Capitolul XXIII

Ceața era foarte deasă.
Nu se vedea nici la o distanță de trei paşi.
Cu toate acestea nu era încă orele 4 după-amiază.
Marmouset şi Milon mergeau pe jos conversând.
— Să vedem, spuse Marmouset, să facem, o scurtă recapitulare. Câți suntem?
— Unde?
— La Londra.
— Vorbeşti de noi şi de oamenii pe care i-am adus?
— Da.
— Suntem mai întâi patru, dumneata, eu, Vanda şi miss Ellen.
— Femeile nu se numără.
— Atunci noi doi.

— Apoi?

— Moartea Bravilor, Jean măcelarul.

— Fac patru.

— Polyte.

— Cinci.

— Sir James Wood.

— El nu se numără.

— Edward.

— Ah! Ăsta da: şase.

— De ce această socoteală? întrebă Milon.

Marmouset continuă fără să răspundă la această întrebare:

— Rocambole mi-a dat o listă de patru persoane din Londra, care îi sunt cu totul devotate.

— Bine, spuse Milon.

— În fine, la nevoie, îl vom aduce şi pe Shoking.

— Dar…

— Tu vrei întotdeauna să ştii lucrurile cu mult înainte, zise Marmouset surâzând.

— Dar… totuşi…

— Să-ți fie de ajuns faptul că pentru un timp îți vei schimba profesiunea.

Milon căscă ochii.

— Tu erai la Paris antreprenor?

— Da.

— La Londra vei fi negustor de coloniale.

— Ce idee ciudată!

— Băcan, dacă vrei.

— Ah! zise Milon. Cred că-ți bați joc de mine.

— Nu.

— Permit asta doar stăpânului.

— Dar nu-mi permiți şi mie?

— Drace! exclamă Milon.

— Ei bine, linişteşte-te, nu îmi bat joc de tine.

— Cu toate acestea, observă Milon, nu văd ce legătură este între profesiunea de băcan şi scopul călătoriei noastre la Londra.

— Vei vedea.

— Când?

— Peste o oră.

Lângă Scotland-Yard Marmouset îl introduse pe Milon într-o berărie.

— Mi-e sete, spuse dânsul.

După ce se aşezară la o masă şi cerură de băut, Marmouset scoase din buzunar un număr din ziarul Times.

Milon din ce în ce mai mirat, se uită la dânsul. Marmouset căută la pagina a patra şi puse degetul pe un anunț pe care îl arătă lui Milon.

— Uite, citeşte!

Iată acel anunț:

„Domnul Love, negustor de coloniale, Old-Bailey, nr. 3, are onoarea să prevină publicul că, dorind să se retragă la Greenwich, locul său natal, după ce a făcut avere, vrea să-şi vândă casa sa de comerț.

Clientelă bună şi marfă de primă calitate.

De la ferestrele prăvăliei se vede spânzurătoarea, casa fiind în fața închisorii Newgate. Se pot închiria două ferestre. Domnul Love face cunoscut că va trata direct cu persoanele care se vor prezenta."

— Bine, spuse Milon, dar…

Marmouset dădu din umeri, întrerupându-l.

— Nu fi aşa de grăbit, ar fi trebuit deja să pricepi că suntem interesați să avem prăvălia vizavi de Newgate.

— Asta e drept.

— Vom face cunoştință cu personalul închisorii.

Milon nu mai stărui.

După ce băură vinul comandat, Marmouset şi Milon porniră spre Trafalgar Square.

E o bucată bună de drum de la Trafalgar la Old-Bailey.

Trebuie să parcurgi tot Strandul, apoi Fleet Street, strada Farrington, în care se află tipografia ziarului Times.

Intrând în Old-Bailey, Marmouset îi arătă lui Milon o casă.

— E asta? întrebă colosul.

— Nu, e casa lui Ranis, un bancher bogat.

— Ei şi?

— Vezi această fereastră de la etajul întâi?

— Da.

— Ei bine! De la această fereastră Rocambole a tăiat funia unui spânzurat cu un foc de puşcă.

— Când?

— Acum trei luni.

Magazinul domnului Love era lângă casa bancherului.

Un mic magazin la parterul unei case cu înfățişare tristă şi a

cărui arhitectură veche contrasta cu construcțiile vecine.

— Această casă are o vechime de două sute de ani.

— E o dărâmătură, comentă Milon, care avea idei cu totul noi asupra construcțiilor.

— Când ne va aparține, vom găsi că e un giuvaer.

— De exemplu…

— Câteodată, lucrurile vechi fac cât cele noi, spuse Marmouset.

Şi intrară în prăvălia în care Love, un bărbat cărunt şi foarte urât, trona maiestuos la o tejghea de stejar negru.

Văzându-i intrând pe cei doi gentilomi se ridică îndată şi veni în întâmpinarea lor.

— Domnule, se adresă Marmouset, vrei să-ți vinzi prăvălia?

— Da, răspunse el.

— Cât?

— Două mii cinci sute de lire.

Marmouset surâse şi îl întrebă:

— Eşti proprietarul întregii case?

— Da, domnule.

Marmouset îşi desfăcu redingota şi scoase un portofel plin de bancnote, spunându-i:

— Ofer două mii de lire plătibile îndată, dar cu o condiție.

— Care? întrebă Love.

Capitolul XXIV

Marmouset reluă arătându-l pe Milon:

— Domnul e rudă cu mine şi vreau să-l stabilesc.

— Prea bine, zise Love.

— Eu plec mâine din Anglia, şi înainte de plecare vreau să am satisfacția să-l văd stabilit. Prin urmare, îți ofer două mii de lire, cu condiția să pleci îndată, cu femeia dumitale.

— Sunt văduv, spuse Love.

— Şi băiatul dumitale de prăvălie?…

— N-am.

— Atunci eşti singur?

— Da.

— Drace! exclamă Marmouset surâzând, atunci comerțul dumitale nu pare întins, dacă îți faci treaba singur.

— Oh! zise Love, cu băcănia nu se câştigă mult aici.

— Dar cu ce?

— Cu ferestrele.

— Ah! Da, ferestrele pentru execuții?

— Da. Le vei închiria cu zece lire fereastra.

După ce făcură târgul, Love se îmbrăcă şi se duseră la un notar unde făcură actul de vânzare. După o oră Love pleca cu vaporul la Greenwich şi Milon se instala în prăvălia din Old-Bailey.

În acelaşi timp, Marmouset, comandă o tablă mare pe care se citea:

„Schimbare de proprietar.

Magazinul e închis din cauza reparației.”

Apoi după ce puse această tablă la uşă, închiseră prăvălia şi Marmouset îi spuse lui Milon:

— Să plecăm.

— Unde mergem?

— În Sermon Lane, la doi paşi de aici, să o vedem pe miss Ellen.

— Şi apoi?

— Apoi, ne vom duce în strada Pater Noster

„Să mor, gândea Milon, urmărindu-l pe Marmouset, dacă pricep ceva din toate astea.”

— Miss Ellen, i se adresă Marmouset tinerei fete, astă seară va fi în Well Close Square o mare întrunire de feniani.

— Ah! exclamă ea cu bucurie.

— Şi eşti aşteptată.

— Va trebui probabil ca ei să-mi făgăduiască că-l salvează pe Omul Gri!…

Atunci, Marmouset îi povesti întrevederea sa cu abatele Samuel.

Un surâs îi apăru pe buze.

— Aceşti oameni sunt stupizi! zise ea. Dacă un om nu e veşnic victorios, ei nu mai au încredere într-însul.

— De altfel, răspunse Marmouset, dacă fenianii ne părăsesc, ne putem lipsi de dânşii.

— Sigur că da, chiar dacă pentru asta ar trebui să mă duc la tata.

— Tatăl dumitale!…

— Oh! zise miss Ellen, în ziua în care va fi nevoie voi face din tata tot ce voi vrea.

— Pe diseară miss Ellen!

— Pe diseară.

— Am să vin să te iau de aici, la ora unsprezece.

— Sunt gata.

Marmouset şi Milon plecară.

— Ce dracu vom face în strada Pater Noster? întrebă Milon.

El află îndată.

Pe acea stradă se află câte o librărie în fiecare casă.

Cea mai importantă dintre aceste librării se numeşte Simons.

Aici se găseşte o colecţie de planuri şi de cărţi, de lucrări istorice care sunt tipărite într-o epocă foarte depărtată.

Marmouset intră şi spuse:

— Aş dori, domnule, să am un plan al oraşului din secolul al şaisprezecelea.

— Domnule, răspunse librarul, planul pe care mi-l ceri e foarte rar. Nu se mai găsesc decât două exemplare. Unul la muzeu şi celălalt e în posesia mea.

— Şi nu vrei să-l vinzi?

— Am refuzat o sută de lire.

— Sunt gata să dau o sută cincizeci de lire.

Şi Marmouset, încă o dată, îşi scoase portofelul.

Librarul salută.

Apoi el căută prin dulapuri şi scoase o hartă care se strângea şi se închidea ca o carte.

— Iată, domnule, vei vedea cât e de preţioasă această lucrare.

Şi întinse planul pe masă.

— El a fost făcut din ordinul regelui Carol II la restaurarea sa, continuă librarul.

— Ştiu asta, domnule.

— În urma unei conspiraţii, care n-avea alt scop decât minarea oraşului întreg, aruncarea lui în aer prin praf de puşcă.

— Ştiu şi asta, spuse Marmouset şi fiindcă mă ocup de o mare lucrare istorică…

— Iată, domnule, continuă librarul, vezi aceste linii roşii.

— Bine.

— Ele indică subteranele, care au fost săpate în acea epocă.

— Ah! Prea bine. Dar, reluă Marmouset, aceste subterane au fost astupate?

— Parte din ele. Dar am convingerea că mai există încă multe.

— Unde?

— Mai ales în jur de Newgate.

— Ah! adevărat?

Librarul, care era un erudit, arătă cu mâna o stradă indicată de plan.

— Iată, zise el, vezi Old-Bailey?

— Bine.

— La mijloc, se află o dărâmătură, o casă veche; în față este Newgate.

— Şi ce-i cu asta?

— Ei bine, ea datează din secolul al XIV-lea.

— Mă voi duce să o văd, spuse Marmouset. Vreau să-mi fac lucrarea mea, foarte conştiincios.

— Sunt aproape sigur, continuă librarul, că în pivnița acestei case se vor regăsi urmele subteranelor indicate de acest plan.

— Se poate, aprobă Marmouset cu indiferență.

Şi luă planul, după ce plăti.

De astă dată pe când pleca de la librar, Milon şopti:

— Ah! încep să pricep!

— Bine, zise Marmouset râzând.

Capitolul XXV

Marmouset şi Milon reveniră deci în Old-Bailey şi luară în stăpânire noua lor proprietate.

Atunci Marmouset îl privi pe Milon şi-i spuse surâzând:

— Vânzătorul tău conta mult pe venitul ferestrelor sale în zilele de execuție.

— Văd şi eu, răspunse Marmouset uitându-se cu dispreț la mărfurile ce se aflau în prăvălie; tot ceea ce e aici e stricat şi nu valorează nici cinci sute de franci.

— Asta e o prăvălie căreia trebuie să-i facem reparație.

— Cum?

— Trebuie să cumpărăm mai întâi nişte mărfuri bune.

— Ah!

— Să instalăm o femeie frumoasă la contor.

— Cum?

— Să ai doi băieți frumoşi de prăvălie şi un contabil.

— Ah! exclamă Milon uimit, vrei să devii în mod serios băcan?

— Foarte serios.

— Dar pentru ce?

— Fiindcă avem nevoie de tot personalul nostru.

— Cum?

— Moartea Bravilor şi Jean vor fi băieții de prăvălie.

— Bine.

— Polyte, noua noastră cunoştință, va fi contabil.

— Şi apoi?

— Nevasta lui, Pauline, care e foarte frumoasă, va fi la contoar.

— Adineauri credeam că pricep, şopti bunul Milon.

— Şi acum nu mai pricepi?

— Deloc.

Marmouset dădu din umeri spunând:

— Trebuie întotdeauna să pui punctul pe i, zise el.

— Asta îmi convine mai mult.

— Ei bine, ascultă. Librarul ne-a spus că această casă, şi desigur că sărmanul om nu ştie că e a noastră, trebuie să fi fost punctul de plecare al subteranelor săpate cu ocazia ultimei conspiraţii.

— Da, aprobă Milon.

— Aceste subterane, dau desigur în pivniţe.

— Ei bine?

— Dar ele, au fost astupate – cel puţin la intrarea de aici.

— Apoi?

— Va trebui deci cu planul în mână să regăsim acea intrare.

— Bine, spuse colosul.

— Şi să o deschidem.

— E drept.

— Însă pentru asta trebuie braţe şi unelte.

— E adevărat.

— Ce ai crede tu dacă am aduce lucrători din Londra pe care i-am pune să facă acest lucru şi care seara, s-ar duce să povestească prin taverne ce au făcut?

— Asta e cu neputinţă.

— Trebuie dar să avem lucrătorii noştri.

— Ai dreptate.

— Şi lucrătorii noştri sunt Moartea Bravilor, Jean Măcelarul, Polyte şi cu tine. Ştii că patru oameni pot face ceva având târnăcopul în mână.

— Scuză-mă, spuse Milon, căci sunt un prost şi ar fi trebuit să pricep asta îndată.

— Ziua, continuă Marmouset, vor fi băieţi de prăvălie, iar noaptea vor săpa.

— Încă un cuvânt, zise colosul.

— Vorbeşte.

— Admiţând că aceste subterane există, crezi că e una care pătrunde în Newgate?

Marmouset desfăcu din nou planul pe care îl cumpărase şi-l

întinse pe masă.

Apoi el puse degetul pe una din acele linii roşii, pe care librarul spusese că indică subteranele în închisoare.

Şi Milon văzu că acea linie roşie se îndepărta de casă şi se îndrepta spre Newgate.

— Ah! Foarte bine, mai spuse, dar… Newgate e mare.

— Da, desigur.

— Unde duce subterana şi la ce adâncime e? Iată ceva ce nu ştiu.

— Iată ceea ce vom şti.

— Când?

— Peste două zile.

— Cum?

— Ah! Dragul meu, răspunse Marmouset, trebuie să-ți explic totul dinainte. Dar avem alte lucruri pentru asta seară.

Milon îşi plecă fruntea, resemnat.

El era obişnuit de altfel, cu felul de a se purta al lui Marmouset, care semăna cu Rocambole.

Marmouset se uită la ceasornic şi spuse:

— Este ora opt seara. La 11 mă voi duce să o iau pe miss Ellen. Haide să prânzim la Evans-Tavern. Apoi te vei duce să-i cauți pe tovarăşii noştri.

— Ei au descins în Haymarket şi în Livingston Square.

— Ah!

— Moartea Bravilor şi Jean sunt într-un hotel unde descind negustorii de cai francezi.

— Şi Polyte?

— Polyte şi soția sa sunt la hotel Sablonjere.

— Atunci, hotărî Marmouset, să mergem să mâncăm la Evans-Tavern.

. . . . . .

Pe când Marmouset şi Milon prânzeau şi îi convocau pe tovarăşii lor pentru a doua zi, Vanda se afla lângă miss Ellen.

Tânăra fată se pregătea să meargă la întrunirea fenianilor.

Ea o privea pe Vanda surâzând spunându-i:

— Cum se schimbă omul, doamnă!

— Uneori da, miss Ellen.

— Acum două luni, numai numele de irlandez revolta tot sângele meu.

— Adevărat!

— Îi priveam pe toți aceşti oameni ca pe nişte gunoaie ale societății de care trebuia cu orice preț curățată Anglia.

— Şi acum?

— Acum, irlandezii sunt frații mei.

— De altfel, observă Vanda, miss Ellen nu eşti de origine irlandeză?

— Desigur, răspunse tânăra fată, dar Anglia ne adoptase şi tatăl meu şi cu mine o consideram, în schimb, adevărata noastră patrie.

— Şi a fost de ajuns Omul Gri?

— Oh! exclamă miss Ellen cu entuziasm, fiindcă îl cunoşti trebuie să ştii cu ce elocință pătrunde vocea lui în adâncul inimilor.

— Ştiu, confirmă Vanda, înăbuşindu-şi un suspin.

— După ce-l vom salva, reluă miss, Ellen, când el va fi liber, dacă ai şti ce mândră voi fi să merg alături de dânsul pe calea ce i-a schițat-o libertatea Irlandei!

„Cât de mult îl iubeşte!" se gândea Vanda.

Şi dânsa care îl iubise aşa de mult pe Rocambole, îşi şterse pe furiş o lacrimă.

În acel moment se auzi o bătaie în uşă şi Marmouset apăru.

— Miss Ellen, zise el, eşti gata?

— Da, răspunse miss Ellen, care se îmbrăcase în costumul ei de „călugăriță a închisorilor".

Capitolul XXVI

Wappingul se trezea când era aproape să sune miezul nopții.

Acest cartier al Londrei, pe care l-am descris aşa de amănunțit altă dată, e unul dintre acelea unde viața de noapte are rădăcini mai adânci.

La ora opt seara trecătorul nu întâlneşte pe străzi decât pe oamenii, care se duc repede acasă spre a dormi trei sau patru ore.

Magazinele sunt închise şi localurile publice goale.

La ora zece o tăcere mormântală domneşte peste tot.

Wappingul este atunci o adevărată necropolă.

Dar, deodată, cu puțin înainte de orele unsprezece, se aude la început un murmur vag.

O fereastră se deschide ici şi colo.

Stabilimentele de noapte se deschid unul câte unul.

O mulțime tăcută coboară în străzi; apoi pe măsură ce se

măreşte, această mulțime începe să facă zgomot.

Asta înseamnă că Wappingul s-a deşteptat, că viața nocturnă începe.

Mateloții umplu tavernele şi cu dânşii, tâlharii, hoții apar din toate părțile.

Femeile de noapte îi acostează fără ruşine pe trecători şi se aşează mese prin toate colțurile străzilor, la uşile tavernelor.

Se bea, se mănâncă, se ceartă, dar pe şoptite spre a nu-l supăra pe polițist, care se plimbă în sus şi în jos tăcut.

„Nu dormi, dacă aşa îți place, spune legea engleză, dar nu tulbura somnul vecinilor tăi."

Ea spune fetelor cu moravuri uşoare:

„Libera Anglie nu admite viciul, ea nu-l consideră o instituție şi nici nu vrea să-l cunoască. Ziua vederea voastră ar putea să le supere pe femeile cinstite, pe tinerele fete care au un logodnic, pe mamele de familie şi pe soțiile caste. Dar noaptea nu le vei întâlni. Faceți deci tot ce vreți dar numai fără zgomot."

Deci fiind admis principiul că femeia cinstită nu circulă noaptea pe străzile Londrei, fiica pierdută e ca la dânsa acasă.

Ea poate să râdă dacă râsul ei nu e prea zgomotos şi să spună cuvinte cinice.

Polițistul care trece le aude şi surâde.

Polițistul, de altfel, e om bun.

Întotdeauna flegmatic, el nu se amestecă în ceea ce nu-l priveşte şi are cel mai mare respect pentru libertatea individuală.

O femeie onestă nu poate ieşi, pe jos, la orele opt seara pe străzile Londrei, fără să rişte să fie insultată.

Dar în miezul nopții riscul devine certitudine.

Se aflau în Well Close vreo douăzeci de fete care se certau, când miss Ellen şi Marmouset sosiră.

Dar miss Ellen se îmbrăcase în costumul „doamnelor de închisoare" şi nu avea de ce să se teamă.

„Călugărița închisorilor" inspiră un respect fanatic londonezului.

Când ea trece pe undeva, mulțimea se dă la o parte cu respect şi fetele cu moravuri uşoare încetează să râdă.

Miss Ellen înaintă deci în Well Close Square şi, ca prin farmec, se făcu tăcere în jurul ei.

Mateloții încetară să cânte, demnii lor tovarăşi să se certe şi fiecare se dădu la o parte cu respect.

Marmouset era îmbrăcat cu un macferlan lung, la care ridicase

gulerul.

El o conduse pe miss Ellen până la mijlocul squarului, o aşeză pe o bancă şi luă loc lângă dânsa.

— Abatele Samuel, zise el, va veni în curând.

Şi într-adevăr, pe când el spunea aceste cuvinte, se agită o umbră care porni spre ei.

La doi paşi de dânşii acea umbră se opri.

Capişonul pe care îl purta miss Ellen nu-i permitea să recunoască pe tânăra fată şi îi era teamă fără îndoială să nu se înşele.

Dar Marmouset se apropie de dânsul şi îl întrebă:

— Eşti abatele Samuel?

— Da; şi dumneata eşti francezul?

— Da, răspunse Marmouset, iat-o pe aceea pe care o aşteptai.

Atunci abatele Samuel se apropie de tânăra fată şi-i spuse:

— Avem timp, să mai aşteptăm, miss Ellen.

— Cu toate acestea e miezul nopții, remarcă tânăra fată.

— Da, dar focul verde nu arde încă.

— Despre ce foc vorbeşti?

El întinse mâna spre un colț al pieței şi arătă acoperişul unei case.

— În curând, zise el, o flacără verde va apărea pe acest acoperiş.

— Asta e un semn?

— Da.

— Şi trebuie să aşteptăm ca această flacără să apară?

— N-avem de aşteptat mult timp, zise abatele.

Într-adevăr, în acelaşi moment o flacără verde se văzu pe acoperiş, străluci câteva secunde şi apoi se stinse.

— Acum, spuse abatele Samuel, vino miss Ellen.

Apoi adresându-se lui Marmouset:

— Cât despre dumneata, unde te vom regăsi?

— Aici, răspunse Marmouset.

— Poate că vei aştepta mult.

— Oh, exclamă Marmouset, am țigări. Şi apoi Omul Gri mi-a dat o însărcinare.

— Ah, da!

— Trebuie să mă duc la balul Wilson să caut nişte prieteni ai lui, între alții un matelot William şi o fată anume Betsy. De aceea voi întârzia o oră.

— Du-te, spuse abatele Samuel.

Şi mergând alături de călugărița închisorii, el adăugă!

— Veşmântul dumitale îmi serveşte drept pavăză, miss Ellen.

— Vai! exclamă sărmana fată.

— Am făcut minuni ca să ajung până aici fără să fiu arestat. Dar acum nu mă mai tem de nimic. Care e poliţistul care ar îndrăzni să se apropie de un om, care însoţeşte o călugăriţă a închisorilor?

Miss Ellen îl luă de braţ pe preot, şi porniră amândoi pe străduţele din jurul squarului Wall Close.

Capitolul XXVII

Pe când miss Ellen se îndepărta la braţul abatelui Samuel, Marmouset pornea în căutarea matelotului William, omul pe care Betsy îl iubea cu fanatism, uriaşul, în fine care se măsurase cu Omul Gri şi fusese învins de dânsul.

William era un oaspete obişnuit al locurilor cu reputaţie proastă din Wapping.

El putea fi găsit în taverna la Calul Negru de la miezul nopţii, sau înainte de această oră la balul Wilson. Apoi pe la ora patru sau cinci de dimineaţă, împreună cu Betsy mergea să mănânce stridii în strada Poissonnerie, lângă „monument”, cum numesc englezii coloana comemorativă a marelui incendiu de care a fost cuprins oraşul Londra.

De ce Marmouset voia să-l vadă pe William?

Motivul îl vom afla din convorbirea ce o va avea cu dânsul.

Deci Marmouset s-a dus la balul Wilson.

La uşă se aflau două irlandeze frumoase ca nişte îngeri, care văzând un om îmbrăcat ca gentilom, se agăţară îndată de dânsul.

— Plăteşte-ne un pahar cu şampanie, spuse una din ele.

— Bucuros, răspunse Marmouset.

Şi intră în bal împreună cu cele două irlandeze.

Apoi după ce se instala într-o sală, el le spuse:

— Îl cunoaşteţi pe William?

— Care William? Acela a cărui amantă este Betsy? întrebă una din ele.

— Sau pe William hoţul? interveni cealaltă.

— Care o are amantă pe Betsy.

— Matelotul?

— Da.

— Un matelot ciudat, comentă Ana Justin, prima dintre cele două irlandeze. Iată, sunt trei ani de când el nu s-a mai îmbarcat

şi Betsy îl hrăneşte.

— Vrei să te cerți cu dânsul, dragul meu? întrebă cealaltă. În cazul acesta faci foarte rău.

— Oh! exclamă Ana Justin, nu poți să ştii, draga mea.

— Oh! spuse Debora, domnul are mâinile prea subțiri, ca să se poată lupta cu William.

— Îți aminteşti de francez?

— Ce francez? întrebă Marmouset luând un aer naiv.

Ana Justin reluă:

— Închipuieşte-ți, dragul meu, că acum şapte sau opt luni, William era la tavernă, în Blach-Horse.

— Bine, zise Marmouset.

— Betsy se certase cu dânsul şi el era prost dispus. El provoca pe toată lumea, după obiceiul său. La început nimeni nu răspunse, căci William omoară un bou cu un pumn.

— Ah! Adevărat!

— Dar se afla într-un colț un francez, care nu spunea niciun cuvânt şi care era numit Omul Gri, după hainele sale.

— Un nume ciudat! spuse cu nepăsare Marmouset.

— Era un bărbat care ține, continuă Ana Justin, nici înalt, nici scund, cu o figură frumoasă, puțin cam palid şi cu nişte frumoşi ochi verzi, care te ardeau când se fixau asupra ta.

— Şi ce s-a întâmplat atunci?

— Francezul se sculă şi îi spuse lui William:

— Eu sunt omul pe care-l cauți.

— Aha! Aha!

William începu să râdă.

— Atunci te voi zdrobi cu două degete.

— Dar francezul l-a luat de mijloc, l-a ridicat ca pe un fulg şi l-a trântit la pământ, în zece secunde. Niciodată, nimeni, înainte de dânsul, nu-l trântise la pământ pe William.

— Şi nimeni nu l-a mai trântit de atunci, spuse Debora. De aceea, crede-mă, gentilomule, nu te mai lua la bătaie cu dânsul.

— Dar, eu nu vreau să mă bat cu dânsul.

— Dar ce vrei cu dânsul?

— Am să-i trimit ceva de la un prieten de-al lui.

— Ah! Asta e cu totul altceva.

— Ştiți unde e?

— Dacă nu-i aici, desigur că-l vei găsi la Blach-Horse.

— Iată-l, zise Debora.

Într-adevăr, chiar în acel moment, intră un bărbat.

Marmouset îl privi cu curiozitate.

William avea gâtul de taur şi nişte umeri de uriaş.

Pe figura lui citeai cruzimea, ce-l caracteriza, dar ochii săi erau inteligenți şi buzele groase indicau sinceritate.

— Cine vorbeşte de mine? întrebă el intrând şi privindu-le pe cele două irlandeze.

— Eu, răspunse Marmouset.

William îl privi.

Uimire. Matelotul nu era beat.

— Cine eşti tu?

— Nu mă cunoşti, spuse Marmouset, dar am venit să te văd din partea unui om pe care-l cunoşti.

— Şi care se numeşte?

Marmouset se sculă, apropie buzele sale de urechea lui William şi şopti.

— Omul Gri!

William făcu un gest de surprindere.

— Să plecăm de aici, îi spuse Marmouset.

Şi el dădu doi şilingi irlandezelor, luându-şi adio de la dânsele.

Apoi îl luă de braț pe William şi-l târî afară din bal.

— Aşa! exclamă matelotul, vii din partea Omului Gri?

— Da, dragul meu.

— Un bărbat tare, Omul Gri, singurul om care m-a trântit vreodată la pământ.

— Şi nu i-ai păstrat ură?

— Ah! Nu; ba chiar suntem legați pe viață şi pe moarte.

— Adevărat?

— Şi dacă vreodată are nevoie de mine…

— Da, are nevoie de tine, William şi de aceea m-a trimis să te găsesc.

— Ei bine, spune şi dacă va trebui, pentru dânsul sunt în stare să omor şi un om.

— Nu.

— Ce trebuie să fac atunci?

— Omul Gri se află la Newgate.

— Ah! Drace!

— Şi te roagă să faci ceva ce îți voi cere, ca şi cum ar fi dânsul care ți-ar vorbi.

— Dar ce vrei să fac?

— Vino să mâncăm împreună mâine şi-ți voi spune.

— Şi unde să vin?

— La Old-Bailey, la un băcan.
— Love?
— Nu, la succesorul său.
— Voi veni, spuse William.
Marmouset scoase ceasornicul.
Era aproape o oră de când o părăsise pe miss Ellen.
— Scuză-mă, căci sunt aşteptat.
Şi-l părăsi pe William ca să se întoarcă în Square Well Close.

Capitolul XXVIII

Deci miss Ellen şi abatele Samuel, părăsind squarul Well Close porniseră pe străduțele din împrejurimi.

Ei străbătură astfel strada Saint-George, sosiră în Pamington Street, şi acolo abatele Samuel se opri.

Miss Ellen văzu atunci în fața ei o casă înaltă cu patru etaje care n-aveau decât două ferestre la fațadă şi părea locuită de lucrători.

Nişte rufe şi zdrențe atârnau la ferestre, pe nişte frânghii.

Prin geamurile murdare se vedea lumină.

O poartă mică, singura prin care se putea intra în această casă, se deschise când sună abatele Samuel.

Atunci miss Ellen se trezi în fața unei alei negre.

Dar patriciana nu se dădu înapoi.

Ca să-l salveze pe Omul Gri ea ar fi intrat în locul cel mai infect şi ar fi stat la masă chiar cu fete pierdute.

— Vino, miss Ellen, spuse abatele Samuel şi mergi fără teamă.
— Nu mă tem de nimic, răspunse ea.

La capătul aleii se afla o altă poartă.

Abatele Samuel bătu de două ori repede şi apoi a treia oară după o pauză.

Atunci uşa se deschise.

O lumină slabă se vedea înăuntru.

Ea provenea de la intrarea unei pivnițe în care ajungeai coborând câteva trepte uzate şi pe care le lumina o lampă atârnată de tavan.

Abatele Samuel coborî cel dintâi.

La baza scării, care avea şaptezeci de trepte se afla un al doilea culoar de asemenea luminat.

În fine, la capătul acestui culoar, se zărea o a treia uşă şi după

această uşă se auzeau nişte voci confuze.

Atunci abatele Samuel spuse nobilei miss Ellen:

— Fenianii sunt acolo.

— Bine, spuse tânăra fată.

— Şi crezi că ei te aşteaptă?

— Ah!

— Trebuie deci să te preced, iar dumneata să rămâi aici.

Abatele Samuel lăsă deci pe miss Ellen pe culoar şi bătu în a treia uşă.

O voce întrebă:

— Cine eşti tu care vii la această oră?

— Un frate, răspunse abatele Samuel.

— Intră, în acest caz.

Şi uşa se deschise.

Această uşă dădea într-o mică sală subterană, care nu era altceva decât o pivniță.

În mijloc se găsea o masă mare în jurul căreia stăteau pe două bănci vreo doisprezece bărbați, care se ridicară cu respect văzându-l pe abatele Samuel.

Aceştia erau principalii şefi feniani.

Unul din ei veni înaintea preotului şi îi spuse:

— Părinte, ne-ai convocat şi am venit.

— V-am convocat ca să vă vorbesc despre mama noastră Irlanda şi despre acei care au servit-o cu credință.

Abatele Samuel făcu un semn şi toată lumea luă loc pe bănci.

El singur rămase în picioare.

— Fraților, reluă el, există un bărbat care şi-a dat viața şi sângele pentru Irlanda.

— Ca şi noi toți! răspunseră mai multe voci.

— Dar voi sunteți irlandezi.

— Şi acest om de care vorbeşti?

— E francez.

Fenianii încruntară sprâncenele şi abatele Samuel auzi nişte murmure uşoare.

— Ah! exclamă unul din şefi, vii să ne vorbeşti iar despre Omul Gri?

— Da, fraților.

— Omul Gri nu e irlandez.

— Dar a făcut pentru Irlanda mai mult decât mulți dintre noi.

— Oh! strigă un sceptic, ce a făcut aşa mult?

— El l-a salvat pe John Colden.

— Şi apoi?

— L-a salvat pe acela pe care îl considerăm viitorul nostru şef.

— Dar s-a lăsat să cadă într-o cursă grosolană, spuse un fenian.

— Vă înşelaţi, fraţilor.

— În fine e la Newgate, da sau nu?

— Este.

— Vezi atunci?

— Dar a intrat de bunăvoie.

— Ei, da! exclamară batjocoritor mai mulţi feniani.

— Şi din devotament pentru voi şi ca s-o câştige pentru cauza noastră pe cea mai neîmpăcată inamică a noastră, el s-a lăsat arestat.

Abatele Samuel vorbea cu atâta convingere încât impresionă auditoriul.

— Cunoaşteţi cu toţii originea acestui copil care vă va comanda într-o zi? întrebă preotul.

— Da, da.

— E nepotul lordului Palmure.

— Inamicul nostru neîmpăcat, spuse unul din şefi.

— Oh! interveni un altul, mai puţin teribil în orice caz decât fiica sa, miss Ellen.

— Mă aşteptam la aceste cuvinte, spre a mă explica, spuse cu răceală abatele Samuel.

Şi cum toţi se uitau la dânsul cu mirare, continuă:

— Miss Ellen nu mai e inamica Irlandei.

— Ce spui, părinte?

— Miss Ellen este fiica respectată şi devotată o scumpei noastre patrii.

— E cu putinţă!?

— Ştiţi cine sunt, reluă abatele şi nimeni dintre voi nu cred că va îndrăzni să spună că am mințit vreodată.

— Desigur părinte.

— Ei bine, în numele mamei noastre Irlanda vă jur că miss Ellen este cu noi.

Vorbind astfel, abatele Samuel deschise uşa şi spuse:

— Vino, miss Ellen, ca să confirmi acestor oameni cuvintele mele.

Miss Ellen intră ținând capul sus.

Un murmur de mirare trecu printre feniani.

— Spuneţi acestor bărbaţi că le-am spus adevărul, miss Ellen,

continuă abatele Samuel.

Atunci miss Ellen îşi scoase capişonul şi toţi o recunoscură.

— Cât e de frumoasă! murmurară mai multe voci.

Miss Ellen era palidă, dar în privirea ei se citea o mare hotărâre.

— Prieteni, spuse ea, i-am urmărit pe fraţii mei, am fost inamicul lor neîmpăcat de moarte. Un bărbat m-a convertit şi acest bărbat va plăti cu moartea sa convertirea mea. Nu-l vom salva noi?

Şi atunci miss Ellen povesti acestor oameni muţi de surprindere şi pătrunşi de respect, lupta ei cu Omul Gri, lupta în care ea a fost învinsă şi ea strigă:

— Îl iubesc! Îl iubesc! Şi, vă rog, cu mâinile împreunate să-mi veniţi în ajutor.

Ea vorbea cu ochii plini de lacrimi şi cu multă elocinţă aşa că-i entuziasmă pe toţi aceşti bărbaţi.

Şi unul dintre ei, apropiindu-se de dânsa, îi spuse luând-o de mâini.

— Miss Ellen, în numele mamei noastre Irlanda, îţi jur că-l vom salva.

— Jurăm! repetară ceilalţi feniani, chiar de ar trebui să luăm închisoarea Newgate cu asalt.

— Am încredere în voi! zise miss Ellen…

Apoi ea îngenunche în faţa abatelui Samuel şi îi spuse:

— Părinte! În numele Irlandei, iartă-mă!

— Fiica mea, răspunse cu gravitate preotul, în numele Irlandei, în numele fraţilor noştri, te iert!

Capitolul XXIX

A doua zi dimineaţă prăvălia de coloniale vândută lui Marmouset în ajun de Love, care plecase îndată cu banii în buzunar, în ţinutul său natal, s-a deschis ca de obicei pe la orele nouă de dimineaţă.

În acea zi nu era ceaţă, pe cer străluceau slab razele soarelui.

Mai mulţi oameni lucrară noaptea ca să vopsească faţada.

Când locuitorii din Old-Bailey se deşteptară, căci londonezul nu e matinal, ei văzură faţada din nou vopsită, un om gras în haine negre şi cu un şorţ albastru la uşa prăvăliei şi înăuntru trei băieţi şi o fată frumoasă la contoar.

Fata de la contoar îşi aranja registrele, băieţii alergau în toate

părțile, iar stăpânul stătea ca o statuie la uşă.

La Paris, lumea s-ar fi îngrămădit în fața magazinului, dar la Londra lumea nu se deranjează pentru un lucru atât de mic.

Abia dacă doi negustori vecini schimbară aceste cuvinte:

— Vecine, se pare că Love şi-a vândut prăvălia.

— Da, vecine.

— Şi cumpărătorul a luat-o în posesie.

— Da.

Milon stătea tot la uşă şi nu se mişca.

El se uita spre Kent Street şi părea că aşteaptă pe cineva.

În fine o trăsură se opri în fața prăvăliei.

Un bărbat coborî şi intră înăuntru.

Era Marmouset.

Acesta devenise cu totul englez de la ieşirea din închisoare.

El îşi răsese mustățile şi nu mai avea decât favoriți.

Şi cum el vorbea foarte bine limba engleză nimeni n-ar fi putut spune că nu e un gentilom englez.

Deci, Marmouset, intră după ce dădu drumul trăsurii.

Şi cum nu era nimeni străin în magazin, el spuse în limba engleză:

— Bună ziua copii!

— Ah! exclamă Milon, te aşteptam cu nerăbdare.

— Şi m-ai aşteptat toată noaptea?

— Da.

— Ceea ce nu te-a oprit să lucrezi, după câte văd.

— Nu, dar începusem să mă neliniştesc.

— În privința mea?

— Nu ştiam ce se petrecuse de ieri…

— Îți voi spune: ei au făgăduit să-l salveze.

— Ah! exclamă Milon cu veselie.

— Şi am întâlnire aici cu unul din şefi.

— La ce oră?

— Dimineața.

Pe când Marmouset spunea aceste cuvinte un bărbat intră în magazin.

Era un om sărman, zdrențăros, care ceru un hering, punând un ban pe contoar.

Milon făcu un semn şi Moartea Bravilor, unul din băieții de prăvălie, îl servi pe acest întâi muşteriu, care părea a fi un irlandez.

Acesta îl primi pe Marmouset, care făcu un pas spre dânsul.

— Miss Ellen! spuse acesta.

— Omul Gri, răspunse Marmouset.

— Eu sunt acela pe care-l aşteptați, răspunse omul zdrențăros.

Şi el se îndreptă spre un colț al prăvăliei ca să poată vorbi mai liber.

Marmouset îl urmă.

Irlandezul îi spuse atunci:

— Sunt trimis de şefii feniani.

— Prea bine, răspunse Marmouset.

— După ce a plecat miss Ellen, am ținut un consiliu şi s-a hotărât să-l salvăm pe Omul Gri.

— Cum?

— Iată ce nu putem să-ți spunem.

— Aha!

— Din două motive.

Marmouset aşteptă.

— Întâi, spuse şeful fenian, fiindcă n-am hotărât încă definitiv planul nostru. Şi al doilea, fiindcă nici dumneata, nici acei pe care i-ai adus cu dumneata nu sunt feniani.

— Şi ce-i cu asta? zise Marmouset.

— Asta e mult, răspunse irlandezul. Statutul secret al fenianismului ne interzice să întrebuințăm ca instrumente sau ca asociați oameni care n-au acelaşi scop politic ca şi noi.

— Dar Omul Gri?

— El e fenian.

— Dar noi suntem prietenii săi!

— Ei bine, răspunse cu răceală irlandezul, vom avea plăcerea să vi-l dăm.

După ce spuse aceste cuvinte, el plecă.

Marmouset se încruntase.

Milon se apropie de dânsul.

— Ei? întrebă el, ce ți-a spus?

— Vor să-l salveze pe stăpânul nostru.

— Bine!

— Dar vor să-l salveze fără noi.

— Aa! Nu, strigă Milon, n-am venit degeaba la Londra.

— Desigur, aprobă Marmouset. De aceea…

— De aceea? întrebă Milon.

— Vom lucra şi noi la rândul nostru.

— Da.

— Numai nu trebuie sa pierdem timp.

— Ah! strigă Milon strângând pumnii, aceşti feniani mă cam plictisesc.

— Şi pe mine! spuse Marmouset.

— Şi aş dori ca ei să sosească după noi, continuă Milon.

— La lucru dar! reluă Marmouset.

— Cum, vom începe lucrul ziua?

— Nu, dar vom face o inspecție prin pivnițe.

— Aha!

— Ca să căutăm intrarea subteranelor.

— Asta mai merge, aprobă Milon.

El aprinse o lumânare, pe când Marmouset scoase din buzunar planul pe care îl cumpărase de la librarul Simons, cu 150 de lire.

Apoi Marmouset împinse o uşă din spatele prăvăliei şi Milon îl urmă.

Capitolul XXX

Marmouset îi dăduse în ajun instrucțiuni minuțioase lui Milon asupra lucrurilor ce trebuia să le facă în absența sa. Printre aceste instrucțiuni, era una care consta în a-şi procura toate instrumentele necesare la săpat.

Marmouset găsi toate aceste obiecte în pivniță.

Love, care locuise în casă timp de aproape cincisprezece ani, n-avusese niciodată cunoştință nici de planul Londrei din secolului al şaptesprezecelea, nici de o a doua conspirație.

Pivnița casei semăna cu toate celelalte şi era plină cu butoaie goale sau pline şi cu diferite mărfuri.

— Să vedem, spuse Marmouset, să ne orientăm puțin.

Milon puse lumânarea pe un butoi răsturnat şi Marmouset îşi întinse planul.

Apoi puse degetul pe o linie roşie, aceea care, după plan, pleca chiar din pivniță.

Atunci el luă lumânarea şi ocoli pivnița.

Ea nu avea decât o uşă, cea prin care intraseră el şi Milon.

— Nu văd nimic, spuse Milon.

— Fiindcă intrarea subteranei a fost zidită, răspunse Marmouset.

Şi dădu lumânarea colosului.

Apoi luă un ciocan şi începu să lovească zidul din loc în loc.

Peste tot zidul era plin.

Marmouset schimbă unealta.

El părăsi ciocanul ca să ia o răzătoare cu care începu să radă zidul.

Deodată auzi un zgomot ca şi cum ar fi întâlnit un corp metalic.

Milon apropie lumânarea.

Acolo se afla un cui bătut în zidărie.

Marmouset luă din nou ciocanul.

Apoi el începu să bată în cui.

Atunci o cărămidă căzu jos. În acel moment Marmouset văzu apărând o cavitate în care el putu băga tot braţul până la umăr.

— Repede, strigă Marmouset, ia târnăcopul şi la lucru.

În curând cărămizile căzură una câte una şi apăru o gaură destul de mare, prin care să încapă un om.

— Dă-mi lumânarea, mai spuse Marmouset.

Şi cu lumânarea într-o mâna şi ciocanul în cealaltă se repezi înainte.

Dar nu merse departe.

Zidul în care făcuse spărtura despărţea pivniţa de un fel de celulă, care părea că n-are nici o ieşire.

— N-am făcut nimic, spuse Milon care îi urmase pe Marmouset.

— Vom vedea, răspunse acesta.

Şi reluă cu ciocanul pe zidurile celulei experienţa care o făcuse în pivniţă.

Zidurile răsunară la început a plin; apoi într-un loc oarecare ele răsunară ca o tobă.

— E acolo, spuse Marmouset.

Şi îl privi pe Milon cu un aer triumfător.

Milon începu din nou să lovească cu târnăcopul.

În acel loc se afla o poartă de fier.

— Eram sigur, spuse Marmouset, luând răzătoarea.

După câteva minute poarta ieşi la iveală.

Această poarta înaltă, de un metru şi 30 sau 40 n-avea nici broască nici vreo încuietoare aparentă.

Şi cum Milon bătea în zadar cu târnăcopul, Marmouset îl opri.

— Să nu mergem mai departe pentru moment, după sunet această poartă e foarte groasă. Principalul e că am găsit-o.

— Şi crezi că e poarta subteranei?

— Drace!

— Şi ce vom face?

— Nimic pentru moment. Vom vedea diseară. Să mergem.

Şi Marmouset se retrase cel dintâi, adăugând:

— Sunt sigur acum de un lucru. Subteranele nu sunt astupate.

— Ah! exclamă Milon.

— Şi îl vom salva pe Rocambole înainte ca fenianii să se pună pe lucru.

Şi amândoi trecură în pivniță.

Capitolul XXXI

Să traversăm acum mica piață Old-Bailey ca să intrăm în Newgate.

Sir Robert M… bunul şi veselul guvernator, nu mai râdea din ajun.

După plecarea lui Marmouset şi a primului secretar al ambasadei Franței, el fusese aşa de mişcat, încât soția şi cele două fete ale sale se temură un moment că va înnebuni.

Asta din cauză că legea engleză nu-i protejează cu inviolabilitatea pe funcționarii care se înşeală.

Polițistul, care arestează un cetățean paşnic şi îl ia drept un răufăcător, se expune plății unor mari daune.

Deci cu atât mai mult un guvernator de închisoare, care să se păcălească aşa de grosolan cum se păcălise sir Robert M…

Marmouset putea să ceară o indemnizație de un milion, şi ceea ce era teribil era faptul că justiția aproba această pretenție, cel puțin în parte şi sir Robert M… gândindu-se la asta, simțea că se înfioară, se vedea cu totul ruinat şi silit poate să părăsească postul său de guvernator.

În seara acelei zile nefaste el începu să plângă ca un copil.

Toată noaptea nu putuse dormi.

A doua zi dimineața, la fiecare bătaie a clopotului care anunța un vizitator la Newgate, el se cutremura şi credea că e portărelul, care îi aduce citația.

Totuşi, dimineața trecuse şi sir Robert M… nu văzuse pe nimeni sosind.

Atunci el avu o idee ciudată.

S-a dus să-l vadă pe Omul Gri şi i-a spus:

— Am fost plin de bunătate pentru dumneata, gentilomule şi m-ai recompensat cu cea mai neagră ingratitudine.

Atunci Omul Gri, adică Rocambole, începu să râdă.

— Gentilomule, continuă sir Robert M… cu această limbă infernală pe care o vorbeşti ați încurajat eroarea mea.

— Milord, răspunse Rocambole, te-am înştiinţat totuşi că nu-l cunoşteam pe acel gentilom.

— Asta e adevărat, şi eu n-am vrut să te cred. Dumnezeul meu! suspină sir Robert M…

— Ah! Drace! continuă Rocambole, situaţia mea nu e prea frumoasă, dar nici n-aş vrea să fiu în locul dumitale.

— Crezi dar că acel gentilom va da curs ameninţărilor sale?

— Sunt sigur de asta.

— Doamne!

— Şi eşti gata ruinat.

Sir Robert M… avea ochii plini de lacrimi.

— Cu toate acestea, reluă Rocambole, îţi voi da un sfat.

— Vorbeşte, vorbeşte iute.

— Gentilomul e foarte bogat.

— Un motiv în plus pentru ca el să nu caute să mă ruineze.

— El e excentric.

— Ah!

— Sunt convins că înainte de a te acţiona în justiţie va veni să te vadă.

— Ei bine.

— Şi că-ţi va cere ceva foarte extraordinar.

— Dar ce?

— Eu nu ştiu, dar asta e convingerea mea.

— Şi atunci?

— Atunci îndeplineşte-i dorinţa, căci poate astfel îl vei dezarma.

— Ah! exclamă sir Robert, crezi?

— În poziţia dumitale, milord trebuie să încerci totul, răspunse nepăsător Rocambole.

Sir Robert M… suspină.

— Îţi mulţumesc şi chiar îţi cer iertare pentru cuvintele pe care le-am spus adineauri.

Apoi făcu un pas spre uşă şi întrebă înainte de a ieşi:

— N-ai nevoie de nimic, gentilomule?

— Ba da, spuse Rocambole surâzând.

— Spune.

— Ai uitat fără îndoială, milord, să-mi trimiţi ziarele de azi dimineaţă.

— Ah! E adevărat.

— Şi dacă ai binevoi să-mi dai „Times”, „Evening Star”.

— Ţi le voi trimite.

— Apoi, milord, mai spuse Rocambole, aş dori să-ţi pun o

întrebare.

— Care?

— Când voi fi judecat?

— Nu ştiu.

— Dar în fine, voi fi judecat?

— De îndată ce se va stabili identitatea şi numele dumitale.

Rocambole izbucni într-un hohot de râs şi spuse:

— Atunci cred că voi fi încă pentru multă vreme protejatul dumitale.

Sir Robert M… plecă puțin mai liniştit de cuvintele prizonierului.

El intră în apartamentul său şi întrebă dacă nu venise cineva.

— Nimeni! i se răspunse.

Sir Robert M… respiră uşurat şi ceru chiar să prânzească.

Am spus înainte că locuința guvernatorului din Newgate e situată pe strada Old-Bailey.

Această casă e despărțită de închisoare şi guvernatorul poate intra şi ieşi la orice oră şi primi la dânsul orice vizitator vrea.

Robert M… se aşează deci la masă.

Numai ce începu să mănânce şi sunetul clopoțelului îl făcu să tresară.

El încetă să mănânce şi le privi speriat pe soția şi fetele sale.

După un minut apăru un servitor aducând o carte de vizită pe o tavă.

Sir Robert M… luă această carte de vizită şi cum îşi aruncă ochii pe dânsa păli.

El citise:

Felix Peytavin
gentilom francez
Strand, hotelul Trei Coroane

Şi servitorul îi spuse:

— Acest domn doreşte foarte mult să vă vorbească.

— Ah! copii! suspină sir Robert M… privind cu ochii plini de lacrimi pe fete sale, poate că intră ruina în casa noastră.

Capitolul XXXII

Marmouset intră.

El avea pe buze un fel de surâs, care nu anunța nimic bun.

Sir Robert M… roşu la faţă şi cu sudoarea pe frunte, îl pofti să ia loc pe un scaun.

Apoi sperând să-l îmbuneze, le prezentă pe soţia sa şi cele două fete Lucy şi Marie.

— Domnul meu, i se adresă Marmouset, ai ghicit, fără îndoială, scopul vizitei mele.

— Dar, se bâlbâi sir Robert M… nu ştiu… presupun… În fine… vorbeşte, gentilomule.

— Dragă domnule, continuă Marmouset, vin de la avocatul Staggs, care, ştii, e cel mai bun avocat din Londra.

La acest nume, sir Robert M… se înfioră.

Staggs era foarte cunoscut la Londra.

Era cel mai priceput om de legi.

Când Staggs pleda contra cuiva, acesta era un om pierdut.

„Dumnezeu să te ferească, să pledeze Staggs împotriva ta!" spunea poporul londonez.

— Am dat afacerea mea avocatului Staggs, continuă Marmouset, care a găsit-o excelentă.

Sir Robert M… mai mult mort decât viu, îşi ştergea sudoarea de pe frunte…

Cât despre soţia lui şi cele două fete ale sale acestea se retrăseseră lângă fereastră şi plângeau în tăcere, din momentul în care auziseră teribilul nume de Staggs.

Marmouset continuă:

— Staggs găseşte afacerea mea excelentă. El e de părere că nu este suficient să te aducă în faţa juriului, care se va mărgini să-mi dea o mare indemnizaţie.

— Dar ce vrea să facă? întrebă sir Robert M… cu totul zăpăcit.

— Vrea să te ducă în faţa curţii reginei.

— Cerule!

Şi sir Robert M… împreunându-şi mâinile îşi ridică ochii.

— Avocatul Staggs pretinde că la Curtea reginei nu vei fi condamnat doar la 25–30 mii lire sterline indemnizaţie, dar se va pronunţa şi destituirea dumitale din funcţia de guvernator.

De astă dată, sir Robert M… uită orice demnitate. El căzu în genunchi în faţa lui Marmouset.

— Domnule, ştiu că te-am ofensat şi că mânia dumitale e dreaptă; dar dacă n-ai milă de mine, ai cel puţin de sărmana mea soţie şi de nenorocitele mele fete.

— Vai, domnule! exclamă Marmouset, nu sunt aşa de rău ca avocatul Staggs, dar totuşi trebuie să recunoşti că e greu pentru

un gentilom, care călătoreşte de plăcere la Londra, să fie arestat şi băgat la închisoare.

— Tot ceea ce-mi spui e adevărat, şopti sir Robert M…

— Şi vei recunoaşte că am dreptul la o reparație?

— Oh! Desigur, strigă sir Robert.

— Trebuie să ştii că am venit să te văd fără a fi vorbit cu domnul Staggs.

— Ah! Ai făcut bine, domnule. E un om fără milă avocatul Staggs. El te-ar fi oprit să mai vii la mine.

— Asta e sigur.

— Şi n-aş fi putut să ți le prezint pe sărmana mea soție şi nenorocitele mele copile, continuă sir Robert, care tot spera să-l înduioşeze pe Marmouset.

— Dar, în fine, dragă domnule, trebuie să recunoşti, că am dreptul la o reparație?

— Oh, desigur!

— Şi nu cer altceva decât să ne înțelegem.

Sir Robert M… respiră.

— Să vedem, continuă, Marmouset, ce reparație îmi oferi?

Sir Robert M… suspină; dar păru că face un efort supraomenesc.

— Nu sunt bogat, spuse.

— Dar, în fine?…

— Şi dacă-ți dau o mie de lire, e tot ceea ce posed. Vei lua zestrea fetelor mele, domnule.

Marmouset începu să râdă.

— Dar asta înseamnă douăzeci şi cinci de mii de franci?

— Da, domnule.

— Scrie la Paris, şi întreabă ce avere am şi ți se va spune că am trei sute de mii lire venit.

— Oh! domnule, strigă atunci soția lui sir Robert împreunându-şi mâinile, eşti foarte bogat şi vrei să ruinezi nişte nenorociți ca noi?

— Va trebui doamnă! răspunse Marmouset, dacă sir Robert M… nu îmi va oferi reparația pe care i-o cer.

— Dar îți ofer toată averea mea, domnule, spuse sir Robert suspinând.

— Dar, dacă aş vrea o reparație morală…

Sir Robert M… scoase un țipăt.

— Ah! Domnule, ştiam că un perfect gentilom ca dumneata, nu trebuie să fie lacom după bani, ca un om de legi.

— Asta depinde.

— Spune, domnule, continuă sir Robert M… ce doreşti, vorbeşte… vrei să-ți scriu o scrisoare de scuze în ziarul „Times”?

— Nu.

— Să-ți cer scuze în public în fața întregului personal al închisorii?

— Nu, mai spuse Marmouset.

— Ce ceri atunci, Dumnezeul meu? exclamă sir Robert, cuprins de spaimă.

— Domnule, spuse Marmouset, nu sunt englez, dar sunt excentric.

— Ah!

— Şi am cea mai ciudată fantezie.

— Vorbeşte, domnule, vorbeşte.

— De când am fost arestat la hotelul Trei Coroane, nu mă mai aflu în siguranță la Londra.

— Oh! Domnule.

— Soția mea, domnule, căci sunt însurat, are aceeaşi teamă ca şi mine.

— Vrei să cer pentru dumneata o escortă de polițişti?

— Nu, vreau un lucru mai simplu.

— Ah!

— Vreau să ne iei în pensiune pe soția mea şi pe mine.

— Aici?

— Fără îndoială.

Sir Robert M… se dădu înapoi speriat.

— Oh! termină Marmouset, soția mea face parte din aristocrație, ea e o bună muziciană şi sunt convins că aceste domnişoare vor fi încântate să o aibă ca tovarăşă, timp de opt zile.

— Dar ea nu se va plictisi aici, domnule? Noi suntem într-o închisoare! observă soția lui sir Robert.

— Va avea voie să iasă în cursul zilei, presupun?

— Oh! Desigur!

— Nu-i e frică decât noaptea.

Sir Robert şi soția sa se priviră ca nişte oameni care au trecut printr-un mare pericol şi văd că au scăpat.

— Dar cu cea mai mare plăcere! strigă sir Robert M…

Fruntea lui Marmouset se lumină.

Capitolul XXXIII

Sir Robert M… continuă.

— Avem destule încăperi. În afară de odaia în care ne aflăm, de cea a mea, a soției şi a fetelor mele, mai e un salonaş şi două odăi pe care nu le ocupăm.

— Sunt foarte confortabile, adăugă doamna.

— Ne vom aranja, spuse Marmouset, de altfel nu vor fi decât şase sau opt zile, căci ne întoarcem în Franța.

— Dacă vreți, continuă sir Robert M… mulțumit să fi scăpat aşa de ieftin, vom adopta orele franceze pentru masă.

— Nu! Nu! Soția mea şi cu mine adorăm viața engleză. Dar, dragul meu domn, pretențiile mele nu se mărginesc numai la asta.

— Ah! Dumnezeul meu!

Şi sir Robert simți că din nou fruntea i se acoperă cu sudoare.

— Ți-am spus, sunt excentric.

Bunul guvernator, care nu râdea de două zile, îl privea pe Marmouset.

— Am o pasiune, continuă Marmouset.

Tinerele fete plecară ochii în pământ şi soția lui sir Robert părea foarte nelinişti tă la rândul ei.

— Ador şahul şi îmi trebuie un partener în fiecare seară.

— Ah! strigă sir Robert, dacă nu e decât asta, sunt foarte tare la acest joc şi voi fi partenerul dumitale în fiecare seară.

— Nu, nu vreau asta.

— Dar ce?

— Mi-am petrecut tinerețea în India, unde se joaca o partidă curioasă pe care brahmanii au inventat-o.

— Nu cunosc, şopti sir Robert suspinând.

— Dar ai printre prizonierii dumitale un om care a stat în India!

— Ah!

— Şi care e de primă forță la acest joc.

— Şi… acest om?

— E prizonierul cu care m-ai închis.

— Omul Gri.

— Da.

— Dar domnule…

— El e un perfect gentilom, spuse Marmouset.

— Desigur.

— Care va fi foarte respectuos cu doamnele.

— Cum! exclamă sir Robert, vrei să-l aduc aici?

— În toate serile, ca să joc cu dânsul o partidă.

— Dar Regulamentele?

— Ah! Iertare mă rog, dacă invocăm regulamentul, mă duc să vorbesc cu Staggs.

Sir Robert se înfioră.

— Dacă-ți place continuă Marmouset, poți pune polițişti care să-l păzească.

— Oh! exclamă sir Robert, prizonierul de ar fi aici sau în celula sa, nu mă tem că va evada.

— Acum, spuse Marmouset ridicându-se, ştii cu ce condiție voi consimți să nu te chem înaintea curții reginei?

Sir Robert şi soția sa schimbară o nouă privire, şi această privire însemna:

— La urma urmelor e mai bine să încalc regulamentul şi să mă expun observațiilor lordului şef al justiției decât să pierd averea şi poziția.

Şi sir Robert îi spuse lui Marmouset.

— Domnule, dorințele dumitale vor fi împlinite. Prizonierul va veni să joace cu dumneata şah.

— Prea bine.

Şi Marmouset adăugă:

— Nu te consider trădător, domnule. De acum până în opt zile nu-l vei vedea pe avocatul Staggs şi chiar îi voi scrie că am plecat pentru moment din Londra şi o să-l rog să aştepte întoarcerea mea ca să se ocupe de această afacere.

— Cum, domnule, nu-ți retragi plângerea?

— O voi retrage numai în ajunul plecării mele. Dar ai cuvântul meu. Dacă te vei ține de angajamentele dumitale, nu voi încălca pe ale mele.

— Bine, spuse în fine sir Robert care pricepea că acest gentilom excentric vrea să-şi ia garanții.

Marmouset se sculă, se apropie de soția lui sir Robert, care-şi ştergea lacrimile şi-i spuse:

— Doamnă, voi avea onoarea de a vă prezenta-o pe soția mea mâine.

— Nu vii astă seară? întrebă sir Robert.

— Nu, căci mergem să mâncăm la Greenwich şi ne vom culca acolo.

Sir Robert M… îl conduse pe Marmouset până la poartă.

Apoi, după ce acesta se urcă în trăsură şi plecă, el se aruncă în brațele soției sale spunând:

— Ah! Draga mea, credeam că suntem pierduți!

Urmă între tată, mamă şi fete o mică scenă duioasă de familie.

. . . . . .

În acest timp Marmouset alergă la hotelul unde se afla Vanda.

— Draga mea, iată-te soția mea pentru opt zile.

— Cum?

— Eşti doamna Peytavin!

— Bine.

— Pleci mâine din acest hotel şi vom sta în pensiune într-o familie engleză.

— Bine.

— Familia lui sir Robert M…

— Guvernatorul închisorii Newgate?

— Da.

— Şi la dânsul?

— Ne ia în pensiune pe amândoi.

— Dar…

— Şi vom petrece serile cu un om pe care îl cunoşti.

Vanda deveni palidă.

— Rocambole va juca şah cu mine în fiecare seară.

Vanda îşi înăbuşi un țipăt.

Atunci Marmouset îi povesti ce se petrecuse între dânsul şi sir Robert M…

— Dar, întrebă Vanda, ce folos vom avea din asta?

— Îl vom răpi într-o seară pe Rocambole.

— Cum?

— Ăsta e planul meu, spuse Marmouset.

Şi după ce se despărți de Vanda, se duse în Osborn Street nr. 90, unde se afla un celebru lăcătuş.

Intrând în acea prăvălie Marmouset îşi spuse:

„Cu siguranță voi găsi aici un obiect cu ajutorul căruia să deschid acea poartă de fier, care închide subteranele şi aşa cum arată planul Londrei pe care îl am, ele trebuie să conducă sub apartamentul bunului şi naivului guvernator al închisorii Newgate.”

Capitolul XXXIV

Marmouset intră deci la acel lăcătuş.

El se uită la o mulțime de troace şi nu alese nici una.

Apoi spuse:

— Am citit într-o carte veche că în secolul al XVIII-lea se întrebuința la Londra un sistem de broaşte foarte ciudat.

— S-au întrebuințat mai multe, spuse lăcătuşul care era un om erudit.

— Era una la care broasca nu se vedea.

— Ah! Ştiu ce vrei să spui. Am în magazin o poartă de fier astfel aranjată.

— S-o vedem! propuse Marmouset.

Ei urcară la etajul întâi.

— Aici, spuse lăcătuşul, se află muzeul meu de antichități. Societatea regală a muzeului vine uneori să mă viziteze şi mi-a cumpărat multe obiecte.

— Ah! Adevărat?

— Iată o uşă foarte curioasă.

Şi lăcătuşul îi arătă lui Marmouset o placă de fier înaltă de un metru, largă de 80 centimetri.

La prima vedere această placă de fier nu avea broască.

— Nu vezi nimic? întrebă lăcătuşul.

— Nimic.

— Priveşte bine.

— Pot să privesc oricât…

Atunci lăcătuşul luă un ciocan şi începu să lovească în uşa de fier.

Deodată apărură trei broaşte.

— Oh! Asta e minunat, exclamă Marmouset.

— Înainte să-ți explic acest mecanism, reluă gentilul lăcătuş, trebuie să-ți povestesc istoria acestei uşi.

— Bine, răspunse Marmouset.

El îşi aprinse o țigară, se aşeză pe un scaun şi aşteptă.

— Acum aproape o sută cincizeci de ani, continuă lăcătuşul, partizanii ultimilor membri ai familiei Stuart au vrut să răstoarne casa de Hanovra şi să arunce în aer, o parte a oraşului.

— Adevărat?

— Conspirația a fost descoperită. S-au găsit o mulțime de subterane săpate de conspiratori şi închise prin uşi la fel cu aceasta.

Acest fier e foarte solid şi uşa n-ar fi putut fi spartă, nici deschisă căci nu se vedea broasca, dacă unul din conspiratori, căruia i se făgăduise grația, n-ar fi dat pe față secretul.

Marmouset în acest timp se gândea:

„Rocambole m-a îndrumat foarte bine… aici trebuia să găsesc ceea ce caut.”

Lăcătuşul continuă:

— Acest sistem de încuietoare invizibilă avea un scop.

— Ah!

— Conspiratorii erau numeroşi; ar fi fost greu, dacă nu cu neputință, să dea fiecăruia o cheie, cu care să deschidă toate aceste uşi, sau să se facă la fiecare poartă aceeaşi broască.

Atunci s-a încercat acest sistem de încuietoare cu ciocanul.

— Da, dar cum se deschideau?

— În acelaşi chip.

— Ah!

— Numai în loc să se lovească de sus în jos, se lovea invers.

Şi lăcătuşul luă ciocanul şi lovi în partea opusă.

Îndată cele trei broaşte dispărură.

— Minunat! mai spuse Marmouset. Apoi cu un aer cu totul confidențial adăugă:

— Dragă domnule, sunt ataşat la Biblioteca imperială a Franței.

Lăcătuşul salută.

— Am venit la Londra, pe spezele guvernului meu, pentru a scrie o lucrare tocmai despre această conspirație.

— Ah! Prea bine, exclamă lăcătuşul.

— Şi mi s-a spus că posezi o asemenea uşă şi am vrut să o văd. De aceea, fii liniştit, voi vorbi despre dumneata în lucrarea mea.

Lăcătuşul a fost foarte încântat.

Cât despre Marmouset, cum el ştia tot ce voia şi ceea ce Rocambole nu-i putuse spune, plecă de la lăcătuş, mulțumindu-i pentru desluşirile date.

După o jumătate de oră el era în Old-Bailey şi intră în prăvălia lui Milon.

Personalul noului băcan se mărise cu un personaj.

Acest băiat de prăvălie era matelotul William, omul care nu recunoscuse niciodată decât un singur stăpân, pe Omul Gri.

William îşi pusese şorțul de băiat de băcan din dimineața acelei zile.

Marmouset îi spusese:

— E vorba să-l eliberăm pe Omul Gri. Noi vom lucra; vrei să fii cu noi?

Atunci William răspunse:

— Voi fi cu voi până la moarte.

— Bine. Când va fi momentul să lucrezi ți se va spune.

Şi William se instalase la Milon.

Acesta îl văzu pe Marmouset sosind triumfător.

— Ia lumânarea, îi spuse acesta.

— Bine, răspunse Milon, mergem în pivniță?

— Da.

— Ai găsit vreun mijloc să deschizi uşa?

— Desigur.

Ei coborâră, pătrunseră în prima pivniță şi de acolo în a doua prin spărtura făcută de ei şi Marmouset, luând lumânarea din mâna lui Milon, începu să examineze uşa.

Ea era la fel cu aceea pe care Marmouset o văzuse la lăcătuşul din Osborn Street.

— Dar nu văd nici o broască! exclamă Milon.

— Vei vedea totuşi cum se deschide, spuse Marmouset.

Şi îi dădu lumânarea.

Apoi el luă ciocanul şi începu să bată partea de jos a uşii.

Deodată se auzi un zgomot.

„S-ar spune că e o broască, care se deschide!" murmură Milon.

Marmouset dădu o ultimă lovitură.

Atunci acea uşă de fier se deschise.

Înaintea lor apăru o subterană strâmtă.

Marmouset luă lumânarea din mâinile lui Milon şi îi spuse:

— Urmează-mă. Încep să cred că-l vom elibera pe Rocambole înainte ca fenianii să-şi facă un plan.

Şi intrară în subterană.

Capitolul XXXV

Canalul subteran în care intraseră Marmouset şi Milon, era la înălțimea solului.

Acei care îl săpaseră nu-şi pierduseră vremea să-l întărească de aceea după douăzeci de paşi cei doi exploratori au fost opriți de o prăbuşire ce avusese loc la o dată greu de determinat.

— Ne-am lăudat, spuse Marmouset. Cred că o să avem nevoie de târnăcop.

Ei se întoarseră în pivniță şi luară uneltele de care aveau nevoie.

După câteva lovituri cu târnăcopul ei îşi deschiseră din nou drumul.

La o sută de paşi mai departe ei găsiră o uşă la fel ca cea dintâi.

Marmouset o deschise cu acelaşi procedeu.

Atunci ei se aflară nu la intrarea unei galerii unice, ci în pragul unei săli circulare.

Trei galerii dădeau în acea sală.

— Ah, drace! exclamă Milon. Iată-ne foarte încurcați! Pe ce drum o apucăm?

— Să vedem planul! răspunse Marmouset.

El deschise planul întinzându-l pe pământ, şi Milon se aplecă asupra lui cu lumânarea.

Planul nu indica această bifurcație.

Marmouset păru că se gândeşte un moment.

Apoi privindu-l pe Milon spuse:

— Am venit până aici în linie dreaptă!

— Aşa cred.

— Ei bine! Să apucăm pe galeria din mijloc.

— De ce?

— Deoarece ca să mergi la Newgate, trebuie să traversăm Old-Bailey.

— Aşa e.

Şi ei o porniră la drum dar, după câțiva paşi o nouă prăbuşire de pământ îi opri.

De astă dată după câteva lovituri cu târnăcopul Marmouset îi spuse lui Milon.

— Aici e lucru de mai multe ore.

— Ah! exclamă Milon, atunci…

— Să chemăm prietenii.

— Îndată?

— Nu.

Marmouset se uită la ceasornic.

— Sunt orele patru.

— Ei bine?

— Peste două ore se va înnopta şi strada va fi pustie.

— Bine.

— Prăvăliile se închid devreme, tu vei închide prăvălia şi vom putea lucra în linişte.

Apoi scărpinându-se după ureche, întrebă:

— Dar de ce să nu explorăm şi celelalte două galerii?

— Cum vrei. Dar mai mult ca sigur, că vom fi opriți de acelaşi obstacol.

Ei se întorseseră în sala circulară şi o apucaseră pe galeria care

se afla la dreapta.

— Oh! Oh! murmură Marmouset mergând înainte. Ce e asta?

Şi se opri.

— Ce e? întrebă Milon.

— N-auzi un zgomot surd şi continuu?

Milon trase cu urechea.

— E uruitul trăsurilor care trec pe deasupra noastră.

— Nu cred.

Şi Marmouset, dând lumânarea lui Milon, se culcă pe jos şi îşi lipi urechea de pământ.

Apoi sculându-se spuse:

— Nu cred să fie uruitul trăsurilor.

— Să înaintăm şi vom vedea.

După vreo treizeci de paşi, el se opri:

— Nu observi că solul se înclină în faţa noastră?

— Asta e adevărat, aprobă Milon, suntem pe o pantă.

— Ceea ce justifică părerea mea.

— Ah!

— Oraşul e pe o colină, nu-i aşa?

— Da.

— Toate apele ce se varsă în Tamisa urmează o înclinaţie mai mult sau mai puţin mare?

— Desigur, spuse Milon.

— Ei bine! Ştii ce e acest zgomot pe care îl auzim şi care devine mai puternic cu cât înaintăm?

— Nu.

— E Tamisa, unde duce această subterană.

— Oh!

— Să înaintăm şi vei vedea…

— Panta devenea din ce în ce mai abruptă şi zgomotul mai strident.

În curând zgomotul păru ca bubuitul unui tunet. Deodată flacăra lumânării oscilă.

— Vezi? îl întrebă Marmouset.

— Ce?

— Un curent de aer.

— Fie, dar acela care ne izbeşte în faţă e un curent de aer proaspăt, care vine din afară.

— Sunt curenţi de aer peste tot, comentă Milon.

— Atunci, dacă am descoperit unde duce această galerie, să ne întoarcem.

— Ba, deloc.

— De ce?

— Am planul meu, spuse Marmouset, vreau să ştiu unde duce această subterană.

— La Tamisa, după cum vezi, şi suntem în capătul opus ţintei noastre.

— Dobitocule! exclamă Marmouset.

— De ce?

— Să presupunem că l-am eliberat pe Rocambole.

— Nu mai avem nevoie de această subterană.

— Ba din contră, o luăm pe acest drum şi îl ducem drept la Tamisa, unde o barcă ne aşteaptă.

— Asta e adevărat, aprobă Milon.

Şi ei înaintară.

Dar deodată un curent de aer foarte puternic stinse lumânarea.

Capitolul XXXVI

— Ah, drace! exclamă Milon, cum să facem acum?

Marmouset, pe care el nu-l mai vedea, îi răspunse printr-un hohot de râs.

— Tu te-ai îneca şi într-un pahar cu apă.

— N-am chibrituri, răspunse Milon.

— Dar am eu.

Şi Marmouset aprinse un chibrit.

În acelaşi timp el îl văzu scoţând din buzunar o lanternă.

— Am prevăzut cazul în care vom găsi un curent de aer, spuse liniştit Marmouset.

Şi reluându-şi uneltele pe umăr, porni înainte.

Pe măsură ce ei înaintau, zgomotul devenea tot mai strident şi curentul de aer mai violent.

În acelaşi timp panta devenise foarte abruptă.

În curând un vânt rece, umed, îi lovi peste faţă.

Ei mai merseră şapte sau opt minute şi deodată zăriră un punct luminos în depărtare, în acel loc subterana se lărgea.

— Ce e această lumină? şopti Marmouset. Ea nu poate să ardă acolo din secolul al XVII-lea?

— Vom ajunge în vreun loc frecventat de oameni, comentă Milon.

— Aş!

— Dacă ne-am întoarce înapoi…

— Nu cumva ți-e frică?

— Pentru mine, niciodată! negă colosul.

— Atunci pentru mine?

— Nu, dar dacă ne vom trăda?…

— Să înaintăm… dacă va fi vreun pericol ne vom întoarce înapoi.

Pe măsură ce ei înaintau, lumina se mărea şi deodată lui Marmouset i se păru că ea e înconjurată de o oglindă în care se reflecta.

— Bine, zise el, ştiu ce este.

— Ce este? întrebă Milon.

— Ce vedem e Tamisa. Subterana duce la suprafața apei.

— Dar apa nu e luminoasă.

— E lumina unui felinar, care se reflectă.

— Crezi?

— Sunt sigur.

Marmouset mai făcu vreo treizeci de paşi şi ceea ce văzu îi dădu dreptate.

Subterana se termina la Tamisa şi era reflecția unui bec de gaz, lumina văzută de el.

Noaptea era luminoasă, ceața se risipise.

Dar se ştie că Londra n-are aproape deloc cheiuri.

Partea mărginaşă a oraşului a început să-şi facă cheiuri dar oraşul Londra, propriu-zis, adică City, nu a început să-şi construiască cheiuri.

Marmouset ieşi din subterană şi se află atunci pe o mică suprafață strâmtă de pământ.

Milon îl urmase.

Amândoi putură atunci să-şi dea seama de locul unde se aflau.

La dreapta lor era puntea Black-Friars, la stânga, puntea Londrei, în fața lor țărmul meridional pe care se întinde Santwark şi Borongh.

— Asta e tot ceea ce voiam să ştiu, spuse Marmouset. Acum să mergem.

Şi ei intrară în subterană.

— Am făcut o bucată bună de drum! comentă atunci Milon.

— Da, răspunse Marmouset.

— Am trecut pe sub Fleet Street şi Faringdonreal.

— Da…

— E peste o oră de când umblăm.

Venind ei înaintaseră cu precauție, oprindu-se din loc în loc.

Acum când erau siguri de drumul lor, merseră mult mai repede.

Când fură în mica sală circulară, Marmouset scoase ceasornicul.

— Cinci ore şi jumătate.

— Probabil, ei cred că am murit, comentă Milon, făcând aluzie la tovarăşii lor rămaşi în băcănie.

— Nu vreau să le spun despre asta.

— Ah! exclamă Milon mirat.

— Mai avem o jumătate de oră în fața noastră.

— Ce să facem?

— Dar, să explorăm drumul celălalt şi să ne convingem că nu e acela pe care trebuie să-l urmăm…

— Să mergem! spuse Milon.

Şi ei pătrunseră pe alt canal.

Acesta făcea o cotitură şi părea că se îndrepta spre nord-vest.

Acest canal urca în loc să coboare.

La o sută de paşi de sala circulară ei găsiră o altă uşă de fier.

Marmouset o deschise cu lovituri de ciocan.

Apoi ei înaintară puțin:

— Ah! strigă deodată Milon, de astă dată nu mergem spre Tamisa?

— Nu.

— Cu toate astea aud un zgomot surd.

— Şi eu.

— Atunci e zgomotul trăsurilor.

— Nu, îl contrazise Marmouset, şi putem să ne întoarcem. Asta e tot ce voiam să ştiu.

— Ah! Ce e dar?

— Am lăsat Old-Bailey la dreapta.

— Bine.

— Şi suntem sub drumul de fier metropolitan Chatham. E un tren care trece.

Într-adevăr zgomotul încetă îndată.

Trenul se îndepărtase.

— Eşti sigur acum? întrebă Marmouset.

— Foarte sigur.

— Ei bine! Să mergem.

Şi se întoarseră înapoi.

După un sfert de oră ei apărură în prăvălie.

— Copiii mei, spuse atunci Marmouset tovarăşilor lui

Rocambole, vom închide prăvălia şi vom trece la o altă muncă.

— Ah! Ah! exclamă Moartea Bravilor.

— E de lucru pentru toată noaptea, adăugă Milon.

— Şi, poate, pentru mai multe nopți, termină Marmouset.

Capitolul XXXVII

A doua zi o trăsură se opri la poarta din mijloc a închisorii Newgate, aceea prin care se intra în locuința guvernatorului.

Două persoane coborâră din ea.

Marmouset şi Vanda.

Soția lui Robert M… era la fereastră, ascunsă după perdele, de unde ea îi văzu pe amândoi în momentul când sunau la poartă.

Vanda avea atitudinea unei femei din lumea înaltă.

Tinerele fete, care erau în spatele mamei lor, nu se putură opri să nu exclame.

— Mamă, cât e de frumoasă!

Cât despre sir Robert M… el era în mare uniformă spre a-şi primi oaspeții.

Sir Robert cugetase mult din ajun.

Un englez pricepe oricând excentricitățile unui om.

După plecarea lui Marmouset, bunul guvernator îşi pusese această întrebare:

„Nu mi se întinde oare o cursă?”

Dar era aşa de incredibil ca un om, care era prietenul primului secretar al ambasadei franceze să aibă vreo legătură cu fenianii, încât sir Robert se ruşina de bănuielile sale.

Apoi el n-avea vreme de ales.

Marmouset vorbise despre Staggs.

Dacă avocatul Staggs se amestecă în această afacere, sir Robert M… se putea considera ca pierdut.

Reputația, onoarea şi averea sa erau pierdute.

Chiar în cazul cel mai rău, chiar de s-ar fi admis că gentilomul francez avea legături cu Omul Gri, ce risca sir Robert?

Cel mult va căpăta observații de la lordul şef al justiției.

Dacă prizonierul, lucru imposibil, va evada?

Sir Robert M… putea fi destituit, dar nu i se putea lua averea şi orice s-ar fi zis, guvernatorul închisorii Newgate făcuse economii frumoase.

Deci sir Robert îşi spuse:

„Trebuie să fac ceea ce vrea francezul dar trebuie să-mi iau precauții.”

Şi se duse chiar în acea dimineață la Omul Gri.

Rocambole îl privise cu coada ochiului şi îşi spuse:

„Văd ceea ce e. Ai primit vizita lui Marmouset, dragul meu.”

— Gentilomule, i se adresă atunci sir Robert M… Vei recunoaşte că am fost întotdeauna plin de bunăvoință față de dumneata?

Rocambole se înclină.

— Am îndulcit pentru dumneata, atâta cât s-a putut, regimul închisorii.

— Asta e adevărat milord.

— Ți-am dat ziare.

— Da.

— Ți-am dat voie chiar să scrii.

— Toate astea sunt adevărate, milord.

— Vei recunoaşte, continuă sir Robert, că dacă eşti aici, nu e vina mea.

— Desigur că nu.

— Prin urmare nu poți să mă urăşti.

— Dar sunt plin de recunoştință pentru dumneata, milord.

— Adevărat?

— Şi dacă vrei, odată voi fi liber…

Sir Robert dădu din cap.

— N-ai nevoie să fii liber pentru a-ți dovedi recunoştința.

— Adevărat!

— Şi-ți voi mărturisi chiar cu naivitate că fac apel la bunele dumitale dispoziții către mine.

— Vorbeşte milord, vorbeşte! îl încurajă grăbit Rocambole.

Atunci sir Robert îi povesti Omului Gri în toate amănuntele, vizita lui Marmouset, condițiile ciudate pe care i le pusese spre a-şi retrage plângerea din mâinile avocatului Staggs.

Rocambole surâse.

— Ştiai.

— Vrei să fiu sincer cu dumneata, milord.

— Vorbeşte!

— Domnul Felix Peytavin, acesta e numele francezului mi se pare? S-a arătat nemulțumit că l-ai transferat într-o altă celulă.

— Mă voi răzbuna, mi-a răspuns el. Şi mi-a povestit planul lui de răzbunare, pe care văd că îl pune în aplicare.

— Răzbunarea nu e crudă, comentă sir Robert M…

— Ea ar fi fost, dacă n-ai fi fost aşa de bun cu mine.

— Ce vrei să spui?

— Francezul nu e prietenul meu, spuse Rocambole şi dumneata ai fost prea bun cu mine.

— Bine! Apoi?

— El îşi propune să înceapă să te necăjească.

— Nu pricep.

— Adică vrea în fiecare seară, timp de opt zile, jucând cu mine şah, să vorbească acea limbă ciudată, care te-a supărat atâta.

— Ah, adevărat!

— Şi să te facă să crezi că între noi e ură. Dar fii sigur, milord, el nu ştie secretele mele.

Şi Rocambole începu să râdă.

— Deci, continuă el, nu te alarma, şi fii fericit că ai scăpai aşa de ieftin din această aventură, din care avocatul Staggs ar fi tras mari foloase.

Sir Robert M… se înfioră la numele de Staggs.

— Gentilomule, atunci, supunându-mă capriciilor domnului Peytavin, violez regulamentul închisorii.

— Drace! exclamă Omul Gri.

— Vin deci să fac apel la onoarea dumitale.

— Ah!

— Vei fi judecat în curând.

— Ei bine!

— De aceea te rog să nu vorbeşti la proces nimic de faptul că te-am adus la mine în casă.

— Îți jur, milord, dar…

— Dar ce? întrebă sir Robert M… îngrijorat.

— Eşti sigur de discreția funcționarilor dumitale?

— Sunt doi de care răspund şi ei sunt aceia care vor veni să te ia.

— Atunci, spuse Rocambole, poți conta pe mine, milord.

Sir Robert M… îl părăsi pe Omul Gri cu totul liniştit şi apoi se duse să-şi facă toaleta, ca să-l primească pe gentilomul francez şi pe soția acestuia.

Erau orele zece dimineața când sir Robert M… i-a primit pe Marmouset şi pe Vanda.

— Ei bine! îl întrebă Marmouset, umbra lui Staggs nu ți-a tulburat somnul?

Sir Robert M… tresări. Totuşi cu surâsul pe buze el oferi brațul său Vandei.

Capitolul XXXVIII

După cum vă închipuiți, Marmouset nu-şi petrecuse noaptea în patul său.

Nici unul chiar din personalul băcăniei din Old-Bailey nu se culcase.

La ora şase Milon îşi închisese prăvălia.

City rămâne pustiu la acea oră.

De aceea era foarte natural ca prăvăliile să se închidă.

După închiderea prăvăliei, Marmouset spuse câteva cuvinte de încurajare camarazilor săi.

Erau acolo cinci bărbați hotărâți şi o femeie.

Pauline, căci dânsa era, avea ca misiune să stea în prăvălie fără lumină, să asculte cel mai mic zgomot, să urce la etajul I, să se uite afară prin perdele, dacă auzea vreun zgomot neobişnuit.

În acest caz ea cobora în pivniță.

Milon şi Marmouset le arătară drumul.

Ei coborâră în pivniță, intrară în galerie şi nu se opriră decât la acea sală circulară de unde plecau cele trei subterane.

Marmouset înfipse un par în prima pivniță şi legase de acest par capătul unei sfori.

Apoi pe măsură ce înainta el desfăşura ghemul de sfoară.

Milon, care credea întotdeauna că pricepe şi nu pricepea nimic, spuse atunci:

— Atunci, ştiu ce e.

— Crezi?

— Da, e ca la Roma… în catacombe, unde dacă n-ai o bucată de sfoară, te rătăceşti.

— Ei bine! N-ai priceput. Iată totul.

— Atunci?

— Îți voi explica mai târziu…

Milon avea obiceiul să respecte dorințele elevului lui Rocambole.

El se înclină.

Ei înaintară astfel până la grămada de pământ prăbuşit care-i oprise cu câteva ore înainte.

— Haide, copiii mei, îi invită Marmouset, la lucru. Să nu pierdem timpul.

Pământul nu era bătut aşa că era uşor de găurit.

Moartea Bravilor, care lucrase mult timp la Paris la lucrările de terasament, începu să lucreze cel dintâi.

— Ah! Chiar dacă ar fi o leghe n-avem mult de lucru.

Cum ei nu puteau lucra decât câte doi, se schimbau la fiecare sfert de oră.

Din când în când, Marmouset îşi părăsea tovarăşii şi urca în prăvălie.

Pauline, care stătea la pândă, nu semnalase nimic extraordinar.

În fine, după patru ore de muncă, se găsi cealaltă parte a subteranei.

Tovarăşii lui Rocambole scoaseră un ţipăt de bucurie; dar Milon ştergându-şi sudoarea ce-i curgea pe frunte, clătină din cap şi murmură:

„Dacă mai găsim multe asemenea piedici nu terminăm în opt zile."

Şi-l privi pe Marmouset.

Acesta era liniştit.

— Ţine asta! îi spuse lui Milon.

Şi îi puse în mână ghemul de sfoară.

Apoi el făcu semn lui Polyte să ia una din lanterne şi să-i lumineze.

Milon nu pricepea.

Marmouset scoase atunci un metru din buzunar şi-l desfăcu.

Milon se uita mirat.

Marmouset începu să măsoare sfoara ce era deja întinsă.

Atunci colosul îl privi pe Moartea Bravilor şi îi spuse:

— Ah, dragul meu!. N-am deloc noroc. Iată că Marmouset mă tratează la fel ca şi stăpânul. El are întotdeauna aerul să spună că sunt un dobitoc.

De altfel, trebuie să spunem că nici ceilalţi nu pricepusem mai mult.

Polyte, însuşi, care era un ştrengar al Parisului, nu pricepu decât pe jumătate, căci când ei coborâră în prima pivniţă, el întrebă:

— Vrei să-ţi dai seama de drumul pe care l-am făcut?

— Da, pentru început.

— Şi apoi?

— Şi apoi, vei vedea!

Marmouset se aşeză pe un butoi.

— Am numărat şase sute optsprezece metri.

— Bine.

— Vom urca în prăvălie. Trebuie să mai existe încă sfoară.

— Drace! răspunse Polyte. Un băcan vinde de toate.

Ei se urcară fără zgomot.

Atunci mirarea lui Polyte fu aproape tot aşa de mare ca aceea a lui Milon, când punând lanterna pe contoar şi aducând un alt ghem de sfoară lui Marmouset, îl văzu pe acesta măsurând şaptezeci şi opt de metri de sfoară şi o tăie la al şaptezeci şi optulea metru.

— Acum vom vedea, spuse Marmouset.

Şi stinse lanterna, iar câteşitrei rămaseră în întuneric.

Tăcerea cea mai adâncă domnea în Old-Bailey.

Marmouset deschise uşa prăvăliei.

Apoi trase cu urechea.

În acest moment se auzi răsunând în depărtare un pas încet şi măsurat.

— E paznicul, remarcă Marmouset.

— Ce e asta? întrebă Polyte.

— Gardianul de noapte al fiecărui cartier.

Şi rămaseră în aşteptarea lui.

Pasul se apropia, trecu prin faţa prăvăliei, apoi se îndepărtă şi trecu pe Fleet Street.

— Repede, spuse atunci Marmouset, avem cinci minute până când se întoarce. E mai mult decât avem nevoie.

Polyte, care nu era degeaba ştrengar al Parisului, comentă atunci:

— Am văzut multe melodrame, dar la niciuna nu s-au tras atâtea sfori.

Capitolul XXXIX

Marmouset puse un capăt al sforii în mâna lui Polyte.

Apoi ţinând de celălalt capăt deschise uşa prăvăliei şi se strecură în stradă.

Apoi merse în linie dreaptă până la închisoarea Newgate, care era drept în faţă.

El nu se opri decât când sfoara fu întinsă şi mai erau zece sau doisprezece paşi până la zidul înconjurător.

Marmouset lăsă capătul sforii şi continuă drumul numărând paşii.

— Unsprezece, spuse în momentul când ajunse la zidul închisorii.

Atunci se întoarse alergând spre prăvălie.

— Începi să pricepi? îl întrebă pe Polyte.

— Da, răspunse acesta.

Ei traseră sfoara, ca să nu o lase în stradă şi Marmouset spuse:

— Acum să coborâm din nou în pivniță.

Aprinseră lanterna şi merseră în pivniță.

Atâta timp cât sfoara, pe care Marmouset i-o pusese în mână, rămăsese întinsă, Milon nici nu clipise.

Dar când sfoara se înmuiase, înțelese că Marmouset nu mai ținea de celălalt capăt.

Era gata să urce în prăvălie, ca să vadă ce se petrece, dar Moartea Bravilor îl opri.

— Marmouset ne-a spus să stăm aici şi să-l aşteptăm.

Milon suspină din nou dar nu scoase nici un cuvânt.

În fine, Marmouset şi Polyte se întoarseră.

— Acum, să înaintăm.

Şi luând una din lanterne o porniră.

Subterana continua încă vreo zece paşi; apoi, deodată, se oprea într-o nouă sală subterană cu o suprafață de aproape cincisprezece metri.

Numai că nu se mai vedea nici o deschizătură şi nici un canal subteran nu pleca de acolo.

— Iată-ne iar încurcați! exclamă Milon.

Marmouset dădu din umeri.

Apoi, dând lanterna lui Polyte şi luând un târnăcop, începu să facă ocolul sălii lovind pereții.

La prima vedere această rotondă părea săpată în pământ.

Dar târnăcopul scoase la iveală un zid de cărămidă.

Marmouset continuă să lovească.

— Caută un loc gol, spuse Milon, care pricepea de astă dată.

Deodată târnăcopul scoase un sunet metalic.

— Bine! exclamă Marmouset. Aici e o uşă.

Apoi începu să zgârie peretele.

După aceea el făcu semn lui Moartea Bravilor şi matelotului Williams să-l imite.

Asta dură o oră.

După aceea ieşi la iveală o uşă.

Aceasta era la fel cu celelalte pe care le mai întâlniseră.

— Oh! spuse Milon râzând, avem mijlocul să o deschidem. Nu-i aşa Marmouset?

— Da, răspunse acesta, dar nu o vom deschide.

— De ce?

— Fiindcă e în zadar în noaptea asta. Apoi, am lucrat destul.

Milon scoase ceasornicul şi comentă mirat:

— Cum! nu e încă miezul nopții?

— Asta înseamnă că am făcut în şase ore o treabă de douăsprezece ore.

Şi Marmouset începu din nou să numere paşii de la acea uşă până acolo unde pământul se prăbuşise.

Milon şi ceilalți îl urmară.

Atunci Marmouset se opri.

— Sunt patrusprezece paşi din locul de unde venim până aici.

— Patrusprezece, numără şi Polyte.

— Şi de aici în pivnița care e situată sub prăvălie, sunt şaptezeci şi opt de metri, mai spuse Marmouset, ceea ce după socoteala mea fac aproape nouăzeci şi opt de metri.

— Bine, zise Milon.

— De la uşa prăvăliei la zidul închisorii, continuă Marmouset, am numărat şaptezeci şi opt de metri şi unsprezece paşi. Am putea deci paria că uşa pe care am descoperit-o, admițând că subterana este săpată în linie dreaptă, e situată chiar sub locuința guvernatorului.

— Ah! Ah!

— Deci, pentru moment să mergem mai departe.

— Iată ceea ce nu înțeleg, remarcă Milon.

— Totuşi e foarte simplu.

— Ah!

— Nu ți-am spus că mâine eu şi Vanda mergem să vizităm închisoarea Newgate?

— Fără îndoială.

— Dacă guvernatorul ştie despre subterane mi le va arăta!

— Atunci el va deschide această uşă?

— Nu, căci dacă ea era ascunsă în partea asta va fi şi de cealaltă parte.

— Atunci nu-ți va arăta nimic.

— Asta vom vedea. Până atunci să mergem să ne culcăm.

Şi Marmouset dădu semnalul de retragere.

. . . . . .

A doua zi dimineața, înainte de a pleca din Old-Bailey, Marmouset îi făcu un semn lui Polyte:

— Probabil că eşti curajos? îl întrebă.

— Ca toată lumea.

— Atunci nu ți-e frică să rămâi singur într-o subterană?

— La nevoie mă culc şi într-un cimitir.

— Ascultă atunci ce-ți voi spune. Te vei duce în subterană şi te vei instala în ultima sală pe care am descoperit-o. Acolo vei trage cu urechea.

— Voi auzi deci zgomot?

— Poate. Atunci vei căuta să-ți dai seama de zgomotul pe care-l vei auzi.

— Bine.

Şi pe când Polyte cobora în pivniță, Marmouset se duse să o ia pe Vanda ca să o conducă la închisoarea Newgate unde-i vom regăsi pe amândoi.

Capitolul XL

Soția lui sir Robert M… şi fetele sale o găsiră pe Vanda încântătoare.

Dar simpatia lor se transformă în entuziasm când tânăra femeie puse la gâtul Luciei, cea mai mare din cele două fete, un colan de perle mari pe care ea îl purta şi pe care tânăra fată în naivitatea ei îl admirase.

La prânz o intimitate perfectă domnea între guvernator şi familia sa şi oaspeții cam forțați pe care-i avea.

Sir Robert M… nu era jucător de whist, nici amator de biliard, cu toate că avea unul în casă, dar juca bine şah.

Marmouset ca să-i câştige mai mult simpatia, propuse o partidă de şah şi se lăsă bătut.

Doamna Robert şi fetele sale făcură muzică cu Vanda, care era o excelentă pianistă.

În fine se lăsă seara.

Atunci Marmouset îi spuse lui sir Robert.

— Ştiu că ne-am înțeles asupra unui lucru din programul nostru?

— Care?

— Că vei arăta închisoarea Newgate în cele mai mici amănunte soției mele, care adoră asemenea emoții.

— Foarte bucuros, spuse sir Robert, căruia de altfel îi făcea plăcere să arate închisoarea şi pe arestații săi vizitatorilor. Numai îți cer o grație, gentilomule.

— Care?

— Ne-am înțeles că acest misterios prizonier, care e numit Omul Gri, va veni aici în fiecare seară să joace şah cu dumneata?

— Da.

— Bine! spuse sir Robert. Mi-am luat precauții pentru asta şi numai doi gardieni, de care sunt absolut sigur, ştiu că el va ieşi din celula sa o oră sau două în fiecare seară.

— Ei bine?

— Pentru tot restul personalului meu, Omul Gri este ținut în secret.

— Ah! Ah!

— Şi am ordinul formal de la lordul şef al justiției ca el să nu comunice cu nimeni.

— Atunci pentru moment nu ni-l vei prezenta pe Omul Gri?

— Nu.

— Dar îi vom vedea pe ceilalți?

— Desigur. Veți vedea pe toți şi toate ascunzătorile din închisoarea Newgate până la cele mai vechi.

— Ah! Există deci ascunzători la Newgate? întrebă Marmouset nepăsător.

— Da. Posedăm două.

— Ceea ce spui mă surprinde foarte mult, milord.

— De ce?

— Fiindcă am citit că închisoarea Newgate a fost construită în 1780.

— Da, desigur, dar pe locul unei alte închisori, care a ars la acea epocă.

— Ah! Asta e cu totul altceva, căci nu îmi puteam închipui că în ultimele secole se mai întrebuințau asemenea suplicii.

— De altfel aceste ascunzători n-au servit decât o singură dată.

— Cum asta?

— Ele au servit de refugiu conspiratorilor.

— Da, am auzit vorbindu-se vag de o vastă conspirație.

— Oh! exclamă sir Robert M… e o poveste lungă şi întunecoasă. Dar vom putea să începem vizita prin a vedea ascunzătorile.

— De ce?

— Deoarece ele nu sunt propriu zis în interiorul închisorii.

— Ah!

— Ele sunt sub picioarele noastre.

— Aici?

— Da, răspunse sir Robert, chiar în locuința mea.

— Adevărat?

— Am pentru nevoile mele o pivniță, continuă sir Robert.

— Şi în această pivniță?

— Se deschid cele două ascunzători de care îți vorbesc. Numai de teamă ca vreun servitor să nu cadă acolo s-au construit ziduri de jur împrejur ca la puțuri.

— Astea au şaptezeci de picioare adâncime, se poate coborî cu o frânghie. Eu am coborât odată.

— Şi ce ai văzut acolo?

— Intrarea unei subterane săpate în timpul conspirației.

— Drace! exclamă Marmouset râzând, dar atunci se poate evada din închisoarea Newgate.

Sir Robert tresări.

— Ah, nu, mai întâi aceste ascunzători sunt sub locuința mea iar nu sub închisoare. Apoi această subterană este zidită.

— Ah! Atunci e altceva!

— Chiar într-o zi am avut o idee ciudată.

— Ah, adevărat!

— Am coborât cu un zidar şi am vrut să dărâm zidul de la intrarea subteranei.

— Şi n-ai reuşit?

— Din contră. Numai că în spatele zidului am găsit o uşă.

Marmouset tresări la rândul său.

— O uşă de fier, continuă sir Robert M… pe care n-am putut s-o spargem, nici s-o deschidem.

— N-ai adus un lăcătuş?

— Am adus şase.

— Şi n-au putut deschide broasca?

— Nici n-au găsit-o.

— Apoi, ce-ai făcut?

— Am renunțat şi m-am mulțumit să pun să se reconstruiască zidul aşa cum era înainte.

— Atunci nu se mai vede uşa?

— Ba da, am lăsat o gaură destul de mare în zid.

— În ce scop?

— Cu scopul unic de a constata existența acestei uşi.

— Ei bine! exclamă Marmouset, să începem atunci, dacă vrei, cu aceste ascunzători.

— Cum vrei, acceptă sir Robert M…

După un sfert de oră sir Robert M… precedat de doi gardieni, care avea lumânări, îi conducea pe oaspeții săi în pivnițele din Newgate.

Marmouset însă şopti Vandei:
— Aş dori foarte mult ca să nu-l vezi pe Omul Gri.
— De ce?
— Mă tem ca emoția să nu te trădeze.
— Sunt tare, spuse Vanda, când trebuie. Vei vedea diseară.
— Şi dacă se va trăda dânsul?
Vanda dădu din cap:
— Nu, el nu mă mai iubeşte.
Şi adăugă cu un surâs resemnat:
— Ci pe miss Ellen.
Pivnițele din Newgate n-aveau nimic deosebit.
O scândură astupa orificiul ascunzătorilor.
— Care e aceea în care se află uşa? întrebă Marmouset.
— Aceasta, spuse sir Robert M... vrei să cobori?
— Oh! Eu nu, refuză Vanda.
— Dar eu vreau, interveni Marmouset.
Şi sir Robert dădu ordin unui gardian să pună într-un inel de fier ce se afla la orificiu o scară de frânghie ce se găsea în pivniță.

Capitolul XLI

După ce scara a fost fixată, Marmouset îi spuse guvernatorului:
— Dumneata nu mai eşti curios să vezi?
— Desigur că nu, răspunse sir Robert.
— Atunci te scutesc să mă urmezi.
— Dar...
— Dă-mi ceva să pot vedea.
Şi Marmouset luă o lumânare de la gardian şi începu să coboare pe frânghie.
După câteva secunde el ajunse în adâncul puțului. Atunci el ridică capul şi-l văzu pe sir Robert M... care se apleca pe marginea puțului.
— Examinează uşa, îi spuse bunul guvernator.
— Dar fiindcă ai zidit-o!
— Nu, toată.
— Ah!
— Am lăsat o gaură în zid. Uită-te cu lumânarea. Da, e acolo.
„Acest om, murmură Marmouset, e de o complezență extremă."
Şi puse lumânarea în gaura lăsată în zid.
— Vezi, îi strigă sir Robert.

— Da, da! E lucrată foarte curios.

— Nu-i aşa? Şi are o mare sonoritate. Bate în uşă.

„Dar acest om e complicele meu fără să bănuiască”, se gândi Marmouset.

Şi bătu de trei ori în uşă.

— Asta voiam, îşi spuse Marmouset

Şi se urcă tot cu atâta uşurinţă aşa cum coborâse.

— Şi cealaltă ascunzătoare are o uşă? întrebă.

— Nu.

— Ah! Acum, milord, să vedem închisoarea propriu-zisă.

Marmouset urcându-se se gândea:

„Aş putea paria pe orice că uşa în care am bătut de trei ori e aceea pe care o bănuiam.”

Vanda mergea după dânsul.

Sir Robert M… îşi regăsise toată veselia. El era aşa de încântat că poate arăta închisoarea sa. Pentru dânsul, Newgate era o închisoare model, aşa de frumoasă încât dânsul spunea că un arestat când pleacă de acolo, pleacă cu regret.

La acestea Marmouset îi răspunse:

— El regretă cu atât mai mult Newgate cu cât de obicei iese de aici spre a fi spânzurat.

— Oh! nu întotdeauna, îl contrazise sir Robert M…

Vanda părea că se interesează mult de ce vede; dar ea pe măsură ce străbătea lungile coridoare pe care se aflau uşile celulelor nu căuta cu privirea decât un singur lucru; era uşa celulei ocupate de Rocambole.

Deodată Marmouset îi şopti:

— E acolo!

Vanda tresări, dar faţa ei nu trăda nici o emoţie.

De altfel sir Robert M… nu auzise şoapta lui Marmouset.

După o oră şi jumătate ei vizitaseră toată închisoarea Newgate.

La orele patru, Marmouset şi Vanda se întoarseră în casa guvernatorului şi Marmouset pretextă necesitatea unei curse importante şi plecă.

Milon era în uşa prăvăliei sale, când ieşi Marmouset din închisoarea Newgate.

Acesta îi făcu un semn şi porni spre Fleet Street.

Milon părăsi pragul prăvăliei şi o apucă în aceeaşi direcţie.

La colţul străzii ei socotiră că erau destul de departe de Newgate spre a vorbi fără să fie văzuţi de un gardian sau de vreun om din personalul de serviciu al închisorii.

— Ei bine? întrebă Milon. Ce e nou?

— Ție trebuie să-ți pun aceeaşi întrebare.

— De când ai plecat azi de dimineață totul e în aceeaşi stare.

— Ah! exclamă Marmouset încruntându-se, şi Polyte?

— E tot la locul unde l-ai pus.

— Şi nu l-ai văzut de azi de dimineață?

— Adică am coborât pe la orele două.

— Bine.

— Şi i-am dus de mâncare.

— Şi de atunci nu l-ai mai văzut?

— Nu.

Fruntea întunecată a lui Marmouset se lumină.

— Atunci să ne întoarcem la tine. Numai că lasă-mă, să-mi iau oarecare precauții.

Tocmai trecea o birjă, pe care Marmouset o opri.

— Du-te de mă aşteaptă, îi spuse Milon.

Apoi el, din trăsură se putea strecura în prăvălie.

Săpători în cursul nopții, tovarăşii lui Milon erau ziua nişte băieți serioşi de prăvălie.

Ei îi serveau pe clienți şi ascultau de Pauline, care stătea la contoar.

Marmouset şi Milon coborâră în pivniță.

— Nu ştiu de ce, spunea Milon, l-ai pus pe Polyte santinelă acolo. Ce vrei să audă dânsul?

Marmouset nu răspunse.

Pe când ei traversau sala subterană şi se pregăteau să intre în ultimul canal, care ducea la acea uşă de fier, îl văzură pe Polyte alergând înaintea lor.

Grație lanternei pe care o avea Milon, Polyte îl recunoscuse pe Marmouset, pe care îl considera ca şef al său.

— Ei bine? întrebă acesta.

— Nu suntem singuri în această subterană, spuse Polyte emoționat.

— Ah!

— E lume în partea cealaltă a uşii de fier.

— De unde ştii?

— Am auzit trei bătăi.

— Liniştește-te! Eu am bătut.

— Dumneata?

— Da. Eram de partea cealaltă.

— Pe unde ai trecut? întrebă Milon foarte mirat.

— Pe drumul pe care îl va face mâine Rocambole. Ora eliberării se apropie.

Capitolul XLII

Erau orele zece seara când ceaiul strânsese pe guvernator, familia şi oaspeții săi la un loc.

Sir Robert fusese foarte vesel toată ziua.

Dar către seară fruntea lui se întunecase.

Cauza acestei tristeți subite era Omul Gri.

Căci în fine, el trebuia să se execute, adică să-l aducă la dânsul acasă pe periculosul prizonier şi să-l pună în contact cu soția şi fete sale.

După masă, sir Robert se eschivase un moment sub pretextul de a face o inspecție prin închisoare.

El se duse în celula prizonierului.

Rocambole, liniştit ca de obicei, îl salutase foarte vesel

— Pari suferind, milord? îl întrebă acesta.

— Nu, dar neliniştit gentilomule.

— Şi de ce asta, milord?

— Nu mă încred în dumneata.

— Cum!

— Dacă vei fi necuviincios astă seară!

— Ah! Milord, bănuiala dumitale e injurioasă.

— Nu, că nu eşti un om bine crescut, dar spre a îmi juca vreo farsă.

— Ah, milord!

— Îmi juri că vei fi rezonabil?

— Jur.

Sir Robert plecase puțin uşurat, dar tot îngrijorat. Şi încă o dată îi veni ideea unei complicități misterioase între Omul Gri şi oaspetele său.

La ora zece când se lua ceaiul, Marmouset spuse:

— Dar prizonierul?

— Va fi adus, răspunse sir Robert suspinând. Am vrut numai să aştept ca gardienii să-şi termine serviciul.

— Ai făcut bine, îl aprobă Marmouset.

Sir Robert sună.

— Spune gardianului şef Wilson, că poate executa ordinele pe care i l-am dat.

Servitorul plecă.

Trecură aproape zece minute şi apoi uşa odăii se redeschise.

Marmouset o privi pe Vanda.

Aceasta fusese sublimă în linişte şi nepăsarea afişate; ea îl privi pe bărbatul care intră cu o perfectă indiferenţă.

Şi bărbatul care intra, era cu toate acestea, Rocambole.

Gardianul care-l adusese, rămăsese în odaia cealaltă.

Omul Gri salută cu o corectitudine perfectă.

Cu tot costumul său de puşcărie, el apăru acelor femei ca un gentilom perfect.

— Doamnă, spuse Marmouset Vandei, iată-l pe acest sărman francez, care mi-a servit drept tovarăş de captivitate.

Sir Robert era foarte mişcat.

— Dragul meu, reluă Marmouset adresându-se lui Rocambole, am cerut să vii numai în scopul de a juca acea faimoasă partide de şah de care îmi vorbeai.

— Ştiu, răspunse Rocambole.

— Ah!

— Milord m-a înştiinţat azi de dimineaţă.

Şi Rocambole îl salută pe sir Robert.

Emoţia acestuia era aşa de mare încât ca să o ascundă, se duse chiar el în persoană să aducă şahul.

— Sunt cam răzbunător, sir Robert.

— Oh! exclamă guvernatorul silindu-se să râdă.

— Se pare că l-am necăjit mult pe acest gentilom vorbind limba javaneză?

— E o limbă ciudată într-adevăr.

— Ei bine, spuse Marmouset, te vom învăţa această limbă.

— Pe mine!? continuă bunul guvernator.

— Da, ascultă-ne cu atenţie.

— Cum, veţi vorbi din nou în această oribilă limbă?

Rocambole îl privi surâzător pe sir Robert ca şi cum i-ar fi spus:

— Te-am înştiinţat azi de dimineaţă. El vrea să te supere.

— Tată, i se adresă miss Lucy, una din fetele guvernatorului, doamna va cânta ceva pe când aceşti domni vor juca şah.

Vanda se sculă şi se duse la pian.

În acelaşi timp Rocambole şi Marmouset se aşezară faţă în faţă la masa de şah.

Şi Marmouset aranjând piesele de şah, începu să vorbească limba javaneză, pe când Vanda executa nişte variaţiuni, care le acoperea pe jumătate cu vocea.

— Stăpâne, spuse atunci Marmouset, totul e gata.

— Cum?

— Depinde de dumneata, să fii eliberat în noaptea viitoare.

— De feniani?

— Nu, de noi.

— Explică-te.

— Am făcut ceea ce mi-ai spus. Milon şi cu mine am cumpărat băcănia din Old-Bailey.

— Prea bine.

— Ne-am procurat apoi planul de care mi-ai vorbit.

— Şi ați regăsit intrarea subteranelor?

— Da.

Atunci Marmouset, îi povesti lui Rocambole tot ceea ce dânsul şi tovarăşii săi făcuseră.

El nu omise nici un amănunt, nici chiar pe acela al coborârii sale în ascunzătoare, şi că bătuse de trei ori în poarta de fier, lovituri pe care le auzise Polyte.

Şi Marmouset adăugă:

— Am la ordinele mele un vaporaş, care va fi gata la gura subteranei, care duce la Tamisa.

— Prea bine, răspunse Rocambole. Dar fenianii..

— N-am mai auzit vorbindu-se de dânşii.

— Ei lucrează totuşi să mă salveze.

— E probabil. Dar noi te vom salva înaintea lor.

— Iată ceea ce nu vreau.

— De ce?

— Aş vrea să-i văd încercând ceva.

— La ce bun?

— Spre a şti dacă, când voi fi liber, să-i servesc sau să-i părăsesc.

— Oh! exclamă Marmouset, avem alte lucruri de făcut la Paris.

— Se poate; dar tu nu îmi încalci voința.

— Desigur că nu, stăpâne.

— Deci ascultă ce-ți spun.

— Vorbeşte, spuse Marmouset cu supunere.

. . . . . .

Sir Robert îi examina pe Omul Gri şi Marmouset cu nelinişte.

„Ah! se gândea dacă acest blestemat francez va sta o lună aici, cred că mi se va albi părul.”

Capitolul XLIII

Pe când Marmouset şi Vanda se instalau la guvernatorul închisorii Newgate, miss Ellen, tot în costumul călugăriţelor de închisori, stătea în odaia ei din Sermon Lane.

Marmouset venise la dânsa dimineaţa şi îi spusese:

— Nu ştiu ce fac fenianii, dar pot să te asigur că noi îl vom salva.

— Şi cum?

Marmouset atunci îi destăinuise planul său şi miss Ellen îl aprobase întrutotul.

Apoi ei îi spusese că seara îl va vedea pe Rocambole şi îi făgăduise că va veni a doua zi.

A doua zi, într-adevăr, Marmouset veni.

Miss Ellen îl aştepta cu nerăbdare.

Dar ea tresări şi fu cât p-aci să cadă jos văzându-l pe tânărul bărbat trist.

— Dumnezeul meu! strigă ea, s-a întâmplat desigur o nenorocire!

— Nu, spuse Marmouset, dar se poate întâmpla.

— Ce vrei să spui?

— Totul e gata pentru eliberare. Subterana este liberă, tovarăşii noştri sunt hotărâţi. Am la îndemână un vaporaş care, înainte de a se face ziuă, ne-ar fi scos la mare.

— Ei bine?

— Ei bine! El nu vrea!

— Cine? Dânsul?

Marmouset făcu un semn afirmativ din cap.

— Nu vrea să fie eliberat?

— Nu.

— Dar de ce? strigă miss Ellen mirată.

— Vrea ca fenianii să încerce ceva.

— Desigur că ei se vor ţine de cuvântul pe care mi l-au dat.

— Da, dar când?

— Iată ceea ce abatele Samuel n-a putut să-mi spună.

— Şi ceea ce trebuie să ştim, spuse Marmouset, căci de-ar trebui îl vom răpi pe Rocambole cu forţa…

— Vino cu mine, hotărî miss Ellen.

— Unde? întrebă Marmouset.

— La Saint-George; acolo îl vom găsi pe abatele Samuel.

Şi tânăra fată îşi puse mantaua.

— Nu te temi să ieşi ziua?

— Nu. Costumul meu mă face inviolabilă.

Miss Ellen şi Marmouset ieşiră din Sermon Lane; se urcară într-o trăsură şi se duseră la Southwark.

Marmouset şi miss Ellen străbătură cimitirul ce înconjoară biserica şi bătură la uşă.

Bătrânul preot veni să le deschidă.

El se miră mai întâi văzând-o pe miss Ellen.

Saint-George era o biserică, iar nu o închisoare.

Dar îl recunoscu pe Marmouset.

— Abatele Samuel e sus? întrebă acesta arătând clopotnița.

— Da, dar nu e singur.

— Ah!

— E cu patru şefi!

Miss Ellen şi Marmouset se uitară plini de bucurie unul la altul.

— Nu ştiu dacă trebuie să vă las sus, spuse preotul ezitând.

— În orice caz prietene, du-te de înştiințează că miss Ellen vrea să-l vadă.

Preotul se urcă cât putu mai repede.

Apoi, după câteva minute coborî şi le spuse:

— Veniți, vă aşteaptă.

Miss Ellen şi Marmouset urcară şi pătrunseră în camera secretă.

Abatele Samuel era acolo cu patru şefi feniani.

— Soră, i se adresă preotul, ai să ne comunici ceva important?

— Părinte, răspunse miss Ellen, vreau să ştiu când şi cum va fi eliberat Omul Gri.

Ea pronunță emoționată aceste cuvinte, dar cei patru şefi rămaseră nepăsători.

— Soră, răspunse unul dintre ei, n-avem decât un singur cuvânt.

— Ah! exclamă miss Ellen.

— Omul Gri va fi salvat.

— Dar cum?

— Asta e un secret pe care nu-l putem dezvălui.

— Şi când îl veți salva?

— Poate mâine, poate peste opt zile, când vom fi gata.

Miss Ellen îl privi pe Marmouset cu disperare.

— Să aşteptăm, spuse acesta resemnat.

Şi ei plecară.

Pe când ieşeau din cimitir, Marmouset îi comunică tinerei fete:

— Hotărârea mea e luată.

— Ah!

— Îl voi salva pe Rocambole, fără voia lui.

— Nu crezi deci în făgăduiala fenianilor?

— Ba da, cred. Dar aceşti oameni lucrează prea încet şi n-avem timp de pierdut

Şi ca şi cum un nou eveniment ar fi venit să justifice cuvintele lui Marmouset, în momentul când ei voiau să se urce în trăsură, un bărbat se apropie de dânşii.

Acesta era detectivul Edward.

— Ah! exclamă Marmouset, de unde vii?

— Vă urmăream.

— Ei bine?

— Am o veste rea.

— Ce e? strigă miss Ellen disperată.

— Lordul şef al justiției, sfătuit de preotul Patterson, a luat următoarea hotărâre: Omul Gri va fi judecat mâine.

Marmouset şi miss Ellen păliră.

— Şi mai mult ca sigur că va fi executat în douăzeci şi patru de ore.

Miss Ellen scoase un țipăt.

— Ei bine! spuse Marmouset, avem patruzeci şi opt de ore înaintea noastră, e mai mult decât îmi trebuie.

— Şi dacă el nu vrea? întrebă miss Ellen disperată.

— Îl vom lua cu forța, hotărî Marmouset.

Şi se urcă în trăsură împreună cu miss Ellen.

— Curaj! Şopti. Curaj!

Şi trăsura porni spre Sermon Lane.

Capitolul XLIV

Marmouset o conduse pe miss Ellen acasă.

Apoi el se întoarse la Old-Bailey.

Milon era foarte îngrijorat căci nu-l văzuse pe Marmouset din ajun, adică de când acesta trebuia să fi vorbit cu Rocambole şi să fi primit ordine de la dânsul.

Marmouset îi spuse:

— N-avem timp de glumit, trebuie să lucrăm repede.

— Cred că fenianii au început să se mişte, spuse Milon.

— Ah!

— Azi noapte am văzut irlandezi învârtindu-se în jurul închisorii din Newgate.

— Ei bine! strigă Marmouset, dacă ei vor să-l salveze pe Omul Gri, să-l salveze îndată.

— De ce?

— Fiindcă noi îl vom salva în noaptea viitoare, fără voia lui.

— Cum, fără voia lui?

— Ah! exclamă Marmouset surâzând. Stăpânul e încăpățânat, vrea ca fenianii să-i fie recunoscători şi să-l salveze dânşii!

— Drace! spuse Milon supărat, şi atunci de ce am venit la Londra.

— Ştii că el va fi judecat mâine.

Milon se înfioră.

— Dar mâine noi vom fi la drum spre Franța, adăugă Marmouset. L-ai văzut pe căpitanul vaporaşului.

— Da. Totul e gata.

— Îl vei revedea diseară între orele patru şi cinci, şi îl vei înştiința că o doamnă se va prezenta la bordul său.

— Miss Ellen?

— Desigur.

— La ce oră?

— La miezul nopții şi de la acea oră el trebuie să fie gata, căci vom pleca îndată ce ne vom îmbarca.

— Dar, întrebă Milon, eşti sigur că vom reuşi la noapte?

— Da, vom coborî prin pivniță şi o să-l luăm cu noi pe William care e puternic ca un taur.

— Să mergem, spuse Milon aprinzând lanterna.

Ceilalți tovarăşi ai lui Marmouset, cu toate că n-auziseră cuvintele schimbate între el şi Milon, pricepură că era un moment important şi niciunul nu îndrăzni să pună nici o întrebare.

Milon făcu un semn matelotului William.

William îl urmă fără obiecție.

Când ajunseră în pivniță, Marmouset luă un ciocan.

Apoi ei continuară drumul prin acel tunel subteran şi sosiră astfel la ultima uşă de fier după care Polyte auzise cele trei lovituri ale lui Marmouset.

Atunci acesta luă ciocanul şi după câteva lovituri deschise uşa.

Atunci apăru zidul de cărămizi şi în acest zid gaura pe care sir Robert M… o lăsase pentru ca din adâncul acelei ascunzători, să se poată admira acea uşă de fier pe care el nu o putea niciodată

deschide.

— Nu eşti degeaba antreprenor! Ce crezi de acest zid?

— Mai întâi, el e foarte subțire.

— Şi poate fi dărâmat cu uşurință?

— Nu e nevoie să-l dărâmăm. Vei vedea…

Şi Milon dădu o lovitură cu umărul în acel zid, care se cutremură.

— Stai, îl opri William, să te ajut.

Şi la rândul său dădu o lovitură cu umărul în zid.

Totul n-a durat mai mult decât o secundă.

Zidul se prăbuşi. Drumul la ascunzătoare era deschis. Marmouset pătrunse primul.

— Priveşte bine unde suntem.

— Drace! exclamă Milon, suntem într-un puț.

— Dar acest puț are un orificiu.

— Asta se înțelege de la sine.

— Şi are şase metri adâncime.

— Bine!

— Bine!

— Scara e uşor de găsit, spuse Milon, dar totuşi există o piedică.

— Care?

— Cum să o aşezăm, căci n-are loc.

— Am prevăzut asta.

— Ah!

— Şi am comandat în Osborn Street, la un tâmplar, o scară demontabilă.

— Atunci e cu totul altceva.

— Acum, continuă Marmouset, care vorbea limba engleză, ca să fie mai bine înțeles de William, ascultă-mă:

— Vorbeşte, spuse Milon.

— Te vei duce să iei diseară scara.

— Bine!

— La ora 11 veți coborî cu toții aici. Veți fi înarmați cu câte un pumnal şi un revolver.

— Şi Pauline?

— O veți aduce aici, unde va aştepta.

— După ce veți pune scara, vei urca primul şi ceilalți te vor urma.

— Prea bine.

— Când veți fi sus, vă veți găsi într-o pivniță. Ea e încuiată, dar

Moartea Bravilor a fost lăcătuş.

— Da.

— Va deschide uşa. Atunci veţi da peste o scară şi veţi intra în bucătăria guvernatorului. Nu veţi întâlni decât o servitoare, poate adormită. Dacă vrea să strige, legaţi-o. Bucătăria e alături de sufragerie; veţi pătrunde în acea odaie.

— Şi apoi?

— Acolo veţi auzi prin uşă un zgomot de voci şi veţi aştepta.

— Ce?

— Un semnal pe care vi-l voi da la timp.

— Şi dacă întâlnim alte persoane în afară de servitoare?

— Dacă trebuie veţi ucide, spuse cu răceală Marmouset, dar nu cu revolverele, ci cu pumnalele.

— Da, aprobă Milon, pumnalul este adevărata armă, căci revolverul face zgomot.

— Aţi priceput?

— Da, răspunse William.

— Perfect, repetă Milon.

— Ei bine! continuă Marmouset, vei merge să cauţi scara şi îi vei instrui şi pe ceilalţi.

Capitolul XLV

Miss Ellen nu-l văzuse pe Marmouset deloc.

Dar, despărţindu-se tânărul bărbat îi spusese:

— Îţi repet că-l vom salva pe stăpân fără voia lui, şi asta în noaptea viitoare.

— Eu ce să fac până atunci? întrebase tânăra fată.

— Să aştepţi.

— Voi aştepta.

— Astă seară, pe la ora opt, adăugase Marmouset, Milon va veni să te ia.

— Şi îl voi urma?

— Da.

— Unde mă va conduce?

— Pe un vaporaş ce se află pe Tamisa.

Miss Ellen simţi că inima îi bate cu putere.

— Şi acest vaporaş, adăugase Marmouset, ne va conduce pe toţi în Franţa.

Şi miss Ellen aşteptase.

Seara, la ora indicată, apăru Milon.

Acesta era foarte vesel.

— Ah, miss! îi spuse pe când străbăteau la braț străzile oraşului, acum nu mai avem nevoie de feniani şi sunt foarte vesel.

— Adevărat!

— M-aş fi considerat umilit, dacă stăpânul ar fi fost salvat de alții decât de noi, continuă Milon.

— Cine ştie? întrebă miss Ellen. Fenianii poate lucrează la rândul lor… şi vor sosi înaintea voastră.

— Oh! Asta nu.

— Ce-mi pasă, răspunse cu un accent de devotament şi iubire, ce-mi pasă dacă sunt ei sau dumneavoastră, numai el să fie liber.

— Noi avem amor propriu, adăugă Milon.

Miss Ellen surâse cu melancolie.

— Crezi? întrebă ea, Că eu nu sunt orgolioasă?

— Asta e sigur, miss Ellen.

— Ei bine! Am sacrificat acest orgoliu.

Şi cum Milon se uita la dânsa cu mirare, miss Ellen continuă:

— Fenianii lucrează cu vreun plan misterios; dumneavoastră ați săpat o subterană. Numai eu n-am făcut nimic; dar dacă planul fenianilor şi al dumneavoastră nu va reuşi, eu îl voi salva atunci.

— Dumneata! exclamă Milon cu un aer de îndoială.

— Mă numesc miss Ellen Palmure, spuse tânăra fată, sunt fiica unui pair al Angliei şi voi şti, dacă va trebui, să mă arunc la picioarele tatălui meu pentru ca el să o roage pe regină să-i acorde grațierea aceluia căruia i-am dat viața şi inima mea întreagă.

Pe când vorbea astfel ochii ei erau plini de lacrimi, şi de entuziasm.

— Dar nu vom avea nevoie de asta, spuse Milon. Miss Ellen, îți repet peste câteva ore, stăpânul va fi printre noi.

„Dumnezeu să te audă!” murmură tânăra fată.

Şi ei îşi continuară calea.

Ei ajunseră pe țărmul Tamisei.

Ceața reapăruse şi fluviul nici nu se vedea.

Dar se auzea zgomotul produs de valuri şi puțin mai departe zgomotul produs de motorul unui vapor.

Milon duse două degete la gură şi fluieră.

— Să aşteptăm zise el.

Puțin după aceea miss Ellen auzi zgomotul unei bărci care se apropia de țărm.

Atunci Milon îl întrebă pe omul care se afla în barcă:

— Vii de la Shoking?

— Da, răspunse marinarul.

— Îmbarcă-te, miss Ellen, spuse Milon.

Şi o urcă pe tânăra fată în barcă.

Apoi el adăugă:

— Marmouset a botezat vaporul cu numele de „Shoking”. Căpitanul e un prieten al lui William şi ne este devotat.

Matelotul, care se afla în barcă, începu să vâslească cu putere şi miss Ellen văzu în curând vaporaşul.

După zece minute ea era la bord.

— În curând, miss Ellen, îi spuse Milon. Este ora opt, la miezul nopţii ne vom întâlni cu toţii.

Şi el coborî în barcă şi spuse matelotului:

— Du-mă sub puntea Waterloo.

Barca ajunse repede la locul indicat de Milon.

Atunci acesta sări pe uscat şi porni în Strand.

El chemă o trăsură şi se duse la Osborn Street.

Acolo se afla tâmplarul la care Marmouset comandase scara.

Şi după o oră având scara, Milon se întoarse în Old-Bailey.

Capitolul XLVI

Milon îi găsi pe tovarăşii săi foarte emoţionaţi.

Ei închiseseră prăvălia demult, dar se aflau cu toţii strânşi şi stăteau fără lumină.

— Ah! strigă Moartea Bravilor. Te aşteptam cu nerăbdare.

— Ce e? întrebă acesta.

— De când ai plecat s-au întâmplat nişte lucruri ciudate!

— Cum?

— Îţi voi spune eu, răspunse Polyte.

— Vorbeşte.

— Închipuieşte-ţi, reluă Polyte, că de când s-a înnoptat am văzut circulând pe poartă oameni cu mină urâtă.

— Irlandezi?

— Probabil.

— Ei erau doi câte doi, sau câte trei şi se urmau la distanţă.

— Şi apoi?

— Deodată am văzut unul care conducea un cărucior.

— Bine.

— El s-a oprit un moment în faţa închisorii Newgate, între cele două porţi.

— Ah!

— Atunci doi oameni, care se aflau la una din cele două porți, s-au apropiat.

— Şi i-au vorbit?

— Şi l-au ajutat să dea jos un butoi pe care l-au lipit de zid.

— Şi ce-au făcut apoi?

— Nimic. S-au îndepărtat.

— Dar butoiul?…

— E tot acolo.

— La zid.

— Da. Vino să-l vezi, spuse Polyte.

— Un moment, răspunse Milon, să-i lăsăm pe poliţişti să treacă.

Într-adevăr se auzea pasul a doi gardieni de noapte, care încercau pe la porți să vadă dacă sunt bine închise. Poliţiştii trecură.

Atunci Milon îi spuse lui Polyte:

— Să mergem acum să vedem.

Şi ei se apropiară de zidul închisorii.

— Iată butoiul, spuse Polyte.

Milon văzu atunci un butoi mare, care era închis ermetic.

— Ce poate să fie aici? întrebă Milon.

— Nu ştiu, răspunse Polyte.

Milon încercă să mişte butoiul.

— Prea greu.

— Eu cred, reluă Polyte, că e praf de puşcă.

Milon tresări.

— Ce să facă cu ea? întrebă.

— Să arunce în aer închisoarea Newgate.

Milon dădu din umeri.

— Şi cine vrea să arunce în aer închisoarea.

— Fenianii.

— Ca să-l elibereze pe Rocambole?

— Da.

— Dobitocule! Dacă ar arunca în aer închisoarea, el l-ar ucide pe acela pe care vor să-l salveze.

— E drept, spuse Polyte. Să ocolim închisoarea.

Porniră la drum.

O sută de paşi mai departe tot pe lângă zid, se afla un alt butoi la fel cu cel dintâi.

— Ştii ce e asta? întrebă Milon.

— Nu, răspunse Polyte.

— Asta e de furat. Hoţii l-au lăsat aici şi vor veni să-l ia mâine.

— Nu cred şi stărui în opinia mea.

— Că e praf de puşcă?

— Da.

— Ei bine! Când închisoarea Newgate va sări în aer, noi nu vom mai fi.

— Bine, se resemnă Polyte, dar aş fi de părere să-l prevenim pe Marmouset.

— Cum? Sub ce pretext vrei acum să intrăm în închisoarea Newgate?

— Asta e adevărat, suspină Polyte.

— Trebuie, din contră, reluă Milon, să ducem treaba până la capăt.

— Cum asta?

— Şi să nu pierdem nici un minut. Dacă fenianii vor să arunce în aer închisoarea, trebuie să ajungem înaintea lor. Şi amorul nostru propriu!

Spunând aceste cuvinte, Milon bătu în retragere şi Polyte îl urmă.

Ei se întoarseră în prăvălie.

— Ce oră e? întrebă Milon.

— Zece şi un sfert.

— Nu mai avem decât trei sferturi de oră. Asta nu e mult. Deci la lucru copii!

Uşa prăvăliei a fost închisă şi atunci se aprinseră lămpile.

— Totul e gata jos, spuse Moartea Bravilor.

— Să coborâm scara, răspunse Milon.

Ei coborâră cu toţii în pivniţă.

Pauline îl urmă pe bărbatul ei.

În pivniţă Milon distribui arme tovarăşilor săi.

Apoi porniră în subterană.

Ajungând la uşa de fier, Milon spuse tinerei femei:

— Nu eşti fricoasă?

— Sunt o copilă a Parisului, răspunse fosta spălătoreasă.

— Dar vei rămâne singură aici.

— De asta nu-mi pasă, dacă am lumină.

— Şi ne vei aştepta poate o oră.

— Voi aştepta.

Şi Pauline îl îmbrăţişă pe Polyte.

Atunci Milon începu să aranjeze scara în ascunzătoare şi să se urce.

După un sfert de oră el se afla la orificiu şi ridica capacul.

Atunci tovarăşii săi se urcară unul câte unul cu pumnalul în dinți şi cu revolverul în mână, pe când curajoasa Pauline rămânea singură în subterană.

Capitolul XLVII

În acest timp Marmouset se întorsese la Newgate, înainte de a se înnopta.

El o găsise pe Vanda făcând muzică cu fetele lui sir Robert, pe când doamna Robert M… broda.

Sir Robert lipsea de acasă.

Dar el era în interiorul închisorii.

El nu sosi decât la ora cinci.

Marmouset îl găsi palid şi gânditor.

— Oh! Oh! sir Robert, îi spuse, pari puțin cam preocupat astă seară?

— Sunt într-adevăr, gentilomule.

— Ce ți s-a întâmplat?

— Îți voi spune după masă.

— Ah!

— E mai bine să uităm ştirile rele.

Marmouset nici nu clipi.

El ghicea fără îndoială ştirea rea pe care trebuia să i-o dea guvernatorul. Atunci el nu insistă.

Cina avu loc ca de obicei.

Apoi, şi sub pretextul de a fuma o țigară, sir Robert îl aduse pe Marmouset în cabinetul său.

— Să vedem această ştire rea cu care mă amenințI, spuse Marmouset.

— Ei bine! mă tem că nu vei mai putea juca partida de şah cu Omul Gri.

— Ah! exclamă Marmouset.

— Am primit, acum două ore, continuă sir Robert, o comunicare de la lordul şef al justiției.

— Bine! Şi această comunicare…

— Mă anunță că el va fi judecat mâine dimineață.

— Oh! Dumnezeul meu! strigă Marmouset, prefăcându-se mirat. Se renunță la aflarea adevăratului său nume!… Şi apoi?…

— Condamnarea lui e sigură, după cum îți imaginezi.

— Vai!

— Şi va fi spânzurat poimâine dimineaţă, e aproape sigur.

— Ei bine? întrebă Marmouset liniştit, voi mai beneficia de partida mea încă două seri.

Atunci sir Robert se dădu înapoi mirat.

— Cum! ai îndrăzni…

— Dar fără îndoială.

— Gândeşte-te că trebuie să-l vizitez pe Omul Gri, şi să-i spun…

— Vei face mâine această vizită.

— Nu, legea se opune.

— Ah! Adevărat?

— Şi trebuie ca diseară înainte de miezul nopţii…

— Ei bine, diseară după ce voi juca partida mea de şah, îi vei spune totul.

Şi Marmouset avea un aşa de mare sânge rece, încât sir Robert se întreba dacă se află în faţa unui tigru sau a unui om.

Marmouset îi ghici gândul:

— Milord, e timpul să dau cărţile pe faţă.

— Ce vrei să spui?

— M-ai luat drept un gentilom excentric…

— Drace!

— Sunt poate, dar sunt şi un jucător de şah pasionat.

— Bine.

— La Paris bat pe toată lumea; la Londra anul trecut nu mai găseam adversar la clubul West-India. Dar am găsit unul la Petersburg, şi trebuie să-ţi mulţumesc că eu veşnicul învingător, am fost bătut.

— Adevărat? întrebă sir Robert.

— Generalul Legetoff m-a bătut de multe ori spunându-mi: „atâta vreme cât nu vei învăţa partida indiană, jocul brahmanilor, vei fi nebun să joci cu mine”.

— Ei bine? întrebă sir Robert.

— Ei bine! Omul Gri, ştie această partidă.

— Într-adevăr.

— El m-a învăţat aseară, dar mai avem nevoie de încă o lecţie.

— Şi apoi…

— Apoi voi fi în stare să mă măsor cu generalul Legetoff, care mi-a câştigat un milion de ruble anul trecut.

— Un milion de ruble!

— Da, ceea ce înseamnă patru milioane de franci, începi să pricepi?

— Nu, spuse cu naivitate sir Robert.

— În timpul captivității mele la Newgate, reluă Marmouset, vorbind de diferite lucruri, acest nenorocit mi-a spus că ştie partida indiană. Atunci, cum am pe inimă cele patru milioane mi-am zis: Dacă guvernatorul din Newgate mă lasă să joc cu dânsul, generalul va fi bătut şi îmi voi lua banii înapoi.

— Ah! pricep, în fine! exclamă sir Robert, a cărui față se lumină şi ale cărui bănuieli din acel moment, dispărură.

— Vezi, continuă Marmouset, nu e vorba pentru mine de un capriciu, de o excentricitate, ci de patru milioane. Dacă las ca Omul Gri să fie spânzurat înainte să îmi spună secretul, cele patru milioane sunt pierdute.

— E drept, suspină sir Robert.

— Şi voi fi nevoit să mă mulțumesc cu indemnizația pe care mi-a făgăduit-o avocatul Staggs.

Sir Robert M… se înfioră.

— Oh! Nu vei face asta, gentilomule.

— Atunci ajută-mă să iau ultima mea lecție.

Sir Robert M… se scărpină după ureche şi rămase gânditor.

— Gândeşte-te, spuse cu răceală Marmouset, că dacă mă refuzi mâine dimineață mă duc la avocatul Staggs.

Sir Robert M… se clătină.

Capitolul XLVIII

Bunul guvernator era foarte încurcat.

Poate niciodată el nu se aflase într-o situație aşa de delicată.

Spre a-i dovedi lui Marmouset sinceritatea sa, îi arătă plicul pe care i-l trimisese lordul şef al justiției.

— Vezi, în ce situație mă pui… Dacă nu-ți satisfac…

— Te ruinez, completă cu răceală Marmouset.

— Dacă te satisfac, încalc un ordin şi legea.

— În ce?

— Eu sunt dator să-l înştiințez pe prizonier înainte de miezul nopții.

— Vom termina partida noastră la ora unsprezece.

— Dar seara pe care el o va pierde jucând şah, nenorocitul ar petrece-o cu avocatul său.

— Deoarece spui că va fi condamnat!

— Dar dacă lordul şef al justiției află vreodată adevărul, voi fi

destituit.

— Nu, îl asigură Marmouset.

— Oh!

— Vei fi din contră felicitat.

— Cum?

— Şi aş paria că vei căpăta o gratificaţie de două mii de lire ce ţi se va oferi.

— Îmi spui, că Omul Gri va fi judecat fără să i se ştie numele.

— Da.

— Presupune că mâine la şedinţă te prezinţi şi spui Curţii acest nume.

— Cum îl voi putea spune, dacă nu-l ştiu nici eu.

— Ţi-l voi spune.

— Dumneata?

— Eu…

— Îl ştii dar? exclamă sir Robert

Marmouset scoase ceasornicul.

— Este ora nouă.

— Ei bine?

— La ora zece fix îl vei aduce pe Omul Gri.

— Fie.

— La ora unsprezece fără un sfert, soţia şi fetele dumitale se vor retrage în camerele lor.

— Ca în fiecare seară.

— Vom rămâne deci singuri aici: dumneata, Omul Gri, soţia mea şi cu mine.

— Şi apoi?

— La unsprezece fără un sfert îl voi striga pe Omul Gri pe adevăratul sau nume.

— Şi dacă el îl tăgăduieşte?

— Îţi jur că nu-l va tăgădui.

— De unde ştii?

— Când eram în închisoare el mi-a spus: N-am alt interes să-mi ascund numele decât acela de a nu fi judecat. Dar dacă şi aşa voi fi judecat, îl voi spune judecătorilor mei.

— Oh! exclamă sir Robert, e adevărat, ce-mi spui gentilomule?

— Foarte adevărat, milord.

— Nu-ţi baţi joc de mine?

— Un om care aleargă după patru milioane de franci pierdute nu-şi bate joc niciodată de nimeni.

Observaţia i se păru corectă lui sir Robert.

— Astfel, adu-l pe prizonier, continuă Marmouset. Dacă mâine vei primi observații, vei închide gura lordului şef al justiției spunându-i, că în marele interes al justiției, ai crezut nimerit să încalci regulamentul închisorii.

Sir Robert încântat, reintră în salon cu Marmouset, vorbi puțin cu Vanda şi după o jumătate de oră se sculă spunând:

— Gentilomule, mă duc să-ți aduc partenerul de şah.

În acelaşi timp, el făcu un semn, care îndemna:

— Mai ales aceste doamne să nu ştie nimic.

— Fii liniştit, răspunse Marmouset clipind din ochi.

După ce sir Robert plecă, Marmouset şi Vanda schimbară câteva cuvinte în ruseşte.

Marmouset îi povesti repede Vandei ceea ce se petrecuse în cursul zilei.

Vanda se îngălbeni când află că judecata se hotărâse pentru a doua zi.

Dar Marmouset îi spuse:

— Totul e gata pentru diseară.

— Si dacă stăpânul nu vrea să vină?

— Oh! Va trebui ca el să ne urmeze!

— Cine ştie?

— A refuza ar însemna că se pierde şi să ne piardă şi pe noi.

Vanda dădu din cap.

— Nu ştiu, zise ea, dar toată ziua am fost foarte tristă.

— Ah!

— Am nişte presimțiri negre.

Marmouset dădu din umeri.

— Poate că e din cauza climei din Londra.

— Se poate…

— Şi ceaiul pe care-l bem aşa de mult.

— Dar dacă planul nostru nu reuşeşte?

— Ei bine! fenianii lucrează la rândul lor. Ai un pumnal, Vanda?

— Da, îl am întotdeauna.

— Bine! Să fie cu noroc acum!

Pe când spunea aceste cuvinte, uşa se deschise şi sir Robert intră urmat de Rocambole îmbrăcat tot în costumul arestaților din Newgate.

Capitolul XLIX

Rocambole era aşa de liniştit ca pe vremea când se numea maiorul Avatar şi se ducea la club la Paris, ca să joace partida sa obişnuită.

Marmouset era tot aşa de liniştit ca şi Rocambole.

Numai Vanda avea pe fața ei întipărită o mare tristețe, care-l izbi pe Rocambole.

Cât despre sir Robert, el îşi privea prizonierul cu lăcomia unui om, care va dezlega un hieroglif.

Vanda şi fetele guvernatorului se aşezară la pian.

Sir Robert luase loc lângă Marmouset, spre a nu pierde din vedere fața prizonierului său.

Partida începu.

Timp de un sfert de oră cei doi jucători părură că nu se ocupă de nimic altceva decât de jocul lor.

— Dar, în fine, Marmouset, spuse Rocambole.

— Am ceva nou stăpâne.

— Am ghicit, căci Vanda e tristă.

— Cum! exclamă sir Robert, iar ați început să vorbiți acea limbă orientală?

Marmouset surâse

— Milord, te înşeli.

— Cu toate acestea vorbiți limba javaneză?…

— Da, dar de astă dată…

— E limba javaneză din Java.

Şi sir Robert făcu un semn prin care voia să spună:

— În fine, sunt resemnat! E ultima seară şi în curând voi şti marele mister.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Rocambole în limba javaneză.

— M-am întâlnit cu şefii feniani şi cu abatele Samuel.

— Ah! Ei lucrează să mă salveze?

— Da, dar n-au putut să-mi spună când şi cum.

— Nu e nimic.

— Ba e mult, stăpâne.

— De ce?

— Fiindcă stăm cu brațele încrucişate în acest timp.

Rocambole surâse în chip misterios.

— Ştii un lucru?

— Vorbeşte stăpâne.

— Presupun că fenianii nu reuşesc.

— Bine.

— Si voi de asemenea.

— Oh!

— După ce am lăsat pe toată lumea să se ocupe de afacerile mele, mă voi ocupa personal.

— Ce vrei să spui?

— Mă voi salva singur.

— Şi când asta?

— Peste trei zile.

În acest moment sunau orele unsprezece fără un sfert la pendulă.

Doamna Robert şi fetele sale se sculară spre a se retrage.

— Va fi prea târziu stăpâne, spuse atunci Marmouset.

— De ce prea târziu?

— Fiindcă vei fi judecat mâine.

Rocambole tresări.

— Ah! zise Rocambole.

O uşoară tremurătură a nărilor sale a fost singurul lucru, care trăda emoția lui în acest moment.

— Acum, reluă cu răceală Marmouset, trebuie să te resemnezi, stăpâne. Pentru prima dată, nu te-am ascultat.

Privirea lui Rocambole era fulgerătoare.

— Peste un sfert de oră, tovarăşii noştri vor fi aici.

— Spui adevărul.

— Şi dacă nu ne vei urma de bună voie te vom răpi cu forța.

Rocambole suspină.

— Sunteți nişte inimi bune şi vă iert pentru nesupunerea voastră.

Sir Robert M… care nu putea înțelege nici un cuvânt din ceea ce ei spuneau, se uita mereu la pendulă.

El aştepta momentul în care va afla adevăratul nume al Omului Gri.

În fine sună orele unsprezece.

Atunci Marmouset începu să vorbească în limba engleză şi adresându-se lui Rocambole îi spuse:

— Nu-i aşa gentilomule, că dacă ai fi judecat fără să ți se ştie numele, nu l-ai mai ține ascuns?

— Desigur că nu.

Sir Robert scoase un țipăt de bucurie, după care spuse cu brutalitate:

— Ei bine, poți să vorbeşti.

— De ce milord?

— Fiindcă vei fi judecat fără să ți se știe numele.

— Vrei să mă faci să vorbesc milord.

— Nu, răspunse sir Robert. Iată plicul de la lordul şef al justiției.

Rocambole nici nu se uită la acea hârtie dar întrebă:

— Ei bine! Când voi fi judecat?

— Mâine.

— Şi, după socoteala dumitale, când voi fi spânzurat?

— Poimâine.

— Atunci vrei să ştii numele meu?

— Te rog în genunchi să mi-l spui.

— Ei bine! Mă numesc Rocambole!

— Deci Rocambole eşti dumneata?

— Da, eu…

Şi pe când Rocambole continua să râdă, un zgomot surd se auzi în anticameră, apoi un țipăt urmat de căderea unui corp.

Sir Robert M… disperat, se sculă şi vru să alerge la uşă.

Dar Marmouset se aşeză în fața lui şi punându-i pumnalul în piept îi spuse:

— Dacă faci un pas, sau scoți un țipăt, eşti mort!…

Capitolul L

Sir Robert nu se aflase niciodată într-o asemenea situație.

El deveni mai întâi roşu şi apoi palid; venele gâtului i se umflară şi ochii lui păreau că ies din orbite.

Timp de un minut, el îi privi pe rând pe Rocambole, pe Vanda şi pe Marmouset.

Câteşitrei erau gravi şi aproape solemni.

În acelaşi timp zgomotul se mărea în odaia vecină.

O ceată de oameni umbla acolo şi deodată uşa salonului se deschise.

Atunci un văl se ridică de pe ochii naivului guvernator. El pricepu totul.

Omul Gri, care se numea sau nu Rocambole, avea un complice, şi acest complice era Marmouset, care-şi bătuse joc şi de ambasada franceză şi de dânsul.

Şi aceşti doi bărbați aveau prieteni. Pe aceşti prieteni îi vedea acum sir Robert.

Milon şi Polyte, Moartea-Bravilor, Jean-Măcelarul şi Williams cu pumnalele şi revolverele în mâini intraseră pe acea uşă.

Sir Robert M… fusese soldat în tinerețea lui; dar treizeci de ani de viață petrecută la Londra, făcuseră din dânsul un burghez inofensiv şi fricos.

Când văzu intrând atâția bărbați înarmați, spaima lui a fost aşa de mare încât căzu în genunchi cu mâinile împreunate.

— În numele cerului, aveți milă de mine!

Marmouset începu să râdă.

— Nu vei fi ucis, dacă vei fi cuminte.

Sărmanul guvernator făcu un semn care însemna:

— Faceți din mine tot ce vreți!

Rocambole strângea mâna lui Milon şi a celorlalți eliberatori ai săi.

— Ați ajuns aici fără dificultăți? întrebă el.

— N-am întâlnit decât două mici obstacole.

— Ah!

— O servitoare, care voia să țipe şi pe care am legat-o.

— Şi apoi?

— Apoi, zise Milon, un gardian care stătea în anticameră, pe care William a fost silit să-l ucidă.

Marmouset părea că păstrase, chiar în fața lui Rocambole comanda expediției.

El se adresă lui sir Robert şi-i spuse:

— Dragul meu, sunt dezolat că răsplătesc aşa de prost ospitalitatea dumitale, dar sunt nevoit. Trebuie deci să te resemnezi, sub pedeapsa cu moartea, mai întâi să fii legat la gură, apoi îți vor lega picioarele şi mâinile.

Sir Robert M… avea ochii plini de lacrimi.

— Şi eu, şopti el, care te credeam un gentilom perfect.

— Sunt, după mine, răspunse Marmouset.

Şi luă de la gâtul Vandei un fular, pe care prezentându-l guvernatorului îi spuse:

— Ia asta în gură.

Sir Robert făcu semn că mai voia să spună încă un cuvânt.

— Fie, zise Marmouset, vorbeşte…

— Nu veți face nici un rău soției şi fetelor mele, spuse plângând.

— Nici dumitale, dragă amice.

— Nu veți fura nimic de aici!

— Drept cine ne iei! Suntem conspiratori, şi nu hoți.

Sir Robert făcu un gest de resemnare.

El se lăsă legat şi apoi culcat pe parchet.

— Acum, întrebă Marmouset, plecăm?

— Vaporul e deci gata? întrebă Rocambole.

— Se află pe Tamisa la gura subteranei.

— Şi… miss Ellen?

Vocea lui Rocambole tremura uşor pronunțând acest nume.

— Miss Ellen se află pe vapor.

— Ah!

Şi Rocambole făcu un pas spre uşă.

Apoi el se întoarse şi-o privi pe Vanda.

— Tu ce ai? o întrebă.

Vanda era palidă şi tristă. Vanda părea în prada unei spaime cumplite.

Ea stătea nemişcată în fotoliul său.

— Dar ce are? întrebă la rândul său Marmouset.

— Mi-e frică, spuse Vanda.

— Frică de ce?

— Nu ştiu… dar mi-e frică…

— Stăpânul e totuşi cu noi, o linişti Marmouset. Haide, să mergem.

Vanda se sculă făcând o sforțare.

Ea mergea clătinându-se.

Rocambole tresări.

— Asta e ciudat! şopti.

— E o manifestare nervoasă! remarcă Marmouset.

Şi o luă de braț, ținând-o cu dânsul.

Deodată când ajunseră în odaia unde se afla servitoarea legată, Vanda se opri din nou, zicând:

— Să nu mergem mai departe!

— E nebună? murmură Marmouset.

— E prea târziu ca să dăm acum înapoi, spuse Rocambole, impresionat de accentul profetic al tinerei femei.

— Mi-e frică… mi-e frică, repetă dânsa.

Şi dinții îi clănțăneau cu putere.

Capitolul LI

Milon şi Rocambole se priveau în tăcere.

În fine, Rocambole strigă:

— Dar de ce îi e frică?

— Nu ştiu, răspunse Marmouset.

— Un presentiment? şopti Vanda.

— Nu putem totuşi să stăm aici, spuse Marmouset.

Rocambole dădu din umeri.

— Vanda e rusoaică, ea crede în presimțiri.

— Să mergem! hotărî Vanda şi Dumnezeu să ne apere.

Ei coborâră în pivniță unde se afla o lanternă aprinsă.

— Copii, spuse atunci Rocambole, sunt tot căpitanul vostru. Prin urmare voi pune ultimul piciorul pe scară.

— Vei coborî înaintea mea, stăpâne, spuse Marmouset.

— Şi de ce?

— Pentru că te pot cuprinde remuşcările că n-ai fost eliberat de feniani.

Rocambole dădu din umeri.

— Eşti un copil!

Şi puse piciorul pe scară după Milon, care deja coborâse în adâncul ascunzătorii.

Astfel ei coborâră unul câte unul.

Când fură cu toții în subterană, Milon respiră uşurat spunând:

— Acum, fenianii pot să dea foc ierbii de puşcă.

Rocambole tresări.

— Despre ce vorbeşti? întrebă.

— Ce spui? strigă Marmouset.

— Fenianii vroiau să te elibereze în noaptea asta, stăpâne.

— De unde ştii?

— Polyte şi eu am văzut butoaiele.

— Butoaiele cu praf de puşcă?

— Da, lipite de zidul închisorii. Dar când Newgate va sări în aer, noi vom fi deja departe.

Vanda repetă:

— Mi-e frică… mi-e frică…

Ei sosiră în sala circulară unde o lăsaseră pe Pauline.

Tânăra femeie era puțin cam palidă şi izolarea în atare stare îi ațâțase nervii; aşa că ea văzându-l pe Polyte se agață de gâtul lui strigând:

— Să plecăm repede!

— Ah! da, aprobă Milon, n-avem timp de pierdut.

Şi privindu-l pe Marmouset, îi arătă una din cele trei galerii subterane, care dădeau în sala circulară.

— Pe acolo mergem?

— Da.

— E galeria ce duce la Tamisa? întrebă Rocambole.

— Da, stăpâne.

Dar deodată pământul mugi şi tremură sub paşii lor; o detunătură teribilă se auzi şi ei fură aruncaţi la pământ.

— Ah! iată nenorocirea pe care o presimţeam! spuse Vanda căzând.

— Praful de puşcă al fenianilor! urlă Milon.

La spatele lor galeria subterană pe care o străbătuseră se dărâma cu zgomot.

— Să fugim! Mai e timp încă, strigă Marmouset.

Şi vru să-l târască pe Rocambole în noua galerie ce dădea la Tamisa.

Ceilalţi se ridicaseră de asemenea de jos.

Cu toate acestea pământul se cutremura sub picioarele lor şi prăbuşirile continuau.

— Ah! exclamă Rocambole cu privirea aprinsă şi liniştit, oare sună ultima mea oră?

— Nu, nu! strigă Marmouset. Drumul e liber, să fugim.

— Suntem pierduţi, strigă Vanda. În numele cerului să nu mergem mai departe…

— Să mergem! strigă din contră Marmouset.

— Să mergem! repetă Rocambole.

— Ah! Ticăloşii de feniani! urlă Milon.

Ei făcură vreo treizeci de paşi în noua galerie.

Dar deodată o nouă detunătură se auzi.

Vanda scoase un ţipăt suprem şi căzu în genunchi.

Numai stăpânul rămase liniştit şi cu fruntea sus.

Tovarăşii lui Rocambole se priviră speriaţi.

Galeria care ducea la Tamisa se prăbuşea la rândul său şi fără îndoială, ea trebuia să-i îngroape de vii pe Rocambole şi pe imprudenţii săi tovarăşi.

Sfârşitul seriei „RUINELE PARISULUI”

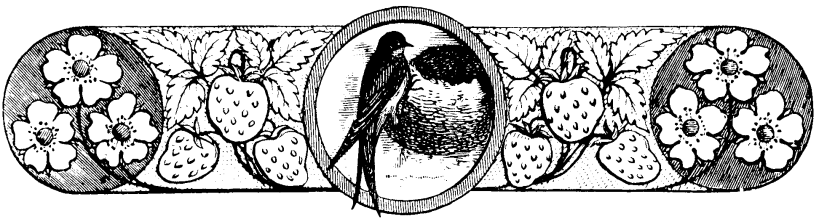

Cuprins

Capitolul I..... 5
Capitolul II..... 8
Capitolul III..... 11
Capitolul IV..... 14
Capitolul V..... 17
Capitolul VI..... 21
Capitolul VII..... 25
Capitolul VIII..... 28
Capitolul IX..... 31
Capitolul X..... 34
Capitolul XI..... 37
Capitolul XII..... 40
Capitolul XIII 44
Capitolul XIV 47
Capitolul XV 50
Capitolul XVI 53
Capitolul XVII 56
Capitolul XVIII 59
Capitolul XIX 62
Capitolul XX 65
Capitolul XXI 68
Capitolul XXII 71
Capitolul XXIII 74
Capitolul XXIV 77
Capitolul XXV 80
Capitolul XXVI 83
Capitolul XXVII 86

Capitolul XXVIII 89
Capitolul XXIX 92
Capitolul XXX 95
Capitolul XXXI 97
Capitolul XXXII 99
Capitolul XXXIII 103
Capitolul XXXIV 105
Capitolul XXXV 108
Capitolul XXXVI 111
Capitolul XXXVII 114
Capitolul XXXVIII 117
Capitolul XXXIX 119
Capitolul XL 122
Capitolul XLI 125
Capitolul XLII 128
Capitolul XLIII 131
Capitolul XLIV 133
Capitolul XLV 136
Capitolul XLVI 138
Capitolul XLVII 141
Capitolul XLVIII 143
Capitolul XLIX 146
Capitolul L 148
Capitolul LI 150

Structura seriei

„Ruinele Parisului”
(Les Démolitions de Paris)

(Publicată în La Petite Presse, 1869)

Volumul 1

a. Amorul zidarului
(Les Amours du Limousin)

Volumul 2

b. Captivitatea Stăpânului
(La Captivité du Maître)

Ponson du Terrail – Rocambole